

САЙЕРА ТУИЧИЕВА

Э Л И М

ШЕЪРЛАР

ТОШКЕНТ

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ФАНЛАР АКАДЕМИЯСИ

«ФАН» НАШРИЕТИ

2000

Истеъдодли шоирамид Саиёра Тўйчиеванинг номи
буғунги кунда адабиёт ва санъат мухлислариға яхши
таниш. Унинг бир қатор шеърларига куйлар бастала-
ниб, таниқли ҳофизлар, ёш хонандалар тилишга тушди,
дилдан дилга кўчди. Бу — шоир аҳли учун энг катта
мукофот, эътироф нишонасиdir.

«Элим» деб номланган мазкур шеърлар тўпламига
шоирапинг «Вафо бўлиб уйғонаман», «Мен сени қиз-
ғонаман», «Қўзларингни соғипнаман» каби китобларига
кирган ва сўнгги йилларда битилган шеърлари асос
бўлди. Ватанга муҳаббат, азиз элига садоқат, унинг
табиатига мафтункорлик, ишқ-вафони улуғлаш — янги
китобнинг асосий мундарижасини ташкил этади.

Масъул муҳаррир:
Нормурод НАРЗУЛЛАЕВ

№ 25804
2 8 L

200	L	O'zb. Resp. DK
		3745

1 4702620202—з-430
M 355 (14) — 2009

© Узбекистон Республикаси ФА.
«Фан» нашриёти, 2000 йил

ISBN 5—648—02688--9

ШОИРНИНГ ФАЗИЛАТИ

Сайёра Тўйчиева, айниқса кейинги йилларда тенгдошлиари сафида яққол кўзга ташланиб келаётган иштебодли қизларимиздан биридир.

Сайёранинг ижоддаги фазилатлари қай йўсинда намоён бўлаётир? Бунинг биринчи белгиси, шубҳасиз Сайёра шеърларининг гоят үзига хослигидадир. Сир эмас, адабиётимиз майдонида ғайрат кўргазиб, ижод қилаётган кўпгина ёшларимизда мана шу жиҳат, яъни илмий ибора билан айтганда, оригиналлик етишимайроқ туради. Сайёранинг шеърларини эса айнан бир мавзуда ёзилган ўнлаб, балки юзлаб шеърлар орасидан ҳен бир адашмасдан таниб олса бўлади.

Кизимиизнинг ижодида самимийлик, айтиш мумкинки, барқ уриб туради. У табаррук Ўзбекистонимизни кўйлайдими, она юрти — Жizzахни васф этадими ёки жажжи фарзанд Муҳаммадга туганмас оналик меҳрини байтларга тизадими, фахриялар ёзадими, инсоний армонларини тўкиб соладими — баринир у қаршингиизда Сайёра бўлиб, очиқ, дилкаш чехра билан кулиб тураверади. Булар ӯзини шоир санаган одам учун жуда катта хислатлардир. Бир қатор шеърларига кўйлар басталаниб, таниқли хонандалар тилидин ижро этилаётгани ҳам шоиранинг қалб сатрлари ҳаётшилиги, халқчиллигидан дарак беради.

Мен Сайёрага бадший ижод билан, демакки шеърият билан бундан буён аввалгидан ҳам жиiddийроқ, астойдил шуғулланишини маслаҳат берардим. Тўғри, Сайёра Тўйчиева фалсафа билан қизиқиб, илмий ишлар қилди ва бу соҳадаги изланнишларини, тадқиқотларини давом эттираётир. Яъни ӯ олма ҳамдир.

Тўғри, Сайёра Тўйчиева жамоат ишлари билан неча ишлардан буён машғул. Унинг ушибу соҳадаги фиолиятини ҳам албатта, нбратли ва фойдали деб ҳисоб-

лайман, бироқ ҳаёт тажрибаси, турмушдан олинган турли-туман таассуротлар, илм йўлида орттирилган катта умумлашма хуносалар бадииятга айланаб, қоғозга тушса нур устига нур бўлгай, ундан қанчадан-қанча мухлислар баҳраманд бўлиб, адабиётимиз ҳам бойигай!

Чинакам ҳалқчиллик, куйинчаклик, шижоат, фидойилик, самимият, оҳори тўкилмаган ташбеҳларни топа билиш каби ноёб хислатлар Сайёра ижодига бундан бүён ҳам ёру йўлдош бўлишини дил-дилдан тилайман.

Абдулла ОРИПОВ,

Узбекистон Ёзувчилар уюшмаси раиси,
Узбекистон Қаҳрамони, ҳалқ шоири

ЭЛИМ

Бу тупроқнинг фарзандлари бек бўлади,
Топган-тутган давлатлари эрк бўлади,
Илдизлари Ҳазрати Ўзбек бўлади,
Бешигида авлиёлар ўсган элим,
Садоқатни Юртбошингдан ўрган, элим!

Ҳар ёнга боқ!
Бундайин юрт қай ерда бор.
Етти йилнинг қадамлари қутлуғ, залвор,
Шундай юртга баҳш этмасанг жон ҳам бекор,
Тупроғини кўзларингга суртгин, элим,
Саховатни Юртбошингдан ўрган, элим!

Ватан деган Темурларинг руҳи тирик,
Ватан деган Бобурларинг руҳи тирик,
Жалолиддин — ботирларинг руҳи тирик,
Қанча-қанча синовларни кўрган, элим,
Матонатни Юртбошингдан ўрган, элим!

Қуёш юзин қай бир нокас тўсар, дерлар,
Ўзингники ўзагингни кесар, дерлар,
Номардларинг қарғишдан қоп қусар, дерлар,
Нонқўрларга инсоф, имон тутган, элим,
Оқибатни Юртбошингдан ўрган, элим!

Йигирма тўрт миллион ҳалқни болам деган,
Тенглар ичра тенг бўл ҳалқим сен ҳам деган,
Шаҳдинг кўриб, қойил қолсин олам деган —
Фарзандига оқ фотиҳа берган, элим,
Шижаотни Юртбошингдан ўрган элим!

Бирлашайлик!
Бирлашганда ҳикмат кўпдир,
Пўлнимизда паст-у баланд заҳмат кўпдир,
Олтин юртда бизга деган неъмат кўпдир,
Келажаги тонгдай ёруғ бўлган, элим,
Жасоратни Юртбошингдан ўрган, элим!

УЗБЕКИСТОНИМ

Сен бор учун кўкка етди қадрим менинг,
Ўзинга хон, ўзинга бек даврим менинг.
Қароғингга меҳр бўлиб тўкилайин —
Юрагидай бағри тоза халқим менинг,
Борлиғимсан, бойлиғимсан, жон-жаҳоним,
Ўзингга ўхшиши йўқ, Узбекистоним!

Сен отамдан қолган доно қўшиғимсан,
Сен онамдан қолган тилло бешигимсан.
Кимим ҳам бор сендан яқин, сендан азиз,
Сигинганим, соғинганим, суюгимсан.
Етмопш иккى томиримда оққан қоним —
Ўзингга ўхшиши йўқ, Узбекистоним!

Жонга туташ олтии унган далаларинг,
Тандирингга қуёш қўнган палладаринг.
Мағрур, ўқтам қоматингга кўз тегмасин —
Қўзмунчоқлар бўлсин биздай болаларинг.
Қўзтуморим, сўзда борум пок иймоним,
Ўзингга ўхшиши йўқ, Узбекистоним!

Ҳаётдир бу — яхши ҳам ёмон ўтади,
Эл қадрига элим деган мард етади.
Озод юртни дунёларга олиб чиққаи —
Суятонини асрой билган халқ ютади.
Қуёш, ой-у юлдуз тўла дастурхоним —
Ўзингга ўхшиши йўқ, Узбекистоним!

Йўқлаб келса наврўзларим, кўкламларим,
Қучоғимга босай дўст-у биродарим.
Етти пуштинг кўрмаган тўй қутлуғ бўлсин —
Хизир назар қилган юртим, пайғамбарим.
Болам десаңг тупроқ ўлсии машни жоним —
Ўзингга ўхшиши йўқ, Узбекистоним!

УЗИНГГА БУЮРСИН, ЭЛИМ!

Қадаминг забардаст, нигоҳинг тетик,
Қунларинг ой эмас, йилга етгулик,
Қандай таъриф топай чин, арзигулик,
Имкоминг ўзингга буюрсин, элим!

Барака ёққаңда самоларингдан —
Эзгулик аримас дуоларингдан,

Навоий қайтганда наволарингга —
Бўстонинг ўзингга буюрсин, элим!

Мардлари кўп элга чўтмас ҳеч довон,
Ўғиллар ўстирдинг бешиги — иймон,
Инқиссанг суяган, суринсанг дармон —
Султонинг ўзингга буюрсин, элим!

Ватандин айру не баҳт-у саодат,
Сўнгги дамингача гамхўру ҳамдард,
Бир сиқим тупроғинг унутма фақат —
Ошёнинг ўзингга буюрсин, элим!

На хуш ёруғ сўзсан тилакларимда,
Мисли йўқ уммонсан юракларимда,
Ўлсам, сингиб кетар суякларимга,
Маконинг ўзингга буюрсин, элим!

Сени сўймоқ камдири, фидолик фарзим,
Боламга атаган қиёмат қарзим,
Ватан, томиримда жонимсан ўзинг,
Давронинг ўзингга буюрсин, элим!

БИЗ КЕЧИРИМЛИ ХАЛҚМИЗ

Озод юртнинг бургутлари сор бўлади,
Сор бургутнинг қанотлари ор бўлади,
Диёнатли йигитга баҳт ёр бўлади,
Адашганни кечиради ўзбек халқим.

Кўзишигни оч, каттароқ оч ғофил, укам,
Ғофилликдан қай бир мурод ҳбсил, укам,
Одил юртнинг султони ҳам одил, укам,
Адашганни кечиради ўзбек халқим.

Ғафлат босиб, кундай ёруғ йўлдан чиқма,
Оқ сут билан таига кирган тилдан чиқма,
Йўлдан чиқсанг ҳамки, укам, элдан чиқма,
Адашганни кечиради ўзбек халқим.

Беш асрким лаънатлашар Абдуллатиф,
Не баҳт топди отасига қўл кўтариб,
Падаркушини қўлламағай ҳатто ғариб,
Адашганни кечиради ўзбек халқим.

Эгилган биш қиличларга түғри бўлмас,
Адолатнинг бўйи сира букири бўлмас,
Зор қолади зоғлигича, қумри бўлмас,
Адашганни кечиради ўзбек халқим.

Хатоларинг англамасанг, кеч бўлади,
Қимки номард — балоларга дуч бўлади,
Юртдан ўзга топилган баҳт пуч бўлади,
Адашганни кечиради ўзбек халқим.

Йўқса кўзининг очиқ туриб, кўр бўласан,
Ота-онанг манглайинг шўр бўласан,
Жону танинг қай тупроқда хор бўласан,
Адашганни кечиради ўзбек халқим.

Наслинг ўзбек бўлганига шукур қилгин,
Шундай элда ўсганингга шукур қилгин,
Гуноҳнингдан ўтганига шукур қилгин,
Адашганни кечиради ўзбек халқим.

Нонкўрларга ҳаром эрур юрт нонлари,
Ёқасидан тутар Ҳадис, Қуръонлари,
Қовурғасин эзиз қўяр полвонлари,
Адашганни кечиради ўзбек халқим.

Шу инсонга боласидай қанот бўлгин,
Истиқлолнинг йўлларида мадад бўлгин,
Қаддингни тут!

Батанингга қувват бўлгин,
Адашганни кечиради ўзбек халқим.

Биз барчамиз қариндошимиз қошу кўздек,
Дунёга боқ!

Толен нақд ким бор биздек,
Қуёш сари йўл олмоқда Ҳазрат Ўзбек,
Адашганни кечиради ўзбек халқим.

УЗБЕКИСТОН ПОЛВОНЛАРИ

Сор келбатли кучга тўлган билакларим,
Шиҷоатда арслонсифат юракларим,
Куйларимга қубилмоқда тилажларим,
Бўш келманг-эй, Ўзбекистон полвонлари!

Акаммиснэ, укаммисиз, биродарим,
Юрт сўраса, жонини ҳам берганларим,
Байроғининг юзларидан ўпгонларим,
Бўш келманг-эй, Ўзбекистон полvonлари!

Конингизда Алномишининг қони оқар,
Жалолиддин шиддатлари жонга ёқар,
Мухлис сиғмас майдон фақат Сизга боқар,
Бўш келманг-эй, Ўзбекистон полvonлари!

Шу гапимни нақд юракка ёзиб қўйинг,
Ориятни тумор қилиб тизиб қўйинг,
Гиламларда курашларни эзиб қўйинг,
Бўш келманг-эй, Ўзбекистон полvonлари!

Ватан асли отамидан қолган Ватан,
Курашларининг ҳадисини олган Ватан,
Полvonлари фақат ғолиб келган Ватан,
Бўш келманг-эй, Ўзбекистон полvonлари!

Давраларда мағур сизнинг мард бошингиз,
Тоғни қучар кенг ёйсангиз қулочингиз,
Жасоратда ибрат бўлсии Юртбошингиз,
Бўш келманг-эй, Ўзбекистон полvonлари!

Сиз-ку ахир юртга ёйган элининг номин,
АЗИЗ юртнинг обрўси-ю шараф-шонин,
«Ё пирам» дени!

ТАНГРИ қўллар, қани, Омин,
Бўш келманг-эй, Ўзбекистон полvonлари!

Бекасам тўн ярашганда бўйнингизда,
Бизлар бедор яшайлик-эй кўйнингизда,
Оғаларим!

Соврип қолсин ўзимизда,
Бўш келманг-эй, Ўзбекистон полvonлари!

АЗИЗ ЭЛГА

Бу боғларнинг булбуллари қариндошим,
Бу тоғларнинг шаршараси қорасочим,
Бу тонгларнинг шудринглари кўзда ёшим,
Азиз элга айтадиган ўланим кўл.

Олтин унган далаларни ўпгим келди,
Қуёш қўйган паллаларни ўпгим келди,
Темур түкқаи оналарни ўпгим келди,
Азиз элга айтадиган ўланим кўп.

Лочин күшнинг қанотлари жуфт бўлади,
Содик дўсту биродари кўп бўлади,
Элим, ҳали омадларинг хўб бўлади,
Азиз элга айтадиган ўланим кўп.

Керак пайти чақмоқ сўзни топиб айтдим,
Ҳалол сўзни куйиб айтдим, ёниб айтдим,
Дардларимга атиргулни ёпиб айтдим,
Азиз элга айтадиган ўланим кўп.

Кўнгил хумор дутор, тацбур ҳүш сасига,
Нафас урдим Моҳларойим нафасига,
Беш кетаман беқасаму атласига
Азиз элга айтадиган ўланим кўп.

Навоийнинг назми мерос таъбириман,
Хизир назар қилган юртнинг томириман,
Мен Ўзбекнинг ёниб турган шоириман,
Азиз элга айтадиган ўланим кўп.

БИР-БИРИНГНИ АСРА. ЎЗБЕГИМ

Дилинг тулаш икки кошининг орасидай,
Мехринг оташ кўзгинанганинг қорасидай,
Сўз айлансан сендан сўзининг сарасидай,
Бир-бирингни асра энди, жон ўзбегим!

Бир майизни қирқ бўлакка бўлиб еган—
Ахил элга ёмонлик хам юқмас экан,
Бўлмаганга бўлишмайди омад леган—
Бир-бирингни асра энди, жон ўзбегим!

Бўлса агар осмонинг-в ериниг битта,
Қуёшинг бир, сувинг битта, тидинг битта,
Бир-бирингни аяб севсин элинг битта,
Бир-бирингни асра энди, жон ўзбегим!

Ўзингники ёв бўлмаса, ёвлар қани,
Оқил бўлсанг, одил бўлсанг, ғовлар қани,
Алломишга исем қўйган довлар қани,
Бир-бирингни асра энди, жон ўзбегим!

Дарёдиллик, бағрикенглиқ ўзбекка хос,
Тотув бўлсанг, топганинг баҳт бўлар холос —
Биргалалиш Туркистонни бағрингга бос —
Бир-бирингни асра энди, жон ўзбегим!

НИДО

Биз имони бут элмиз, чет йўлларга юрмаймиз,
Кўзи тоза денгизмиз, балчиқларни кўрмаймиз,
Отамерос бу юртни нокасларга бермаймиз,
Сизга тикланган ўққа бу жонлар нисор бўлсин!

Қайси бир ҳалқ меҳнаткаш, қадамидан ўт чиқар,
Албатта насибаси бутун чиқар, бут чиқар,
Ўзбек эмас қай инсон шу сўзга унут чиқар,
Сизга тикланган ўққа бу жонлар нисор бўлсин!

Бардам бўлинг!
Мустаҳкам қуриб қўйган қалъянгиз,
Буғдойлари саллониб таъзим қилган далангиз,
Сизга қалқон биздайин юзлаб, минглаб болангиз,
Сизга тикланган ўққа бу жонлар нисор бўлсин!

ХАЙРАТ

Республика мустақиллигининг
8 ишларига багишлаб Санззор
бўйида ажойиб иншиот қурилди.
Түнги чироқларнинг оғушида
порлаётган бу манзарани кўриб,
хәлимига шу сатрлар келди.

Бу қандай мўъжиза?
Қандай гўзаллик —
Боқсанг тафаккуринг ёришиб кетар.
Зумрад ниятларинг алвон рангларда
Рангин самоларга қоришиб кетар.

Атиргулдай ёнган чаманзор аро
Ҳайрат дунёсига тушмоғинг тайин.
Кўзинг билан суйшиб ёзолмасанг ё —
Шоирлигнинг бир тийин, шеъринг бир тийин.

Сув билан нур ичра ажойиб манзил,
Осмонда ой ҳайрон, юлдузлар ҳайрон.
Бунчаям ижодиниг мукаммал, оқил —
Жами мұйжизанинг гултожи, инсон.

Ўзбекниңг мәхнати ҳалол, муқаррар,
Ғайрати ичига сиғмаган жон бу.
Сангзор соҳилида чароғон шаҳар —
Еғдуларга кўмилган Ўзбекистон бу!

25 август 1999 йил

МАДҲИЯ

Гулга гул қўшилса, санъат бўлади,
Тилга дил қўшилса, миллат бўлади,
Элга эл қўшилса, давлат бўлади,
Давлатнингдан айланай, ўзимниңг элим!

Пахтангдай беғубор сенинг юрагинг,
Кетмонлар соғинар чайир билагинг,
Худоё ер кўрмасин ботир курагинг,
Савлатнингдан айланай, ўзимниңг элим!

Сабр, днёнатни кўзда тутган халқ,
Элниңг тинчлигини сўзда тутган халқ.
Жапнати бўлади рўза тутган халқ,
Хайштнингдан айланай, ўзимниңг элим!

Нью-Йоркдан кўринса бўйларинг сенинг,
Ўзбекча таралса куйларинг сенинг,
Имондан бичилган кўйлагинг сенинг,
Иффатнингдан айланай, ўзимниңг элим!

Эъзозлай меҳрдай поёпдоz билан,
Мен сени севаман чин ихлос билан,
Дуолар қилайни жойнамоз билан,
Умматнингдан айланай, ўзимниңг элим!

Сени етти иқлим тан олгани рост,
Мадҳинг қўшиқ бўлиб, таралгани рост,
Воз кечган хешларинг талпингани рост,
Кудратнингдан айланай, ўзимниңг элим!

Баҳорининг рангидан қўлингда байроқ,
Бир юрт кўрмайин-ей, сендан ҳам бойроқ.

Кўз тегиб қолмасин, қўрқаман бироқ,
Шуҳратингдан айланай, ўзимнинг элим!

Руҳи омон бўлсин Темурларингнинг,
Кўзи очиқ кетган Бобурларингнинг,
Банди узилмасин томирларингнинг,
Қисматингдан айланайни, ўзимнинг элим!

Пир билдим дили пок имомларингни,
Аёлинга кўрсатган икромларингни,
Қорачигингда асра Исломларингни,
Омадингдан айланай, ўзимнинг элим!

Шарқнинг дарвозасин эгаси — ўзбек,
Мусулмон дунёсин эркаси — ўзбек,
Энг тўқин дастурхоннинг бекаси ўзбек,
Неъматингдан айланай, ўзимнинг элим!

Кўп кўрдим дунёда гулзораларни,
Юрт дардида, гул дардида овораларни,
Булбулдай сиратиб қўй Сайёralарни,
Мен сендан айланай, ўзимнинг элим!

ПОК НОМА БИТДИМ...

Элим, хўб чиройли байрамларинг бор.
Кўксинг узра қотган азобларинг бор.
Энди йўлинг ойдин, келажагинг оқ —
Эртангни ёритган офтобларинг бор.

Ҳар бандин кўзимга тўтиё айлай,
Куръондай муқаддас китобларинг бор.
Беш юз йил наридан ҳайқириб турган
Алишердай ўткир хитобларинг бор.

Тожмаҳал чақнайди Бобур изидан,
Туронга етолмаган шитобларинг бор.
Улуғбек,

Мен ундан узр сўрайман,
Нетайким, оқпадар каззобларинг бор.

Бибисининг қадрин бошда кўтарган
Темурдай элпарвар арбобларинг бор.
Еркентин аламли фифони тутгап —
Фурқатларинг ичган шаробларинг бор.

Сатрлар йірілайди ўқығаным дам,
Қодирийни ютган меҳробларинг бор.
Усмон, Чүлпонларга құшиб күмілган
Четда қолиб кетгандын рубобларинг бор.

Энди фақат сени жаңнат наласин,
Жаңнатларга монаид савобларинг бор.
Хеч бўлмаса йилда бир эслаб қўйгин-еъ,
Сени деб эси кетгандын Шарофларинг бор.

Авлодлар номига пок нома битдим,
Ҳоки пойларига тавобларинг бор.
Сени куйламасам, тузалмас дардим,
Кўйингда мендайин бетобларинг бор.

Эрларинг дўппини орнат билса,
Лёлларга поклик — ҳожобларинг бор.
Худонинг ўнг кўзи сўроқлаб турсин,
Чунки қиёматийнг жавоблари бор.

Элим, хўб чиройли байрамларинг бор...

ТЕМУР ФАРЕДИ

Яна келдим.
Қўзғалманг, она,
Сумалаклар обкелдим, мана,
Нима дейин, не дейин яна,
Беклигимни кўрмаган онам.

Султон бўлдим, бир юртни сўраб,
Бўйим ўсар шу элга қараб,
Ҳамма бутун, мен ярим, ёраб,
Беклигимни кўрмаган онам.

Бекман, юртга шунча азизман,
Ўзим чинор, ўзим илдизман,
Лекин сизсиз жуда ёлғизман,
Беклигимни кўрмаган онам.

Эркалапиб, чин сүёлмадим,
Қўзингизага термўлолмадим,
Оқ рўмоллар оберолмадим,
Беклигимни кўрмаган онам.

Үстим күркем, дастурхоним түқ,
Юрагимда ловуллайди чүф,
Бу дунёда сиздақаси йүқ,
Беклигимни күрмаган онам.

Туринг десам, турмаган онам,
Енгинамда юрмаган онам,
Бир ёруғ күн күрмаган оцам,
Тушларимга кирмаган онам,
Пешонамга сиғмаган онам.

ҚАЙТГИН, БОЛАМ

АЗОН ҮҚИБ, шом бўлади, кун ботмайди,
Кун ботсаям вақт ўтмайди, тонг отмайди,
«Ота» деган товушгинанг уйғотмайди,
Қайтгин, болам, қучоғимга қайтгин, болам!

Юрак бағрим ээзилди-ей, зангор бўлди,
Бемор онанг адо бўлди, абгор бўлди,
Кўзларимиз йўлларингда бедор бўлди,
Қайтгин, болам, қучоғимга қайтгин, болам!

Ватансизлар Ватан қадрин қайдан билсин,
Падаркушлар ота қадрин қайдан билсин,
Ярим кўнглим, болам, сенсиз қандай тўлсин,
Қайтгин, болам, қучоғимга қайтгин, болам!

Кўярпсанми, бизнинг юртдан қуёш чиқар,
Тоза нури соғинчнингга сирдош чиқар,
Юртга қайтсанг, ҳақ ҳам сенга йўлдош чиқар,
Қайтгин, болам, қучоғимга қайтгин, болам!

Не азобда уйлантириб, уй қилувдим,
Бир бошингни икки қилиб, тўй қилувдим,
Эгнингга эн, бўйгинашнга бўй бўлувдим,
Қайтгин, болам, қучоғимга қайтгин, болам!

Не қиласан, имонсиздан имон сўраб,
Юртига ўқ отгаилардан имкон сўраб,
Сарсонгина юрибсанми, макон сўраб,
Қайтгин, болам, қучоғимга қайтгин, болам!

Тушларимга кирсанг битта сўз тортади,
Танлирлаги иссиқ исподай юз тортади,
Киндигингни кесган еру туз тортади,
Қайтгин, болам, қучоғимга қайтгин, болам!

Эл юзига оёқ тираб шайх бўлмассан,
Саргардону сарсон юртда баҳт кўрмассан,
Кеч бўлади, кейин сира улгурмассан,
Қайтгин, болам, қучоғимга қайтгин, болам!

Икки дунё унумагии битта сўзим,
Хар банда ҳам ўз юртида, азиз қўзим,
Ўзинг келиб ёғни очиқ қолган кўзим,
Қайтгин, болам, қучоғимга қайтгин, болам!

ИШОНИНГ!

Эркак ор-у номусини ололмаса қўлига,
Аёл туққан боласини сололмаса йўлига,
Иккиси жонин фидо қилолмаса элига,
Шароф ота қабридан туриб келар, ишонинг!

Сизга деган кунларни занг босмасин, илойим,
Қуёш сиздан илгари уйғонмасин, илойим,
Даврларда қадрингиз йўқолмасин, илойим,
Келажак ҳам ярқираб, кулиб келар, ишонинг!

Тирик бўлса ҳар кимда юракда виждон битта,
Ўзбекча қилиб айтсан, эътиқод, имон битта,
Биз бир бўлиб бирлашсак Ватан битта, нон битта,
Оллоҳим ҳам омадни билиб берар, ишонинг!

АЁЛИНИ АЛҚАГАН ЭЛ

Гул бир тараф, чечак бир тараф,
Чарчамайсан таърифлар сўраб,
Ўзбек бўлиш — энг буюк шараф,
Лёлинин алқаган элда.

Бу дунёга Темурлар берган,
Алпомишлар, Бобурлар берган,
Жалолиддин — жасурлар берган,
Лёлинин алқаган элда.

Тоға бўлсин осмоилари ҳам,
Болалари тетик ва бардам,
Ўйларидан аримас кўклам,
Аёлинин алқаган элда.

Хонадоннинг ёнар чироғи,
Бекасининг суюнган тоғи,
Эркакларин маҳкам белбоғи,
Аёлинни алқаган элда.

Иилдан-йилга йил азиз бўлди,
Мен сифинган эл азиз бўлди,
Аёл — тоза гул азиз бўлди,
Аёлинни алқаган элда.

Офтобнусха Ўзбекойимлар,
Тўмарислар — Офтобойимлар,
Бир қўзғалинг Бибихонимлар,
Аёлинни алқаган элда.

Сенинг учун, йўқ таъриф, тимсол,
Ўсмалари ўзбекча аёл,
Хаёлимда оққушсан ҳалол,
Аёлинни алқаган элда.

Яхши сўзга қодир бўламан,
Таъриф учун моҳир бўламан,
Эҳ, мен ҳам бир кун шоир бўламан,
Аёлинни алқаган элда.

ХОРИЖЛИК УЗБЕКЛАР ҚУШИФИ

Ўзбек юртим, она юртим, озод юртим,
Сепдан айру юриб, айтгин не ҳам кўрдим,
Қайда бўлмай меҳр деган илниж тердим,
Юрагимнинг теграсида қолган Ватан.

Бунча хушбўй, садарайҳон ҳаволаринг,
Ўзоқларда соғинч билан даволадинг,
Қорачиғим тўла сенинг зиёларинг,
Қўзларимнинг қорасида қолган Ватан.

Тушларимга кирдинг гоҳо онам бўлиб,
Қалдирғочлар паноҳ топган кўклам бўлиб,
Бўйинг қучиб йиғлай энди тўлиб-тўлиб,
Қошларимнинг орасида қолган Ватан.

Айланайин болам деган сўрогингдан,
Ўзбекона меҳр тўлган қароғингдан,
Сўнгги куним кўрпалар қил тупроғингдан,
Сўзларимнинг сарасида қолган Ватан!

ВАТАН

Қизиқ дунё бу дунё төш тарозу бўлакча,
Кимга шаробдур насиб, кимга оғу бўлакча,
Ким дунёнинг нархини моли билан ўлчайди,
Кимга Ватан бебаҳо, меҳр, мавзу бўлакча.
Ватанни билмаганда тўхтар юрак уришдан,
Тарқалганмиз туркийдек ноёб хамиртуришдан,
Ватан деса не учун кўнгилда яшнар қуёш,
Ватан деса қуёшлар чарақлайди кулгучда.
Динини ютганларнинг оғриқ жойлари — Ватан,
Бетобут кетганларнинг хоки пойлари — Ватан,
Ватан бу тандирдаги иссиқ нонларнинг таъми,
Дилнинг туви-тубидан чиққан куйлари — Ватан.
Ватан ҳар недан азиз, ҳар нарсадан муқадлас,
Мағзини англай десанг, бир кафт тупроқ ҳидин туй,
Мен бандай Мухаммад, чин мусулмонман десанг,
Ўзбекистон деган номни юрагингга ёзиб қуй.

ХУШ КЕЛИБСАН, НАВРЎЗИМ!

Осмоннинг юрагини булутлар тешиб кетди,
Қарғалар қишини олиб шимолга учшиб кетди,
Дарёлар ўзанидан ҳайқириб тошиб кетди,
Суюк Ўзбекистонга хуш келибсан, Наврўзим!

Замин уйқудан турпаб энтикиб олар нафас,
Бинафшалар кулади сенга қараб беғараз,
Баҳорнинг йўлларида яшар ишқ, яшар ҳавас,
Суюк Ўзбекистонга хуш келибсан, Наврўзим!

Қирлар қўлингдан тортиб, тоғлар томон етаклар,
Пойингга алвон лола тўкар этак-этаклаб,
Чор атрофинг беҳиштдир, бир жанинати эртаклар,
Суюк Ўзбекистонга хуш келибсан, Наврўзим!

Мажнунтоллар қуёшнинг соchlарини тараса,
Оппоқ ўрик гулларига мафтун бўлиб қарасанг,
Қанийди, шу гўзалликка сўз айтмоққа ярасанг,
Суюк Ўзбекистонга хуш келибсан, Наврўзим!

Ҳайратнинг рангларини чизиб бергин, баҳорим,
Сенга пайванд дилларга тўзим бергин, баҳорим,
Менга бир покиза шеър ёзиб бергин, баҳорим,
Суюк Ўзбекистонга хуш келибсан, Наврўзим!

ЖИЗЗАХ АЛЕРИ

Темур ўтган бу юртларда
фидойи жонлар яшар,
Үзига хон, ўзига бек сохиб
замонлар яшар.

Боғларида гул ундирган,
тоғларида дур ундирган,
Бўлмагани бўлдирган
тилло имконлар яшар.

Жиззахларда кимлар яшар,
тантн деҳқонлар яшар,
Ўз сўзида вафоси бор
кўнгли осмонлар яшар.

Бахмалмиди, Ғаллаорол
жаннатлардан не фарқи бор,
Буғдойлари таъзим берган тоғдай
хирмонлар яшар.

Жиззахларда кимлар яшар —
марду майдонлар яшар,
Алпоминшу Барчинойдек
тоза райҳонлар яшар.

Юртбошига мадад бўлган,
боласидай қанот бўлган,
Туркистонга қувват бўлган
қизу, ўғлонлар яшар.

Ватан менинг жону дилим,
Қуёш томон борар йўлим,
Сенга деган азиз элим
қўшиқ, достонлар яшар.

ХУДО УМР БЕРСА...

Кўкдан тушган юлдуз бўламан,
Ердан чиқсан ялпиз бўламан,
Сизга якка-ёлғиз бўламан,
Худо умр берса, қўрасиз.

Дард йўласа, табиб бўламан,
Ғам йўласа, ҳабиб бўламан,
Шоҳ эрсангиз, ғариб бўламан,
Худо умр берса, кўрасиз.

Парвонаман бўйингиздаги,
Девонаман кўйингиздаги,
Остонаман йўлнингиздаги —
Худо умр берса, кўрасиз.

Ёвингизга қалқон бўламан,
Умрингизга посбон бўламан,
Сал-пал тили ёмон бўламан,
Худо умр берса, кўрасиз.

Бўлиб тенгисиз ишқининг эгаси,
Келар сизга дунё ҳаваси,
Тополмайсиз мендайгинасин —
Худо умр берса, кўрасиз.

ОЙ БОТМАДИ БУ КЕЧА

Ой ботмади бу кеча,
Тонг отмади бу кеча,
Омон қолдим бугунча,
Сизни кўргим келяпди.

Баҳору қиши айланди,
Үнг билан туш айланди,
Дилим беҳуш айланди,
Сизни кўргим келяпди.

Кўзимда кўзтуморим,
Софинчлари бедорим,
Мунисим, беозорим,
Сизни кўргим келяпди.

Муруват кутиб сиздан,
Сўз дейишга ожизман,
Бугун жуда ёлғизман,
Сизни кўргим келяпди.

* * *

Сизни кўрган кунимда ўзгача эди олам,
Сизни кўрган кунимда минг бир товланди ранглар,
Сизни кўрган кунимда дилимга баҳор ҳамдам —
Оқариб кўринарди орзули, мавжли тонглар.

Сизни кўрган кунимда Оймомо тўлин эди,
Гўё яшнаб, яшарган ўн кунлик келин эди.
Шеърдай қуюлиб келиб, қофозга ойдин кеча —
Ой нурлари бағримда чандон яширин эди.

Сизни кўрган кунимда бошқача эди олам...

СИЗ МЕНГА ЁҚАСИЗ

Бунчаям тозасиз, бунчаям ширин,
Фамхўр қўзингизда дардим яширин,
Сифатларингизнинг айтай қай бирин,
Сиз менга ёқасиз, ёқасиз жуда.

Офтоб дилингизнинг меҳридан қонай,
Асал тилингизнинг сеҳридан қонай,
Рашкли сўрогингиз заҳридан қонай,
Сиз менга ёқасиз, ёқасиз жуда.

Үйлайман, ўйлаймац, сира тишум йўқ,
Сизни қизғанмоқдан зўр ташвишим йўқ,
Бошқаларда менинг дарду ҳушим йўқ,
Сиз менга ёқасиз ёқасиз жуда.

Сиз менинг борлиғим, дардим, гулойим,
Бўйнингиз кўрмасам қиёмат қойим,
Илоё кўп кўрмасин сизни худойим,
Сиз менга ёқасиз, ёқасиз жуда.

СОҒИНДИМ

Қўйининг, бу дунёнинг ғавғоларини,
Боши бор, сўнгги йўқ ғавволарини —
Бераҳм, бешафқат савдоларини
Мен сизни соғиндим, соғиниб кетдим.

Еганим ичимга тушмайди, нетай,
Бир куним азобсиз ўтмайди, нетай,
Кўнглим яралари битмайди, нетай,
Мен сизни соғиндим, соғиниб кетдим.

Тўйдим, ҳар кунимнинг ёлғонларидаи,
Дилимга ўт қўйган ёмонларидаи,
Бир сўзи икки хил инсонларидаи,
Мен сизни соғиндим, соғиниб кетдим.

Топган бор бойлигим, бахтим, ғуурум,
Хеч кимга ишонмаган покиза сирим,
Жуда күргим келди, сизни, ғамхүрим —
Мен сизни соғиндим, соғиниб кетдим.

АЛАМ

Қошингизга түз алларни чорлайверинг,
Дилларида қүёш бўлиб порлайверинг,
Елғондакам меҳр билан сийлайверинг,
Сиз барибир бир кун менга зор бўласиз.

Ҳар бир гулнишг ўзгачами ёки атри,
Наҳот шунча паст бўлади меҳр қадри,
Кечалари қон йиғлайди ёзган сатрим,
Сиз барибир бир кун менга зор бўласиз.

Майти, менинг юракларим тутуп бўлсин,
Сизни деган соғинчларим тугун бўлсин,
Яримта дил сизсиз қандай бутун бўлсин,
Сиз барибир бир кун менга зор бўласиз.

Аlam қилмас, сизни менча севолсалар,
Бўйингизга қурбон бўлиб куёлсалар,
Чексиз рашкнишг азобига чидолсалар,
Сиз барибир бир кун менга зор бўласиз.

Гарчи ғариб бўлсан, ҳамки кўнглим султои,
Гарчи дилим яримтадир, бўйим осмон,
Ўзимдан ҳам сизни севдим, севдим ёмон,
Сиз барибир бир кун менга зор бўласиз.

Ҳаловат йўқ на йўғим, на боримдаям,
Маъни йўқдир энг баъмани шеъримдаям,
Шу гапимдан қайтмайман мен гўримдаям,
Сиз барибир бир кун менга зор бўласиз.

УШАЛМАГАН БАХТ

Осмон эдим, ерга ташлаб қўйиб мани,
Ўзингиз-чи ўйнаб-кулиб юрибсизми?
Икки кўзим гавҳарини ўйиб мани,
Кўзгиннангиз нурга тўлиб юрибсизми?

Бу дунёниг ташвиши-ю азобидан
Елкалари майиб бўлган бечораман.
Ҳамма сизга яқин, ҳамма ширин бўлди,
Биргина мен энди сизга бегонаман.

Тирикман-у томиримда жоним йўқдай,
Ёлғизгина ширин сўзга муштоқ бўлдим.
Кимлар осмон бўлди кўнгил уйнингизда,
Мен ер бўлдим, пойнингизда тупроқ бўлдим.

Уксинмагин, ўксинмагин пошшо кўнглим,
Бедил юрак ишқ қадрига етармиди?
Сўймаганга сўйканмагин дарё кўнглим,
Энди сендан ортигини топармиди?

Билиб туриб кўзингдан қон оққанини
Тахмин билан туҳмат бўлди топганлари.
Бир кўрармиз, омон бўлсак аҳволини,
Муздай болиш бўлур энди ўпганилари?

Бир инсоннинг юрагини чил-чил қилиб —
Муродимга етаман деб айтмангиз, ёр.
Сиз ўшани топибсиз-ку суйиб, суйиб,
Маҳкам ушланг, энди бизга қайтмангиз, ёр.

ҚАЛАМҚОШИМ

Қаламқошим, кўзларингда ёш айланади,
Қўзларингда ёшлар кўриб бош айланади,
Гулузоринг ғамгин кўрсам, паришон кўрсам,
Ғамхўргина юрагимда тош айланади.
Ўргулайин, атиргулдай бўйингдан аканг,
Бир кун келиб, телба бўлар кўйингда аканг.

Қаламқошим, бармоғингда тиллолар узук,
Тушларимга кириб чиқар кўзларинг сузук,
Ҳар кўрганда, майда-майда бағрим тилгунча,
Бир сузулиб жоним олиб қўйганинг тузук,
Рашклар тўла сўроғингдан, сўзингдан аканг,
Тамом бўлай, бир қараб қўй, кўйингдан аканг.

Қаламқошим, ой чеҳрангга банда бўлайин,
Жонгинамга жон бўлгин-а, жонда бўлайин,
Тумор бўлай бўйнингдаги холдек ярашган,
Нима бўлсам, майли фақат санда бўлайин.
На дейишга сўз тополмай ожиз-да аканг,
Дардинг билан куйиб кетган ҳофиз-да аканг.

БЕШ КЕТАМАН

«Беш кетаман шу қизчанинг қошларига».
Садои ә сўзи.

Беш кетаман шу қизчанинг ҳолларига,
Лабларида титраб турган болларига,
Қарамайди чиқиб турсам йўлларига,
Нима қилса, шу қошлари қалам қилсин,
Қадримиизга етмасалар алам қилсин.

Кўзларимни куйдиради ёноқлари,
Сўймаганни сўйдиради дудоқлари,
Бунча ширин муҳаббатнинг сўроқлари,
Нима қилса, шу қошлари қалам қилсин,
Қадримиизга етмасалар алам қилсин.

Дарвозасин бўйларидан бўйланаман,
Қачон унинг севганига айланаман,
Қарамаса бошқасига уйланаман,
Нима қилса, шу қошлари қалам қилсин,
Қадримиизга етмасалар алам қилсин.

БҮЙЛАРИ ҚИЁМАТИМ

Лабларининг устидаги ҳоллари тугмача гўзал,
Марғилоннинг атласидан кўйлаги бурмача гўзал,
Не қиласиз ошиғини кўзлари кўрмаса гўзал,
Воҳ, арази омонат-ей,
Воҳ, бўйлари қиёмат-ей.

Бизга насиб этармикан лабларининг чашмалари,
Тамом бўлди ишқингизнинг биздай кўнгли ташналари,
Хар замонда бир ўлдирап кўзингизнинг ишвалари,
Воҳ, арази омонат-ей,
Воҳ, бўйлари қиёмат-ей.

Исмингизни ўпдик, лекин ўзингизни ўполмадик,
Минг айланиб, ўргилдигу ёнингиздан кетолмадик,
Сиздайнини тополмадик, сиздайнини тополмадик,
Воҳ, арази омонат-ей,
Воҳ, бўйлари қиёмат-ей.

Қирқ түзални ораснда қирқ кокилин сайлаганим,
Дүппа-дуруст бир йигитни ишқда бемор айлаганим,
Әнди қочиб кетолмайсиз, юрагимга бойлаганим,
Воҳ, арази омонат-ей,
Воҳ, бўйлари қиёмат-ей.

БИР СЎЗ АЙТИНГ

Бир сўз айтинг, ярим дунём тўлиб кетсин,
Бир сўз айтинг, аламларим ўлиб кетсин,
Бир сўз айтинг, юрагимни тилиб кетсин,
Бир сўз айтинг, шу сўздан сўнг омон қолай.

Бир сўз айтинг, атиргуллар рақсга тушсин,
Қуёш ўрик гуллариға кўйлак бичсин,
Ҳасадларнинг, фитналарнинг номи ўчсин,
Бир сўз айтинг, шу сўздан сўнг омон қолай.

Кипригимга нигоҳлари боғланган ёр,
Бир бор боқиб юрак бағрим доғлаган ёр,
Муҳаббатга қул бўлмоққа чоғланган ёр,
Бир сўз айтинг, шу сўздан сўнг омон қолай.

Менга ёлғон дунё ичра меҳр керак,
Ширин-ширин сўзингиздай сеҳр керак,
Қадр-қиммат бу дунёда қадр керак,
Бир сўз айтинг, шу сўздан сўнг омон қолай.

Сиз борсизким, кўнгли осмон Сайёраман,
Ўкситсангиз жаҳли ёмон Сайёраман,
Васлингиэ деб юрган омон Сайёраман,
Бир сўз айтинг, шу сўздан сўнг омон қолай.

СОФИНИБ КЕТДИМ

Баҳор булутларни йиғди бу кечা,
Яшин чақмоқларни туғди бу кечा,
Дилга на шеър, на куй сиғди бу кечा,
Энг ширин сўзингини соғиниб кетдим,
Мен сенинг ўзингни соғиниб кетдим.

Бўйингга фидолар бўлайин дейман,
Кўйингда адолар бўлайин дейман,
Кўчангда гадолар бўлайин дейман,
Энг ширин сўзингни соғиниб кетдим,
Мен сенинг ўзингни соғиниб кетдим.

Оёғинг гардида гулласа жаннат,
Шу жаннатга сиғмай қолсам мен фақат,
Топганим шеър бўлса алал оқибат,
Энг ширин сўзингни соғиниб кетдим,
Мен сенинг ўзингни соғиниб кетдим.

Фараҳбахш, покиза қўйдир муҳаббат,
Энг азиз ва дилбар ўйдир муҳаббат,
Мени шаробингга тўйдир, муҳаббат,
Энг ширин сўзингни соғиниб кетдим,
Мен сенинг ўзингни соғиниб кетдим.

МЕНИ ҲЕЧ КИМ ЎЗИНГИЗДАЙ ТУШУНМАЙДИ

Қачон эди баҳтли куним эслолмайман,
Қўзим ёшга тўлиб турса йиғолмайман,
Кечалари тинч, хотиржам ухлолмайман,
Мени ҳеч ким ўзингиздай тушунмайди.

Дардларимга баъзан дунё тор бўлади,
Кўйган кўнгил бир қўшиққа зор бўлади,
Ўзбекчилик, излаб борсам, ор бўлади,
Мени ҳеч ким ўзингиздай тушунмайди.

Жоним, ишққа ташна эдик тўймагандик,
Чўғларига тор бергандик куймагандик,
Ажралишиб кетамиз, деб сўймагандик,
Мени ҳеч ким ўзингиздай тушунмайди.

Йўлнингиздарайхондайин увол бўлдим,
Бир рўзғорга содиқ жуфти ҳалол бўлдим,
Ўзи бутун, кўнгил ярим аёл бўлдим,
Мени ҳеч ким ўзингиздай тушунмайди.

МЕНИКИСИЗ

Совуқ қишининг шивирн ёлғон,
Оппоқ қорнинг ҳовури ёлғон,
Тушларимнинг таъбири ёлғон,
Меникисиз, сиз меникисиз!

Мендан ўтган аламлар ёлғон,
Мени ютган ситамлар ёлғон,
Сизсиз келган кўкламлар ёлғон,
Меникисиз, сиз меникисиз!

**Елғизлики кийганим ёлғон,
Кимларни дир суйганим ёлғон,
Сизни демай құйғаним ёлғон,
Меникисиз, сиз меникисиз!**

**Ғамнинг узун бүйлари ёлғон,
Кемтик дилинг үйлари ёлғон,
Айрилиқнинг күйлари ёлғон,
Меникисиз, сиз меникисиз!**

**Термуламан сизга яна ман,
Фироқлардан тамом тонаман,
Бугун олов бўлиб ёнаман,
Меникисиз, сиз меникисиз!**

УЗИНГИЗНИ КҮРГИМ КЕЛДИ

**Муҳаббатим ҳийло эмас,
Сизсиз дунё дунё эмас,
Ҳеч ким мендай фидо эмас,
Ўзингизни кўргим келди.**

**Термуласиз ёниб, ёниб,
Яшараман минг қувониб,
Ҳижронлардан кетай тониб,
Ўзингизни кўргим келди.**

**Бўйнимдаги маржон қатор,
Сиз унда зор, мен бунда зор,
Бормикин мендай харидор,
Ўзингизни кўргим келди.**

**Фироқларда қийналаман,
Узун тунлар тўлғонаман,
Ўзимдан ҳам қизғонаман,
Ўзингизни кўргим келди.**

СЕВИЛМАГАН КЕЛИНЧАК

**Армонлари тахмонинга тахланган гул,
Нозик кўнгли чўглар аро додланган
Орзулари саробларга айланган гул,
Севилмаган келинчак.**

Чимилдигиң чеккасыда умид йиғлар,
Күз олдидә минг насиҳат, ўғит йиғлар,
Қай ҳовлида күнгил берган йығит йиғлар,
Севилмаган келинчак.

Иккى вужуд бирлашмаса оловларда,
Ишқ ёнмаса висол деган қаловларда,
Бошгинаси қолди қандай балоларга,
Севилмаган келинчак.

Салом берар ярқиратиб тиллақошин,
Параңжида ким ҳам күрар күзда ёшин,
Қарғаб құяр, совчи бүлган қариндошин,
Севилмаган келинчак.

Мен ҳам сенинг зорларингдан күксим ўйиқ,
Сүз чиқмайды томогимдан, сўзим ўйиқ,
Мұхаббатнинг азал-абад күзи ўйиқ,
Севилмаган келинчак.

Мажнунтолга дарс бўлади бўйинг сенинг,
Қуёшларга дарс беради рўйинг сенинг,
Аллаларга тўлиб кетсин уйинг сенинг,
Севилмаган келинчак.

МЕНИ ЎЗГА ДУНЕЛАРГА ОЛИБ КЕТИНГ

Менда ҳар не бордир фақат Сиздан бўлак,
Ғамхўргина боққан бир жуфт кўздан бўлак,
Шеърлар айтсан, олов ёнгак юздан бўлак,
Мени ўзга дунёларга олиб кетинг.

Хусуматлар адo бўлган жойлар борми,
Бахил диллар яро бўлган жойлар борми,
Чин ошиқлар фидо бўлган жойлар борми,
Мени ўзга дунёларга олиб кетинг.

Қамалаклар соchlаримга сочса ёғду,
Ойнинг ойдай рухсорида ёнса кулгу,
Тирик бўлса, мұхаббатдай оташ туйғу,
Ана ўша дунёларга олиб кетинг.

Буям битта ишқа ташна қиз демаслар,
Улар ишқнинг тафти билан кун кўрмаслар,
Иккимизга бу дунёда кун бермаслар,
Мени ўзга дунёларга олиб кетинг.

МУҲАББАТ ПОҚ, МУҲАББАТ ҲАЛОЛ

Қўшиқларга дугона бўлдим.
Қуёш билан ҳамхона бўлдим,
Келмай қолсанг ғамхона бўлдим,
Жоним, сенинг борлигинг учун.

Дардларимни ишқдан изладим,
Севги деган кўшкдан изладим,
Ўзга дилга кўнгил ёзмадим,
Жоним, сенинг борлигинг учун.

Ҳажринг билан куёуб кетсам ҳам,
Аламларга тўлиб кетсам ҳам,
Фақат сендан қидирдим малҳам,
Жоним, сенинг борлигинг учун.

Муҳаббат поқ, муҳаббат ҳалол,
Мен сиғинган садоқат ҳалол,
Ўқинчлар ҳам келмайди малол,
Жоним, сенинг борлигинг учун.

Баҳор бўлиб кулгим келади,
Софинчларга тўлгим келади,
Бу дунёда қолгим келади,
Жоним, сенинг борлигинг учун.

* * *

Бахтим, иккى дунё баҳтини
Юрагингга солиб кетаман,
Сенинг дилбар ниятларингни
Баҳорларга олиб кетаман.

Кўнглингда бор неки ғам, алам,
Сездирмайин юлиб кетаман.
Мени ташлаб кета олмайсан,
Юрагингда қолиб кетаман.

ТЕРМУЛГИМ КЕЛДИ

Кўзларингга термулгим келди,
Кошларингга термулгим келди,
Нуқра каби товланган кора —
Сочларингга термулгим келди.

Нигоҳингга термулгим келди,
Дудоғингга термулгим келди.
Ҳар бандига рашк аралашган
Сўроғингга термулгим келди.

Вужудимни оташлар этган,
Лабларингга термулгим келди.
«Сендан бошқа дардим йўқ» деган,
Гапларингга термулгим келди.

МЕНИНГ СЕВГИМГА ИШОН

Малоҳатли гўзалларга ишонма, жоним,
Суҳбатлари асалларга ишонма, жоним,
Салобатли ғазалларга ишонма, жоним,
Менинг севгимга ишон!

Мақташарлар сени еру осмонга солиб,
Мингта ташбеҳ, яна мінгта имконга солиб,
Чалғима ҳеч энг вафоли дўстларинг қолиб,
Менинг севгимга ишон!

Паноҳим деб, суюнчим деб сенга тутиндим,
Худойимдан сенинг учун толе ўтиндим,
Сен борсанки, бу дунёда баҳтим бутундир,
Менинг севгимга ишон!

Тоза, ҳалол гулбоғлардан узган гулимсан,
Ҳаёлимни, ўйларимни бузган гулимсан,
Дардларимни энг биринчи сезган гулимсан,
Менинг севгимга ишон!

Гард юқмаган кўкламларни илинай сенга,
Мұҳаббатли оламларни илинай сенга,
Қўшиғимдай малҳамларни илинай сенга,
Менинг севгимга ишон!

Иккимизга фироқ битта, озор бир бўлсин,
Киш эртаси — камалакли баҳор бир бўлсин,
Бир жуфт гулмиз, кетар чоғи мозор бир бўлсин,
Менинг севгимга ишон!

МЕН СЕНИ ҚИЗГОНАМАН

Яхшимсан, яқинимсан,
Гулханим, чақинимсан,
Рашкимсан, тахминимсан,
Мен сени қизғонаман.

Күкимдаги моҳимсан,
Бағримдаги оҳимсан,
Топинган Оллоҳимсан,
Мен сени қизғонаман.

Оқарыб кетди сочим,
Нима күрди ёш бошим,
Естиқдошим, сирдошим,
Мен сени қизғонаман.

Айтсам сўзим кўяди,
Кўрсам, кўзим тўяди,
Қандай кўзинг қияди,
Мен сени қизғонаман.

Сенсиз ёзим, қишим йўқ,
Оғриғим, ташвишим йўқ.
Бошқа билан ишпим йўқ,
Мен сени қизғонаман.

Ишқ деган савдо бўлдинг,
Ут бўлдинг, олов бўлдинг,
Бошимга бало бўлдинг,
Мен сени қизғонаман.

ҒАНИМАТИМ

Сўйдирдингиз, бизни сира сўймадингиз,
Кўйдирдингиз, ўзингиз ҳеч қўймадингиз,
Кўкдан тушдик фақат Сизнинг раъйингиз деб,
Сиз ақалли бирор бор қараб қўймадингиз,
Омон бўлинг, фироқлари омонатим,
Омон бўлинг, нигоҳлари ғаниматим.

Райҳон бўлдик, ифоримиз билмадингиз,
Рашк аралаш озоримиз билмадингиз,
Ҳеч кимда йўқ қўшиқ битдик Сизнинг учун,

Булбулгина гуфторимиз билмадингиз.
Омон бўлинг, фироқлари омонатим,
Омон бўлинг, нигоҳлари ғаниматим.

Ой бўлдингиз ярқираган кўкимизда,
Оҳ бўлдингиз зирқираган кўксимизда,
Биз-ку гуноҳ қилдик фақат Сизни севиб,
Бор гуноҳ-у савобимиз ўзимизда,
Омон бўлинг, фироқлари омонатим,
Омон бўлинг, нигоҳлари ғаниматим.

Жонингизга жонни тикдик билиб кетинг,
Нозик дилга яна чўғлар солиб кетинг,
Биз дунёнинг давлатини сўрамаймиз,
Кўнгил учун бирор марта келиб кетинг,
Омон бўлинг, фироқлари омонатим,
Омон бўлинг, нигоҳлари ғаниматим.

ЯШИРДИНГИЗ

Ой термулар деразадан нурли-нурли,
Қарашлари бир чиройли қатим нурли,
Юрак ёнар, алангаси олмос қўрли,
Кўшиғимни кўнглингизга яширдингиз.

Сўз қуйилар дафтаримга дил тўридан,
Хаёлингиз сўроқладим, ойдан, нурдан,
Бирор таскин ололмадим минглаб шеърдан,
Кўшиғимни кўнглингизга яширдингиз.

Япроқларнинг қарсаклари топиб берсин,
Шамолларнинг эртаклари топиб берсин,
Армонимнинг истаклари топиб берсин,
Кўшиғимни кўнглингизга яширдингиз.

Мен ийманиб битта сўзни айтольмадим,
Кўнглингизни кўчасига етолмадим,
Ёниқ ишқининг машглайидан ўполмадим,
Кўшиғимни кўнглингизга яширдингиз.

Эслармисиз, армонли бир бечорани,
Дардингизда дарди кўйн оворани,
Кўшиқлари суриштиrsa Сайёрани —
Кўнглингизни тарқ этсалар не дердингиз?
Кўшиғимни кўнглингизга яширдингиз.

БОРИНГГА ШУКУР

Елғизим, қадрдоним,
Құлым етмас армоним,
Менинг ёруғ жақоним,
Борингга минглар шукур.

Чиндан ишонған бөгім,
Севіб сұяңғақ төғім,
Йұлларимга муштоғім,
Борингга минглар шукур.

Бу дүнёда не топдым,
Фақат ісмінгни үпдім,
Күзімга ёмғыр сепдім,
Борингга минглар шукур.

Нигоҳлары пойлоқчим,
Киприклари айғоқчим,
Тергаб турар сўроқчим,
Борингга минглар шукур.

Күзларингга термулай,
Бўйларингдан ўргулай.
Кўзингга чўкиб ўлай,
Борингга минглар шукур.

УЗИНГИЗДАН ҚҮРИНГ

Бир бор спрдош бўлмадингиз,
Ё назарга илмадингиз,
Қўнглимдагин билмадингиз,
Ўзингиздан кўринг, бегим.

Кўклардаги ойлар эдим,
Ғойибона сийлар эдим,
Изингиздан пойлар эдим,
Ўзингиздан кўринг, бегим.

Сизсиз кўнглим ярим эди,
Қаноатли сабрим эди,
Яшайверинг менсиз энди,
Ўзингиздан кўринг, бегим.

Сүйдирдингиз, кам сүйдингиз,
Күзларимга от қўйдингиз,
Ким айтади сиз қўйдингиз,
Ўзингиздан кўринг, бегим.

Тўғри, рашким ёмон эди.
Олов ишқим ёмон эди,
Сизга қайтмоқ гумон энди,
Ўзингиздан кўринг, бегим.

Ер топмадим ўзингиздай,
Фамхўр боқсан кўзингиздай,
Севолмайди ҳеч ким биздай,
Ўзингиздан кўринг, бегим.

ДАРДИНГИЗДА КУЙИБ КЕТДИ...

Ишқ дегани охири йўқ қўшиқ қадим,
Бизни ҳам бир эслармисиз, ҳай билмадим,
Сизсиз омон юролмасим кеч англадим,
Дардингизда куйиб кетди ёлғиз кўнгил.

Хуснингизни таърифлашга бозорим йўқ,
Йўлини топиб борай, десам борорим йўқ,
Мен ўлганман, кўмилмоққа мозорим йўқ,
Дардингизда куйиб кетди ёлғиз кўнгил.

Қайдан топай сиздай жамбил раҳонани,
Йўқлармисиз бир савдоин девонани,
Чимилини тўлдирадингиз бегонанинг —
Дардингизда куйиб кетди ёлғиз кўнгил.

Эҳ, жувоимарг қилдингиз-ку ишқ ўтии сиз,
Кўнглинигизга қўмдингиз-ку умидин сиз,
Нақ яримжон қилдингиз бир йигитни сиз,
Дардингизда куйиб кетди ёлғиз кўнгил.

Мен сенгидан эртак айтдим кечаларга,
Тонг отгуича тентирадим кўчаларда,
Битта қизни сенмоқ бўлар шунчилар-ла,
Дардингизда куйиб кетди ёлғиз кўнгил.

АРМОН

Хув, тоғларнинг бошида қор ярқирайди,
Сизни кўрсам тиззаларим қалтирайди,
Таърифингиз ёёса қалам чирқирайди,
Биз томонга бир мартаям қарамайсиз.

Кенг ҳовлига келин бўлдим суюк-суюк,
Бахт тилашди тахти баҳтдан буюк-буюк,
Сизсиз юрак ярим бўлди қўшиқ куюк,
Биз томонга бир мартаям қарамайсиз.

Биз ажралдик, ажралишган кунда гуноҳ,
Кўзгиннангиз термулиб дер:

Сенда гуноҳ,

Отамга сўз айтолмадим, менда гуноҳ,
Биз томонга бир мартаям қарамайсиз.

Босманг энди, босаётган изларимни,
Кўз ёшларим кўр қилади кўзларимни,
Севганига бераман мен қизларимни,
Биз томонга бир мартаям қарамайсиз.

ИЛТИЖО

Кўзингизда кўзим қолиб кетсин менинг,
Сўзшигиздан сўзим тониб кетсин менинг,
Изингизда изим қолиб кетсин менинг,
Фақат мени бошқаларга алмаштирунг.

Дардингизда куйиб кетдим, ё пири-ей,
Армонларга тўйиб ўтдим, ё пири-ей,
Ўзимдан ҳам суйиб ўтдим, ё пири-ей,
Фақат мени бошқаларга алмаштирунг.

Не йигитлар етолмаган ҳилолман мен,
Тушингизда тинчитмаган хаёлман мен,
Ҳалолименсиз, сизга жуфти ҳалолман мен,
Фақат мени бошқаларга алмаштирунг.

Таърифингиз излай токи сўзим тирик,
Фидо бўлиб яшагайман ўзим тирик,
Хиёнатни кечирмайди кўзим тирик,
Фақат мени бошқаларга алмаштирунг.

Фироғи ҳам висолдайин овунчоғим,
Үкситмангиз энди сиэга етган чоғим,
Бүйшигизга күзим тумор күзмунчоғим,
Фақат мени бошқаларга алмаштирманг.

Паноҳ билдим, суюнчимсиз, офтобимсиз,
Баъзан безор бўлиб кетган азобимсиз,
Бу дунёда орттирган бор савобимсиз,
Фақат мени бошқаларга алмаштирманг.

Айтинг энди.

Севилганман бир бора денг,
Кўшгил сени қўмсағ кетди тобора денг,
Айтинг, айтинг сендан бошқаси йўқ, Сайёра денг,
Фақат мени бошқаларга алмаштирманг.

АЁЛИМ

Дардлари кўнглимга тўкилган бегим,
Меҳри юрагимга экилган бегим,
Софинчи шеър бўлиб тўкилган бегим,
Аёлим, жамбили райхонимсан денг,
Аёлим, юраги осмонимсан денг.

Юракка ғурбатлар санчилганида,
Сўнгги йўқ тухматлар санчилганида,
Мингоёқ гийбатлар санчилганида,
Аёлим, ўксинма, мени борман денг,
Сен учун ҳар нарсага тайёрман денг.

Ушоққина гавдам эгилниб кетса,
Бошларга осмонилар йиқилиб кетса.
Аламим бўғзимга тиқилиб кетса,
Аёлим, боримсан, давлатимсан денг,
Аёлим, рўзгоримга зўйнатимсан денг.

Садафдай тонгларни чизиб берайин,
Анвойи рангларни чизиб берайин,
Номсиз жарангларни чизиб берайин,
Аёлим, арази нозлигимсан денг,
Атиргулим ўзинг, нозигимсан денг.

Сиз суюб турсангиз дадил қадамлар,
Сиз суюб турсангиз ҳазил аламлар,
Сиз борсиз йўқлади мени кўкламлар.

Аёлим, сен менинг оғриғимсан дөңг,
Шириң ташвишімсан, борлығымсан дөңг.

Токи ёстиғимга ҳижрон құнмасдан,
Ерқин осмонимга туман құнмасдан,
Яримта күнглиғимга арман құнмасдан,
Аёлим, бир жилмай, курбонингман дөңг,
Хам яхшим, ҳам ўзинг ёмонимсан дөңг.

Құрқмай босаётған изларим ҳаққи,
Ҳали айтилмаган сүзларим ҳаққи,
Фариштадай ўғил-қызларим ҳаққи,
Аёлим, сен менинг толенимсан дөңг,
Ингіт бўлиб топған бойлиғимсан дөңг.

ҚҰЗЛАРИМДА ҚҰЗЛАРИНГИЗ ҚОЛДИ

Ешлик ўтди, ўйниқароқ дамлар ўтди,
Күзларимнинг қирғоғидан намлар ўтди,
Бут бўлмадим юрагимдан камлар ўтди,
Күзларимда кўзларингиз қолди, жоним...

Інгитчалар парвоналар бўлганида,
Кўчамизда девоналар бўлганида,
Болалигим ўн еттига тўлганида,
Кўзларимда кўзларингиз қолди, жоним...

Чип ошиқлар етолмайди бир-бирига,
Тушунмадим мұҳаббатнинг бу сирига,
Кўникаркан ҳар банда ҳам тақдирига
Кўз олдимда кўзларингиз қолди, жоним.

Куйган қанча, куйиб-куйиб суйган қанча,
Оташларда юрак бағриң ўйган қанча,
Бизлар каби изтиробга тўйган қанча,
Кўз олдимда кўзларингиз қолди, жоним.

Кўзингиздай яна қандай офтоб бўлур,
Қарагашинг нигоҳлари бетоб бўлур,
Эсламоқлик, оҳ қанчалар азоб бўлур,
Кўз олдимда кўзларингиз қолди, жоним.

ОСТОНАСИ ТИЛЛО ёР

Танлаган гулим эдинг,
Ҳаммадан сўлим эдинг,
Жон ёрим, дилим эдинг,
Остонаси тилло ёр.

Кипригинг абри найсон,
Сочларинг садарайҳон,
Қўзингда куярди жон,
Остонаси тилло ёр.

Тилло бўлиб сочиладнинг,
Тиллоларга сотилднинг,
Палахмондай отилднинг —
Остонаси тилло ёр.

Минг ошиқли гул пари —
Кетолмасдим ҳеч нари,
Куйган дилнинг дилбари,
Остонаси тилло ёр.

Остонангга йиқилай,
Софич бўлиб тўкилай,
Сени севмай мен ўлай,
Остонаси тилло ёр.

ЯНА СИЗГА

Бегим, бизни севсангиз, ёмон кўзлардан асранг,
Нақ юракка теккувчи тиғдор сўзлардан асранг,
Муҳаббатни билмагаш қалби музлардан асранг,
Ёруғ дунёга сиз деб келганимиз рост бўлсин.

Бегим, бизни севсангиз нохуш шамолдан асранг,
Рашқу гумондан асранг, ёмон хаёлдан асранг,
Ишқقا увол бўлмайин деган саводдан асранг,
Ёруғ дунёга сиз деб келганимиз рост бўлсин.

Бегим, бизни севсангиз раижу озордан асранг,
Бошимизга бемаҳал ёққувчи қордан асранг,
Тарозиси потанти чархи бозордан асранг,
Ёруғ дунёга сиз деб келганимиз рост бўлсин.

Бегим, бизни севсангиз биз сиза оворамиз,
Бўйингизни кўрмаган кунлари дилпорамиз,
Пешонангизга битган биттамиз — Сайёрамиз,
Ёруғ дунёга сиз деб келганимиз рост бўлсин.

ОППОГОЙИМ

«*Оппоғойим, оқойим, қарашибигиз мулойим,
Бевафолик қиласангиз, жазо берсин худойим.*»

Оппоғойим, оқойим, қарашибари мулойим,
Бўйингиздан ўргулай қоматингиз бинойи.
Оппоғойим, оқойим, кўнглим тўла чўғ, ойим,
Менинг дардим ўзингиз, бошқа дардим йўқ, ойим.

Оппоғойим, оқойим, севги қандай спир, ойим,
Иккимиши бир умр қўшмади тақдир, ойим.
Оппоғойим, оқойим, тушимга киринг доим,
Сизга хиёнат қиласам, уйим куйсии илойим!

БИР ДОНА БУЛАЙ ҮЗИМ

Сен нурдан ҳам мусаффо, тонгдан тоза ҳур малак,
Васлинг излаб бормикан мендайни жони ҳалак,
Дардинг билан бир куни девона бўлсан қерак,
Ошиғинг йўқ мендайни, гирёна бўлай ўзим.

Севгап гўзал эмасдир, севилган гўзал дерлар,
Муҳаббат охири йўқ жаннатий ғазал дерлар,
Пешонамга ишқ битсин азалдан азал дерлар,
Жонимда бўл ошиғим, жонона бўлай ўзим.

Билмам қанча уқубат пешонамга ёзилмиш,
Байрамдан кўп маломат пешонамга ёзилмиш,
Шукур, ишқдай саодат пешонамга ёзилмиш,
Муҳаббат дунёсида афсона бўлай ўзим.

Дардим билсанг, дардинги жоним билан олай, ёр,
Томирингда оққан меҳр, жону дилинг бўлай, ёр,
Куним битган паллада остоңангда ўлай, ёр,
Ягонасан мени учун, бир дона бўлай ўзим!

АЛИШМАЙМАН

Бир сўлимсиз, бирам хушбўй, райҳонларга
алишмайман,
Сиз ой бўлиб ярқирағ-чи, осмонларга алишмайман.

Ҳижрон унди изларимдан, адашдим-ей сўзларимдан,
Дардим билинг кўзларимдан ёлғонларга алишмайман.

Қўнгилга ўт ёқиб юринг, ошиқ дилга боқиб юринг,
Кўзмунчоқлар тақиб юринг, ёмонларга алишмайман.

Қўнгил ичра бир шам бўлиб, юринг сирдош,
хамдам бўлиб,
Мен ҳам яшай одам бўлиб, ризвонларга алишмайман.

Ҳажрингиз бор жуфт кўзимда, олов яшар ҳар сўзимда,
Куйиб кетдим ўттизимда, куйғонларга алишмайман.

Қаддингиз бор хонлардайин, қаддингиз бор
жонлардайин,
Обрўйингиз, иззатигиз султоналарга алишмайман.

Мен не кўрдим шоир бўлиб, кўнглим йиғлар
тўлиб-тўлиб,
Ҳеч сўз деманг, келинг кулиб, забонларга алишмайман.

Кўнгил бўл кун нидо берди, қўшиқ берди, садо берди,
Сизни меңга худо берди, жаҳонларга алишмайман.

ЖИЗЗАХЛАРДА

Дилбарим, сизни дегап армонлар бор Жиззахларда,
Дардингизда диллари вайронлар бор Жиззахларда,

Қошингиз қаросидан қоп-қора ёруғ кўним,
Бир йўл келинг, йўлинигизга ҳайронлар бор
Жиззахларда.

Воҳким, не ажаб ишқ дегани мен билмадим,
Ҳар бандидан ўт чиқар фигонлар бор Жиззахларда,

Қаддингизнинг сарвига гап йўқ дедим, сўз йўқ дедим,
Ким айтади сиздан ўтар райҳонлар бор Жиззахларда.

Не дард эрурким васлингиз, фариштамиидир наслингиз,
Васлингизга етмоққа не имконлар бор Жиззахларда,

Қўймасангиз бир қараб, кўнглимиизга йўл сўраб,
Бир йигитнинг умрига хазонлар бор Жиззахларда.

Моҳ дедим, моҳим дедим, дилимдаги оҳим дедим,
Бизчалик сизни суйған не жоплар бор Жиззахларда,

Сайёрадир кўнглим мани, дилпорадир кўнглим мани,
Мажиунлар бор ҳам Машраби замонлар бор
Жиззахларда.

МЕНГА ҲЕЧ НЕ КЕРАК ЭМАС...

Менга ҳеч не керак эмас, қошимга келсанг бўлди,
Сенга парвоналар бўлиб, минг бор ўргулсам бўлди.

Тегирмонини тошларида янчилди-ку тош бошим,
Шундаям сенга сир бермай ёниб термулсам бўлди.

Сипаб-синаб мен ўтмаган имтиҳонлар қолмади,
Имтиҳонлар адогида шодликка тўлсам бўлди,

Юрагимда гул ундирган кулгуларинг зарбидан
Кўнгли ярим бу дунёга овоза қилсам бўлди.

Кел, азизим, ағёрларим синдирмасдан топ мени,
Ўзим чўкиб турсам ҳамки дардинги олсам бўлдим..

Жаннатларга пок пишқинги қучиб йўл олганимда,
Кўзларингга термулиб қўлинига ўлсам бўлди.

ҚИЗФОНАМАН

Ташвишингиз қай шиятга боғлиқ, жоним,
Ишқ дегани қандай азоб, оғриқ, жоним,
Юрагимнинг бир жойлари доғлиқ, жоним,
Қизғонаман, сизни ёмон қизғонаман.

Муҳаббатнинг кўзлари кўр, кўзлари нам,
Сизга айтар, бизга айтар сўзлари кам,
Йўқламайсиз, қилар алам, қилар алам,
Қизғонаман, сизни ёмон қизғонаман.

Дарди йўқлар севги дардин қайдан билсин,
Ҳар банданинг паймопаси ишққа тўлсин,
Дийдор деган ғанимат дам омон бўлсин,
Қизғонаман, сизни ёмон қизғонаман.

Сўзим ҳалол қай жаннат-у дўзахларда,
Олов бўлиб қолгум олов нигоҳларда,
Дардингизда куйиб кетдик Жиззахларда,
Қизғонаман, сизни ёмон қизғонаман.

ЕНГИНАМДА СИЗ БОРСИЗ

Софинсангиш не учун тополмайсиз йўл менга,
Ёлғонмиди қилганингиз чин изҳори дил менга.

Сизни унутмоқликни кўнгилга жойлаб қўйсам,
Мен кўнгилга кўнмадим, кўнмади кўнгил менга.

Қай сулувга сўз қотсангиш, бизнинг юрак муз қотар,
Баҳорнинг ёмғирлари қор аралаш дўл менга.

Сўзингизнинг сарасин кимга кўрасиз раво,
Инғибгина қўясиз аразларни мўл менга.

Йўл қараб висолингиз дардида кўйганимда,
Кунларим ой бўлади, ойлар бўлур йил менга.

Лайли бўлдимми, Зуҳро — саҳроларда адашгам,
Саҳронинг тиконлари мисли атиргул менга.

Мен ишқининг гадосиман, қўшиқнинг адосиман,
Нетай, Сизни эсласам, куй ҳам бўлмас эл менга.

Не бўлди бу бандага девона бўлдими деб,
Ҳайратланшиб қарайди кўзлар хилма-хил менга.

Ким нима деса десини, шонрлар ишқнинг қули —
Ёнгинамда Сиз борсиз, қолгани бир пул менга.

БИЗДЕК БУЛОЛМАЙДИ

Кўнглингизга кириб бордик билиб билмай,
Кўнглингизда кимлар бордир хабар олмай,
Юрибмиз-ку на йиғлаб, на кула олмай,
Бегим, сизга ҳеч ким биздек бўлолмайди.

Төш қаттиқми, бош қаттиқми, айтинг майли,
Не балога дучор бўлдик сиз туфайли,
Бошга тушганини кўрамиз — замон зайди,
Бегим, сизга ҳеч ким биздек бўлолмайди.

Ярим кўнгил сизнинг билан бут бўлганди,
Ишқим олов эди, дилим ўт бўлганди,
Ҳазин-ҳазин қўшиқларим ёт бўлганди,
Бегим, сизга ҳеч ким биздек бўлолмайди.

Бегим, жонни узар асли ёлғон ёмон,
Ёлғон учун қидирилган имкон ёмон,
Қайда бўлсангиҳ ҳам энди бўлинг омон,
Бегим, сизга ҳеч ким биздек бўлолмайди.

Яхши сўзлар айтай десам, тилим толди,
Сиз томонга борай десам, йўл йўқолди,
Кўнгил қолди, сиздан ёмон кўнгил қолди,
Бегим, сизга ҳеч ким биздек бўлолмайди.

КЕЛМАЙСАН, ЖОНИМ

Нуқра табассумли кўкламлар келар,
Вафоси бир зумли ҳамдамлар келар,
Нозлари зуғимли санамлар келар.
Фақат сен келмайсан, келмайсан, жоним.

Қалдирғоч ўз боғи, уйнга қайтар,
Турналар ҳаётнинг қўшиғин айтар,
Эсласам вужудим қалтираб кетар,
Фақат сен келмайсан, келмайсан, жоним.

Ойнинг ўроғига орзум осилди,
Чаманлар очилди, гуллар очилди,
Софинчлар юракка дурдай сочилиди,
Фақат сен келмайсан, келмайсан, жоним.

Ўзга бир кўнгилга розим йўқ маним,
Сенсиз жараанглаган созим йўқ маним,
Тўрт фаслим яримта, ёзим йўқ маним,
Фақат сен келмайсан, келмайсан, жоним.

Бу дардли қўшиқни айтавераман,
Ҳар куни кўнглингга қайтавераман,
Мен сени баринбир кутавераман,
Фақат сен келмайсан, келмайсан, жоним.

СЕВГИЛИМ!

Севгилим!
Сиз десам күйинар дилим,
Севгилим!
Сиз десам сўйинар тилим,
Севгилим!
Сиз десам ўйилар йўлим,
Севгилим!
Севгилим!
Темирданми бу бош кўринур,
Ёмғирларми кўзимдаги ёш кўринур,
Жон пкки ўт ичра талош кўринур,
Севгилим!
Севгилим!
Муҳаббат оловдир, муҳаббат исён,
Ҳар куни минг ўлиб, қолгумдир омон.
Бу ҳолда қирққаям етишим гумон,
Севгилим!
Севгилим!
Дунёга малол яралдим,
Ишқининг қўлларида увол яралдим,
Мен нечун, мен нечун, аёл яралдим,
Севгилим!

КУЛИБ КҮП ЎЗИМГА ҚАРАБ

Мен сендан дунёлар сўрамайман, йўқ,
Гавҳарлар, тиллолар сўрамайман, йўқ,
Жанинати наволар сўрамайман, йўқ,
Бир марта кулиб қўй ўзимга қараб.

Дардингда қаницалар ёндим, чидадим,
Висол борлигидан тондим, чидадим,
Пўқламай қўйсанг ҳам қўндим, чидадим,
Бир марта кулиб қўй ўзимга қараб.

Армонсиз яшайин ишқинигни куйлаб,
Табассуминг билан йўқлаб тур сийлаб,
Минг қизиниг ичиди ажратиб, сайлаб,
Бир марта кулиб қўй ўзимга қараб.

Сен юрган йўлларда яшинагай чаман,
Чаман ҳаволардан меҳринг ичаман,
Ишонай дунёда борлигимга ман,
Бир марта кулиб қўй ўзимга қараб.

ҚУРБОН БҰЛАЙ

Бунча чүғли күзларынгң қаролари,
Юрагимни икки бұлып яролади,
Салом берар сулувларынг қаролари,
Бўйларингга менинг ўзим қурбон бўлай.

Ийманади, боқолмайди қароқларынг,
Кипригингни ишоҳимда тароқладим,
Баъзан топиб, баъзида кўп сўроқладим,
Бўйларингга менинг ўзим қурбон бўлай.

Қарамасанг бошларимга қулар осмони,
Ишонмагин одамларга сўзлар ёлғон,
Яхшиларинг ичра битта ўзим ёмон,
Бўйларингга менинг ўзим қурбон бўлай.

Дунё ичра бўйларингдай шамшодлар йўқ,
Сен бор жойда ёмонлик йўқ, фасодлар йўқ,
Мендан бошқа кўнгил уйи оболдар йўқ,
Бўйларингга менинг ўзим қурбон бўлай.

Меникисан, луфті шакар лаззатимсан,
Бу дунёда ушлаб турган роҳатимсан,
Жаннатлардан сўраб олган жанинатимсан,
Бўйларингга менинг ўзим қурбон бўлай.

Осмонимда қуёш бўлиб ярақлагин,
Кўя етмас бир юлдуз бўлиб чарақлагин,
Кўнглиниг тортса яхши кунда сўроқлагин,
Бўйларингга менинг ўзим қурбон бўлай.

Хури ғилмонлар ичида ҳур малагим,
Баҳорлардан бино бўлган капалагим,
Икки жаҳоним ёритган камалагим,
Бўйларингга менинг ўзим қурбон бўлай.

* * *

Менинг ҳозир авж пардада куйлар пайтим,
Кўнгилдаги азобларни сўйлар пайтим,
Сени меҳрим ардоғида сийлар пайтим,
Ёлғон сўзлаб айбларингни ёпмагин-ей,
Мен кетайин, мендайин топматин-ей.

Еш бошимдан күрдим ие-не уқубатни,
Миңг бир турли азоби бор муҳаббатни,
Мендан сўра садоқатга эътиқодни,
Ёлғон сўзлаб айблариғни ёпмагин-ей,
Мен кетайин, мендайнин топмагин-ей.

Севги надир, кўнглингдаги армон айтсин,
Қўз ёшидан ер ҳўл бўлган осмон айтсин,
Осмоним деб паноҳ билган шу жон айтсин,
Ёлғон сўзлаб айбларингни ёпмагин-ей,
Мен кетайин, мендайнин топмагин-ей.

Кимлар ахир айирмоқда ўзи бизни,
Мағурликдан тиёлмасак ўзимизни,
Қақшатади тақдир бир кун иккимизни,
Ёлғон сўзлаб айбларингни ёпмагин-ей,
Мен кетайин, мендайнин топмагин-ей.

ЕРИЖОН

Толқамишдай бўйингга банда бўлай, ёрижон,
Нима бўлсанам ҳам фақат санда бўлай, ёрижон.
Сендан ўзга томонга кетса агар хаёлим,
Хаёли тўэгни, пароканда бўлай, ёрижон.

Қуёш ёққа кўл чўёсанг, қўлинг бўлай, ёрижон,
Киприкларим супурган йўлинг бўлай, ёрижон.
Иккимизга армонидир яшиаб турган қизил гул —
Ҳеч кимга ишонмаган гулинг бўлай, ёрижон.

Мен сенга ҳеч кимда йўқ қўшиқ бўлай, ёрижон,
Бу қўшиқни қай тилла изҳор этай, ёрижон.
Сендан ўзгани деса юракни яшин урсин —
Мен бу сарсон дунёдан номард кетай, ёрижон.

Толқамишдай бўйингга банда бўлай, ёрижон,
Нима бўлсанам ҳам, фақат санда бўлай, ёрижон...

СЕН БЎЛМАСАНГ

Сен бўлмасанг ўтган ҳар кун йил бўлади,
Кўнгил соат заижирига қул бўлади,
Томотимдан овқат ўтмас, кўнгил хира,
Миңг қувончиим, шодлигим бир пул бўлади.

Сен бўлмасанг, кўрганим озор бўлади,
Катта-кичик байрамлар бекор бўлади,
Қизғонаман, сени ёмон қизғонаман,
Ўзимдан ҳам рашқим кўп безор бўлади.

Сен бўлмасанг яхши кун эртак бўлади,
Сенинг фикру хаёлинг эрмак бўлади,
Бу дунёда топган ёлғиз илнижимсан,
Шуни биллиб қўймоғинг керак бўлади.

ГУЛОИИМ

Қарашлари олов чўғли гулойим,
Қипригни пайзаси ўқли гулойим,
Борлиқ боқар сизга суқли гулойим,
Бир йигитнинг толенини кулдиринг,
Бир йигитнинг чимилдиғин тўлдиринг.

Қарасангиз, қуёшлар қамашади,
Сиага фақат табассумлар ярашади,
Таъриф учун ташбеҳлар адашади,
Бир йигитнинг толенини кулдиринг,
Бир йигитнинг чимилдиғин тўлдиринг.

Чимилдиққа бўлинг сулув келинчак,
Бир йил ўтмай ухлатмаси беланчак,-
Тонғдай тоза, нурдан тиниқ ҳур чечак,
Бир йигитнинг толенини кулдиринг,
Бир йигитнинг чимилдиғин тўлдиринг.

МЕН СИЗНИ ҲЕЧ КИМГА БЕРМАЙМАН

Қўзингиз меники, олов ишоҳлим,
Қошингиз меники, қоши қиёқлим,
Дардингиз меники, дардлари оҳлим,
Мен sizни ҳеч кимга бермайман.

Азобда қолдирган ишқинги учун,
Дунёни ёндиригац рашкинги учун,
Кўнгланимга уй қурган меҳринги учун,
Мен sizни ҳеч кимга бермайман.

Кетсангиз борлигим зимиштон бўлар,
Келсангиз борлигим гулистон бўлар,
Ким сизга менчалик меҳрибон бўлар,
Мен sizни ҳеч кимга бермайман.

Бу дунё азобдир, ташвиш, муттасил,
Елкамга уқубат ортар йилма-йил,
Үлсам ўларманки, лекин бехазил —
Мен сизни ҳеч кимга бермайман.

Үласам, ўйнингиз жонимга урсин,
Термулсам, рўйнингиз жонимга урсин,
Ургулсам, бўйнингиз жонимга урсин,
Мен сизни ҳеч кимга бермайман.

КУМУШБИБИ НОЛАСИ

Билмайсиз-да, хаёлимга сизни ўраб қўйганим,
Билмайсиз-да, ҳаётимни сизга улаб қўйганим,
Билармисиз юраккинам қайнаб, қайнаб тошишин,
Интиқлигин, интилишини, сизни деса шошишин.

Сезмайсиз-да, ҳар мактубим жўшиб-жўшиб ёзишим,
Ташбеҳингиз қийногида неча ознб тузишим,
Бепарвосиз, кўчамизга назар солмай ўтасиз,
Билмам, билмам ўйларингиз қачон қувиб етасиз.

Тенгемз гулзор қўқна олам, тўйгуларим боқира,
Сизни десам, ғрайхонзорим қулф уради юксалиб.
Тўлин ойнинг оппоқ-оппоқ шалолалик нурида
Булбуллариниг оҳангли-ла қўтгим севгим висолин.

Сўзларингиз такрорлайман, Фузулийни ўқиркан,
Жамолингиз қидираман кун тўлғониб чиқаркан,
Сизнинг ҳақда ўйланаман, сизнинг ҳақда ёнаман,
Эзиламан кўз олдимда кундузни тун ийқаркан.

Мұҳаббатнинг юки дилда кошки ҳароб этмаса,
Ишқ йўлида фирибгарлар бизга фириб этмаса,
Биз кўзлаган сарв мисол яшнаб турган пок мурод —
Ҳомидлариниг қўлларида чириб-приб кетмаса.

Бегим!

Бизниг ишқимиз зулматларни ёрғувоси,
Жаҳолатни кунлар келиб тупроқларда қорғувси,
Бегим!

Менга қўйиб берниг, ёвузликни сипдирай,
Ишқимизнинг ўчи билан маккорликни тиндирай.

Бегижоним!

Кумушингиз ҳасратлари етарму,
Маъшуқангиз хислатлари дилдан бир-бир ўтарму,
Тўрт деворлар орасида нолаларим битарму,
Нолаларим ҳақсизликнинг гарданидан тутарму?!!

Сиз билмайсиз, хаёлимга ўраб-ўраб қўйганим,
Сиз билмайсиз, ҳаётимни сизга улаб қўйганим.

ЕЛГИЗИМ

(«Ўтган кунлар»ни ўқиб)

Бу не кундир сизни кўриб кўролмайман,
Ўйнаб кулиб ёнингизда юролмайман,
Тополмасам яқинлардан сўролмайман,
Сизни севиб адашдимми, ёлғизгинам.

Кенг дунёга сиғмай қолган тор кўнглимиш,
Нетайликким ишқимишда бор кўнглимиш,
Икки йўлда саргардону хор кўнглимиш,
Сизни севиб адашдимми, ёлғизгинам.

Бир оғриқдан азоб ейди жоним менинг,
Азобларга бунча тўйди жоним менинг,
Байрамларда қора кийди жоним менинг,
Сизни севиб адашдимми, ёлғизгинам.

Ич-этимни кемирмоқда ғамгин ўйлар,
Айтниг, жоним, қачон бизни тақдир сийлар,
Марғилонда хафа бўлди ой-у йиллар,
Сизни севиб адашдимми, ёлғизгинам.

Айру йўллар кутар бизни бекатларда,
Соф меҳрингиз қолди ширии сухбатларда,
Топиб олинг энди мени жанинатларда,
Сизни севиб адашдимми, ёлғизгинам.

ҚУШИҚ

Олов яшар юрагимда алам қани,
Бир тасалли ёки юпаш матхам қани,
Қиши чилласи қақшатади, кўклам қани,
Қоши қора, кўзи қора қаламгина,
Куйдиради, суйдидради санамгина.

Менга айтган қўшиқлари ёлғон экан,
Ё ҳаммаси эсдан чиқиб қолғон экан,
Сарвибўйни мажнунтолдан олғон экан,
Қоши қора, кўзи қора қаламгина,
Куйдиради, сўйдиради санамгина.

Киприкларин наизасига фидо бўлай,
Кўз ўчида қараганда адо бўлай,
«Севаман» деб пичирлаган садо бўлай,
Қоши қора, кўзи қора қаламгина,
Куйдиради, сўйдиради санамгина.

Моҳим менинг, моҳлардан ҳам суюгимсиз,
Топинганим, талпинганим буюгимсиз,
Куйган дилим бир парчаси куюгимсиз,
Қоши қора, кўзи қора қаламгина,
Куйдиради, сўйдиради санамгина.

КЕЛМАДИНГ

Кўнглимга бир турли хаёллар келди,
Армонлари узун саволлар келди,
Ҳолим сўрагани ҳилоллар келди,
Келмадинг, биргина ўзинг келмадинг.

Шубҳалар кўнглимни ёқар бўлдилар,
Баъзида озорли чақар бўлдилар,
Томир-томиримда оқар бўлдилар,
Келмадинг, биргина ўзинг келмадинг.

Яrim кўнгил сенсиз тўлмаса нетай,
Юракка буюриб бўлмаса нетай,
Бошгинамни олиб, қайларга кетай,
Келмадинг, биргина ўзинг келмадинг.

ХАБАР ОЛМАСАНГ

Кўнгил яrim, баҳт яrim,
Сабот яrim, аҳд яrim,
Толе яrim, тахт яrim,
Хабар олмаган кунинг.

Қўшиқ яrim, куй яrim,
Туйғу яrim, ўй яrim,
Юракда бир жой яrim,
Хабар олмаган кунинг.

Юлдуз ярим, нур ярим,
Дардим ярим, сир ярим,
Мен айтмоқчи шеър ярим,
Хабар олмаган кунинг.

Естиқ ярим, тун ярим,
Фаригина кун ярим,
Ҳамма бутун, мен ярим,
Хабар олмаган кунинг.

ИИГИТ АЙТГАН ЕР-ЕР

Тор күчанинг бир бурчидаги олов ёнди,
Раҳм килмай алансаси лов-лов ёнди,
Чўғларини юрагимга қалаб ёнди,
Нима қилиб қўйдинг, жоним, нима қилиб?

Ер-ёр айтди маҳалланинг келинлари,
Ой чехрали ойдан сулув тўлинлари,
Масхаралар мени айтган ўланлари,
Нима қилиб қўйдинг, жоним, нима қилиб?

Нима дейман онам, агар уйлан деса,
Бир гўзалга паноҳ бўлиб, сайлан деса,
Қўшнимизда бир уй қиз бор танла деса,
Нима қилиб қўйдинг, жоним, нима қилиб?

Мен дардингда яшаб ўтсам куйлаб-куйиб,
Аввалгидан ҳам ортиқроқ сени суйиб,
У термулса кўзларингга тўйиб-тўйиб,
Нима қилиб қўйдинг, жоним, нима қилиб?

Чимилдиқда қўлларингга хино қўйдинг,
Бунчалар ҳам сен ўзинингга бино қўйдинг,
Танимаган одамингни қандай сўйдинг,
Нима қилиб қўйдинг, жоним, нима қилиб?

Оҳлар урсам тутун ўрлаб осмонимни,
Ерни боссам, ер қиздириди товонимни,
Илдизига болта урдинг армонимнинг —
Нима қилиб қўйдинг, жоним, нима қилиб?

Барча ноз-у, фирғингга чидардим-ку,
Елкамдамас, бошда қўйиб ўтардим-ку,
Сал-пал сезсам шарт обқочиб кетардим-ку,
Нима қилиб қўйдинг, жоним, нима қилиб?

Аламларнинг оловида чўғланаман,
Кечалари ухломайман, тўлғонаман,
Саҳарлардан сўроқ сўраб уйғонаман,
Нима қилиб қўйдинг, жоним, нима қилиб?

СИЗДАН АЙРИЛИШДАН ҚЎРҚАМАН

Қўрқмайман, баҳорлар қишига айлансин,
Унгдаги ҳижронлар тушга айлансин,
Хаёллар учирма қушга айлансин,
Сиздан айрилишдан қўрқаман.

Қўнгил уйнизга гиналар кирди,
Қўзимдан кўзиңгизга кинналар кирди,
Дардим гоҳ янги, гоҳ кўналар кирди,
Сиздан айрилишдан қўрқаман.

Ким дўсту, ким ганим билмасдан, ё раб,
Уттиз ёшдан ўтдим узрлар сўраб,
Менам корингизга қоларман яраб,
Сиздан айрилишдан қўрқаман.

Асли не ишқ учун даво бўлади,
Шу гапим бошимга бало бўлади,
Уйласам, вужудим олов бўлади,
Сиздан айрилишдан қўрқаман.

Сизни севмоқ ўзи эиг ширин тақдир,
Ширин тақдир берган яратган хақдир,
Энди нима бўлса менга барибир,
Сиздан айрилишдан қўрқаман.

* * *

Тушнингизда тинчитмадим, тушлар қани,
Ҳушнингизин ўғирладим, ҳушлар қани,
Қўзинингизда ёш қолмади, ёшлар қани,
Сизни унда, бизни унда яратдилар.

Күзларимиз сал нарини күрмас бўлди,
Хаёлимиз битта жойда турмас бўлди,
Висол кўнгил уйимизга кирмас бўлди,
Сизни унда, бизни унда яратдилар.

Ҳайрон бўлди, ҳолимиизга дўстларимиз,
Бўғзимизда қолиб кетди сўзларимиз,
Ҳалолликни тож билдик биз ўзларимиз,
Сизни унда, бизни унда яратдилар.

Битта ўтов бўлолмади паноҳимиз,
Севги бўлди биз сифинган Оллоҳимиз,
Нима эди ахир, қилган гуноҳимиз,
Сизни унда, бизни унда яратдилар.

БИЗ ҲАМ ҒАНИМАТМИЗ

Нечундир Сиз бизни келмайсиз топиб,
Кўнглигизга меҳрдай чечаклар тақиб,
Ёки ўзга гуллар кетдимиг ёқиб,
Биз ҳам ғаниматмиз, биз ҳам ғанимат.

Сизга шамолни ҳам кўрмасдик раво,
Билсангиз жаннатдир ишқ деган савдо,
Бул кун кўйимизга қилмайсиз парво,
Биз ҳам ғаниматмиз, биз ҳам ғанимат.

Ажаб, шакар гуфтор суҳбатлар қаҳат,
Мужгон ўқнигиздан роҳатлар қаҳат,
Сиз қизғаниб топган гурбатлар қаҳат,
Биз ҳам ғаниматмиз, биз ҳам ғанимат.

Ўтлуғ висол дедик ҳижронингизни,
Ой бўлиб ёритдик осмонингизни,
Эслайсизми биздай ёмонингизни,
Биз ҳам ғаниматмиз, биз ҳам ғанимат.

Ишққа ташна дилни нурга тўйдириб,
Не гуноҳлар қилдик суйиб, суйдириб,
Кетсак, қайтиб келмаймиз, Сизни куйдириб,
Биз ҳам ғаниматмиз, биз ҳам ғанимат.

ВАФО БҮЛИБ ҮЙГОНАМАН..

Муштоқдирман мұҳаббатингга,
Сабоқдирман садоқатингга,
Ҳамроҳдирман саодатингга,
Азизим!

Ойдай ёниб түлғонайинми,
Кундай кулиб чўғланайинми,
Вафо бўлиб уйғонайинми,
Азизим!

АЗИЗИМ

Бу дунёнинг ярми баҳт, ярми қайғу, азизим,
Бу дунёнинг ярми дард, ярми кулгу, азизим.

Бу дунёнинг ярми чин, ярми ёлғон, азизим,
Бу дунёнинг ярми дўст, ярми душмон, азизим.

Бу дунёнинг ярми ўч, ярми алам, азизим,
Бу дунёнинг ярми тўй, ярми мотам, азизим.

Икки ёрти бир бутун бўлолмадик, азизим,
Ишқимизга умрлар тилолмадик, азизим.

Ҳеч бўлмаса, баҳтим деб, мени алда, азизим,
Сочларингни силашга қўлим калта, азизим.

Оқмонимда ой бўлиб, бир тўлмасанг, азизим,
Мен иечун шоир бўлдим, сен бўлмасанг, азизим

Тилимга бир сўз келди шу аснода, азизим,
Учрашамиз иккимиз у дунёда, азизим.

* * *

Жоним, жонимдан ўтган қийноқ мени қўймайди,
Езган шеърларимга ҳам сира кўнглим тўлмайди,
Айтинг, нечун умиднинг чечаклари кулмайди,
Битта қизни куйдирмоқ бундан ортиқ бўлмайди.

Банди қилган қошингизнинг орасида шеърим бор,
Оловнигоҳ қўзингизнинг қорасида шеърим бор,
Куйиб кетди, куйди дил — ярасида шеърим бор,
Битта қизни куйдирмоқ бундан ортиқ бўлмайди.

Мен ишқимни юракнинг туб-тубига яширдим,
Муҳаббатнинг рашки-ю азобига яширдим,
Шоирларнинг ёзмаган китобига яширдим,
Битта қизни күйдирмоқ бундан ортиқ бўлмайди.

Мен ўтипман, ўт ишқининг лабларидан ўполмай,
Софинган дил дафтарин сизни қўмсаб ёполмай,
Илоё, сиз бизлардан ортигини тополманг,
Битта қизни күйдирмоқ бундан ортиқ бўлмайди.

СИҒМАДИМ

Ениқ мисраларга сиғдим, азизим,
Гулгун чеҳраларга сиғдим, азизим,
Катта давраларга сиғдим, азизим,
Фақат пешонангга сиғмадим.

Қўмсадим оловли қарашларингни,
Қўксимга оташлар қадашларингни,
Дўстларимдан пинҳон сўрашларингни,
Фақат пешонангга сиғмадим.

Тақдирдан муждалар кутдим, чидадим,
Юракни азобга тутдим, чидадим,
Аламимни ичимга ютдим, чидадим,
Фақат пешонангга сиғмадим.

Қўзим кулгусида кулмади кўклам,
Рангин рангларида раъгланмас олам,
Қалбим тирналади, ўртанар сийнам,
Фақат пешонангга сиғмадим.

Ижобат бўлмаса, ният не керак,
Шеър деган илоҳий неъмат не керак,
Менга шунча обрў-иззат не керак,
Фақат пешонангга сиғмадим.

Муҳаббат дардини тўйғанлар айтсин,
Умрида бир марта суйғанлар айтсин,
Мен каби жонидан тўйғанлар айтсин,
Фақат пешонангга сиғмадим.

МУҲАББАТНИНГ ЮЗЛАРИДАН ЎПОЛМАДИК

Бу дунёда бир сиз ғариб, бир биз ғариб,
Утаяпмиз бир-бирамизни ахтариб,
Ўттиздан ҳам ўтмай, қирққа кирмай қариб,
Муҳаббатнинг юзларидан ўполмадик.

Нечун бизнинг топганимиз ҳижрон бўлди,
Висол деган ўтлиғ тўйғу армон бўлди,
Ҳаммадан ҳам ўксук дилга ёмон бўлди,
Муҳаббатнинг юзларидан ўполмадик.

Куйманг, гулим, бу дунёда куйган қанча,
Билиб, билмай бой боласин суйган қанча,
Йигит ёшда бу дунёга тўйган қанча,
Муҳаббатнинг юзларидан ўполмадик.

Куйиб-куйиб, у кунларни эсламаймац,
Ярим кўнглим дардин айтиб бўзламайман,
Кўзим ёшга тўлса ҳамки йигламайман,
Муҳаббатнинг юзларидан ўполмадик.

Яхшиямки, қишининг сўнгги кўклам бордир,
Яхшиямки, дард сўнгига малҳам бордир,
Сизни эслаб турмоқ учун қалам бордир,
Муҳаббатнинг юзларидан ўполмадик.

СЕВГИ

Бошимдан тош ёғсир, чидайман,
Кўзимдан қон оқсир, чидайман,
Бағримга тун чўксир, чидайман,
Барибир мен сизни севаман.

Мен кимман? Ороми бегона,
Туш кўриб, тушига мастона,
Хушини йиғолмаган девона,
Барибир мен сизни севаман.

Софисам, бир алам, бир алам,
Утасиз парволар қилмай ҳам,
Мендан ҳар не бордир, бир сиз кам,
Барибир мен сизни севаман.

Аә ишқ, күзларинг кўрмиди,
Е менинг пешонам шўрмиди,
Севганим бирор сўз дермиди,
Барибир мен сизни севаман.

Куёдир, куёдир бағири,
Аромиз минг битта чақири,
Тушмасин сизга ҳеч оғири,
Барибир мен сизни севаман.

Дилимни тирнайди бир ҳадик,
Наҳотки сизга тенг бўлмадик,
Гўримда туарман типпа-тиқ,
Барибир мен сизни севаман.

Биламан, бир куни келасиз,
Бағримда ой бўлиб тўласиз,
Барибир менини бўласиз,
Мен сизни жудаям севаман.

КОРАКЎЗ

Осмон узоқ, ер қаттиқ, қандоқ қилай, қоракўз,
Мен айтмоқчи шеър қаттиқ, қандоқ қилай, қоракўз,
Пешонангга сиғмаган яримта дил аёлман,
Кетай десам гўр қаттиқ, қандоқ қилай, қоракўз.

Сен бир олис юлдузсан, етолмадим, қоракўз,
Кўнгил узиб ва лекин, кетолмадим, қоракўз.
Иккимизга армондир сеҳр тўла чимилдиқ,
Чимилдиқнинг сеҳрини ютолмадик, қоракўз.

Кўздан оқар бўлдилар жалаларим, қоракўз,
Бўғезимда қотиб қолди нолаларим, қоракўз.
Сен бироннинг ёрисан, сен бироннинг паноҳи,
Омон бўлсни баҳтингга болаларинг, қоракўз.

УТИНЧ

Баҳорлар шамолин асрайди,
Юлдузлар ҳилолин асрайди,
Булоқлар зилолин асрайди,
Ўзингни мен учун асрагин.

Тирклик энг буюк иноят,
Севгисиз яшамоқ жиноят,
Азизим, бу дунё омонат,
Үзингни мен учун асрагин.

Қипригинг остидан топай жон,
Қонингда күпирсии ишқ, исён,
Үттизга кирмаган навқарон,
Үзингни мен учун асрагин.

Рўзғорим бут бўлсин десанг гар,
Барака, қут бўлсин десанг гар,
Қиблам шу юрт бўлсин десанг гар
Үзингни мен учун асрагин.

Шеърларим денгиздан бир қатра,
Ҳар куни эсга ол минг карра,
Беажал ўлмасин Сайёра,
Үзингни мен учун асрагин!

ҚҰЗЛАРИНГНИ СОҒИНАМАН

Кўнгил кўнмас «ёр-ёр»ларга, наволарга,
Йшим тушди ишқ-дарди бедаволарга,
Сиғмай қолдим ҳамма сиққан дунёларга,
Кўзларингни, кўзларингни соғинаман.

Тунлардайин маъюс улар, қаро улар,
Юрагимга оташ улар, олов улар,
Оҳ, қўрқаман бошларимга бало улар,
Кўзларингни, кўзларингни соғинаман.

Қайга борсин дардинг билан куйган кўнгил,
Кўзларингни жонидан ҳам суйган кўнгил,
Хижронларинг азобига тўйган кўнгил,
Кўзларингни, кўзларингни соғинаман.

Жоним берай «севдим» деган сўзлар учун,
Юрагимда муҳрланган излар учун,
Бу дунёга келганиман шу кўзлар учун,
Кўзларингни, кўзларингни соғинаман.

ИНОНИНГ

Майли, сиз тан олманг ўт ишқни,
Хар банди гулхандай қүшиқни,
Оқидан ўт чиққаи ошпқни,
Езган шеърларимга инонинг.

Тан олманг ой юзли моҳларни,
Моҳларнинг минг нозли охларин —
Севги гадо қилар шоҳларни,
Езган шеърларимга инонинг.

Оловюз қүёшга ишонманг,
Тўзимсиз бардошга ишонманг,
Вафосиз сирдошга ишонманг,
Езган шеърларимга инонинг.

Майсадан дарахтлар кўкармас,
Ҳақиқат ёлғонни кўтармас,
Бу элда номардлар кўпаймас,
Езган шеърларимга инонинг.

Аламлар кетади сўкилиб,
Кўкламлар кетади тўкилиб,
Бахт келар бир куни эгилиб,
Сиз фақат гапимга инонинг!

КЕЛМАДИНГИЗ

«Ўзим ҳар жойдаман, кўнглим сандадир»,
Нозик кўнгил фақат санга бандадир.
Юрак ўтда вужудим гулхандадир,
Аҳволимни билиб туриб келмадингиз.

Оёқларингиз остидаги хас бўлдим ман,
Муҳаббатнинг оҳангига сас бўлдим ман,
Ушалмаган орзуларрга маст бўлдим ман,
Аҳволимни билиб туриб келмадингиз.

Ранги рўйим сарнқ ранги сомонларда,
Орзу яшар армони кенг осмонларда,
Мендай куйган қиз йўқ Жиззах томонларда,
Аҳволимни билиб туриб келмадингиз...

* * *

Менинг ҳеч кимсага ёмонлигим йўқ,
Ёмонлик қылганга яхшилик тутдим,
Гул унган жойларда тиконлигим йўқ,
Шеърни қофозгамас, юракка битдим.

Дунёдан энг катта умидим шодлик,
Кийганим ҳақиқат, ичганим нурдир,
Ёпинганим баҳор нуридан тоза,
Чучмомадай нафис, гулчеҳра шеърдир.

Ложувард шабнамдан кўйлаклар кийган,
Нуқра табассумли кулгу тилайман,
Азизим, мендайни ким сени суйган,
Сен учун бир умр танҳо бўлай ман.

СИЗГА НЕКИ СЎЗЛАДИМ

Сизга неки сўзладим ҳеч бирни ёлғон эмас,
Ҳеч кимса менинг каби танг йўлда қолғон эмас.

Яратганим чекимга не синоат битмишdir,
Бекорга забун ҳолим развай сўзон эмас.

Ким сунбуллар бўйидан бўй баробар баҳр олур,
Нечун менинг топганим бир тутам райҳон эмас.

Ким муҳаббат тоқида Зуҳал бўлиб яшнаса,
Менинг қорачиқларим кўкдаги чўлпон эмас.

Қўиглим, бир ёр дардида бунчаям куйиб кетдинг,
Сенгаям бир кун бордир, дунё зимиston эмас.

Сенинг телба кўйингга кулганларга тоб берма,
Аларга ишқ ўйинчоқ умрлик армон эмас.

Кел энди, ёр дардида бўзлайверма, келади,
Агар бугун келмаса, Сайёра инсон эмас.

АРАЗ

Күнглим ёздир, күнглим баҳор,
Иллинж бекор, соғинч бекор,
Биздаям қалб деган жой бор,
Сизсиз куним ўтмабдими?

Үтаверди түю байрам,
Кулиб турди Сизсиз күклам,
Зотан, камроқ чекдим алам,
Сизсиз куним ўтмабдими?

Биз кимларга райхонлармиз,
Құл етмаган армоналармиз,
Пойингизда хазошлармиз,
Сизсиз куним ўтмабдими?

Сиз осемонда, биз бир ғарип,
Не топдик күнгил ахтарип,
Дард айтайлик кимга бориб,
Сизсиз куним ўтмабдими?

Хижронинг күзга қўйиб,
Яшаяпмиз азоб туиб.
Ҳеч ким ўлган эмас суйиб —
Сизсиз куним ўтмабдими?

* * *

Байрамлар келади гулни ёшиниб,
Қуёшлинг сочини ўради қизлар.
Баҳор ёмғирлардан сўрар соғиниб —
Күнглинигиз йўқладиди нилуфар ҳислар,
Тузалиб кетасиз, онажон!

Ҳали жуда ширин кунлар келади,
Умидни ишончга михлар юрагим.
Уч кундир бир соат ухламасам ҳам,
Оёғинигиз учиди ухлар юрагим,
Тузалиб кетасиз, онажон!

Хавотир, ваҳима қолди ортларда,
Яратгаим билди нолаларимин.
Худодай сифнигиз мунис қўшигим,
Тўйига бош бўлиб болаларимнинг,
Тузалиб кетасиз, онажон!

АЛЛА

Алла, болам, алла айтай тонг отгунча,
Токи қүёш келиб сени уйғотгунча.
Алла, болам, бешикдаги ойим, болам,
Жонимга жоп оғриса бир жойинг, болам.

Кечалари пайласлайман, бешигинг йўқ,
Бешигингнинг ўнг ёнида эшиги йўқ.
Алла, болам, аллаларга хумор, болам,
Бешигингга тикиб қўяй тумор, болам.

Муҳаббатдай ўтли бўлгин, ишқдай тоза,
Ҳалолликнинг илдизидан ол андоза.
Омон бўлсанг, кундай ёруғ юз бўласан,
Алломишлар орзу қилган, қиз бўласан!

* * *

Болам, сени опичлаб, зўрға катта қиляпман,
Она бўлиб оналикнинг қадрин энди биляпман.
Йиғлаганингда йиғлаб, кулганингда куляпман,
Болам, шу эл сеники, дарди билан ён, болам,
Ёнолмасанг ўша куни инсонликдан тои, болам!

Минг азобни босганда қадамларим куйди-ей,
Бўғзимда қолиб кетган аламларим куйди-ей,
Куйганимда яқингина одамларим куйди-ей,
Болам, шу эл сеники, дарди билан ён, болам,
Ёнолмасанг ўша куни инсонликдан тои, болам!

Меҳру шуурим қўшиб, алла айтдим сенга деб,
Тоза райхонли, тонгти палла айтдим сенга деб,
Бешигинг кўзмунчогин силаб айтдим сенга деб,
Болам, шу эл сеники, дарди билан ён, болам,
Ёнолмасанг ўша куни инсонликдан тои, болам!

Ҳалолликнинг оқ рангидан олайлик ранг иккимиз,
Муҳаббат қўшиғида турфа оҳанг иккимиз,
То беармон ўтайлик бизлар даданг иккимиз,
Болам, шу эл сеники, дарди билан ён, болам,
Ёнолмасанг ўша куни инсонликда тои, болам!

* * *

Өй кеча, өйдин кеча, ойи хиёл эгилган,
Эгилган ой қўйнидан юлдузлари тўкилган,
Булатларп аразчи, қоматлари букилган,
Булатлари йиғласин, ёшидан ичгим келди,
Оймомога шеъримдан зар либос бичгим келди.

Майсажонлар ортимдан чопқилласалар шодон,
Шамолнинг эртагидан тушиб қолганда райҳон,
Қапалакка осилиб, гулларга етай омон,
Воҳ, бу қандай беҳиштдир, ақл ҳайрон,
тил ҳайрон.
Ёнингдаги баҳорни битта ўпай, болажон!

* * *

Сен кўзимнинг қорачиғи, керагимсан, болажон,
Тоза меҳрим юкинган тирагимсан, болажон,
Сен дунёда ёмонлик, гуноҳлардан бегона,
Шабнамдай мусаффосан, тилагимсан, болажон.

Йўлларимни таъқиб қилди ғаразларнинг кўзлари,
Дўстларимнинг қўлидан заҳар ютдим, болажон.
Покиза кулгинг билан икки дунём обод қил,
Ки бу ёруғ дунёга тўйиб кетдим, болажон!

Менинг топғап, таянган бойлигимсан, болажон!

ОТА-ОНАМГА

Ота, йўлларимга нигоронгинам,
Она, йўлларимга нигоронгинам,
Бормасам, безовта қўша жонгинам,
Айтинг, Сиздан бўлак кимим бор менинг?

Кўзимнинг ёшини артадиганлар,
Дард чексам бирга дард тортадиганлар,
Дардимни кифтига ортадиганлар,
Айтинг, Сиздан бўлак кимим бор менинг?

Душманим бир гала, битта дўстим шеър,
Дўстларим кўзимни ўйиб олсан дер,
Яхшиям осмон кенг, яхшиям кенг ер,
Айтинг, Сиздан бўлак кимим бор менинг? -

Ғийбат қилиб қариди қанчалар юрак,
Ишлари йўқ худди иғодан бўлак,
Улиб кетмайдими, менга Сиз керак,
Айтинг, Сиздан бўлак кимим бор менинг?

Бола бўлиб тикилиб ўтиrolmasam,
Пойпнгизга тўкилиб ўтиrolmasam,
Одам бўлиб юрибман дейман-да мен ҳам,
Айтинг, Сиздан бўлак кимим бор менинг?

Даласидан бошқа дарди йўқ отам,
Софинчим юракда лахча чўғ отам,
Тилим «ота» деса, қорниш тўқ отам,
Айтинг, Сиздан бўлак кимим бор менинг?

Худонинг бир мўмни оқил бандаси,
Ҳалимгина бандаси, одил бандаси,
Онам — юрагимнинг яхлит парчаси,
Айтинг, Сиздан бўлак кимим бор менинг?

Молу дунё нима, нима зеб-знийнат,
Амал, обрў нима — бир пулга қиммат,
Менга Сиз кераксиз, Сиз керак фақат,
Айтинг, Сиздан бўлак кимим бор менинг?

ДАДАЖОН

Дадажон, тожимсиз, давлатимсиз Сиз,
Дадажон, умримга зийнатимсиз Сиз.
Мени пимани кўрдим ёлғон дунёда,
Топган бор обрўйим, иззатимсиз Сиз.

Умримнинг гул даври ўтиб бормоқда,
Кўнгленинг топдимми яхши сўз билан?
Оғир-енгил кунда ўзиmdan ортиб,
Хабар ололдимми вақт-бевақт сиздан?

Қўзимнинг гавҳари, нури, дадажон,
Кўнгленинг меҳрисиз, тўри, дадажон.
Қизининг дунёдан ўтиб кетса ҳам,
Сизни йўқлаб турар шеъри, дадажон.

Лзобим орқалаб касалхонада —
Сўзсиз термуламан юзларингизга,
Дадажон, гапирманг, қулнингиз беринг,
Саждалар қилайни наларингизга.

Онасини бир бор кўрмаган дадам,
Ота дийдорига тўймаган дадам.
Болалиги ўтиб машаққатларда,
Бола бўлиб ўйинни сўймаган дадам.

Үрилларингиздай тиргак бўлайнин,
Фоғил бўлмай энди сергак бўлайнин.
Дадажон, ҳамиша ташвиш биланмас,
Ҳеч бўлмаса шеърим билан керак бўлайнин.

Мен шоир эмасман, оддий бир қизман,
Дардингизги олгани баъзан ожизман.
Уттизга кириб ҳам кирмади ақлим,
Кирмаган ақлим билан айланай сиздан.

Дадажон, шундайни давр келади,
Мен топиб айтаман сиз учун сўзни.
Сиз севған, асраган юрагим билан,
Бошимга кўтариб юраман Сизни.

Дадажон, бўйимсиз, савлатимсиз Сиз
Умрим бўйи йиққаш давлатимсиз Сиз...

АРЗИМАС

Теграмдаги минг хил ташвишим,
Аламим, оғриғим, олқишим,
Боши бор, сўнгти йўқ ташвишим,
Онамнинг кўз ёшига арзимас.

Бўғзида тош қотган туиларим,
Кўзида ёш қотган кунларим,
Овозим яшринган унларим,
Онамнинг кўз ёшига арзимас.

Бағрига офтоблар ботганим,
Қўнглига азоблар ботганим,
Софиниб бетоблар ётганим,
Онамнинг кўз ёшига арзимас.

Жойим бор давралар тўрида,
Танишим ҳофизлар зўридан,
Дунёни кўчирсам ўрнидан,
Онамнинг кўз ёшига арзимас.

Томлари қиезғалдоқ эски уй,
Райхонлар экилган сарвибүй,
Тонгларга шукурлар рўбарўй,
Онамнинг кўз ёшига арзимас.

Амалу обрўсин не қилдим,
Утган йилларимга термулдим,
Ким бўлдим, бемеҳр қиз бўлдим,
Онамнинг кўз ёшига арзимас.

Бу дунё кўнглида доғи бор,
Елкамда залворли тоғи бор,
Холим сўрайдирган харидор,
Онамнинг кўз ёшига арзимас.

Бетоқат юракни ёраман,
Рухимни азобга қораман.
Онамни кўргани бораман,
Йўқ эса кунларим арзимас.

ЖОНИМ, БОЛАМ

Касалхонада аранг келиб қолдим ҳушимга,
Нелар содир бўляпти, кирмаган ҳам тушимга,
Қуллуқ қилиб ўтдим-ку, рўзгорим, турмушимга,
Жоним, болам, азобингга чидай олмайман сира.

Кўзингнинг ёмғирлари юрагимни ҳўллайди,
Тийраккина нигоҳинг бардошимни қўллади,
Қайси бир айбинг учун тангри жазо йўллади,
Жоним, болам, азобингга чидай олмайман сира.

Кўзингни оч норастам, чирқираган онангман,
Етмиш икки томири зирқираган онангман,
Сўз топмай кўз ёшлари тирқираган онангман,
Жоним, болам, азобингга чидай олмайман сира.

Отанг билан тегрангда ўтирибмиз букилиб,
Нажот дея табибнинг оёғига йиқилиб,
Нуридийдам, кетди-ку бардошларим тўкилиб,
Жоним, болам, азобингга чидай олмайман сира.

Фариштам, сен йироқсан, бор ёмонлик, гуноҳдан,
Айланайин кўзингда жавдираган сўроқдан,
Оёғингни синдирганлар қолсин бир кун оёқдан,
Жоним, болам, азобингга чидай олмайман сира.

ОТАЖОН

Дунё кўп ғалати дунё дегайсиз,
Ёмонга қилмагин парво дегайсиз,
Сахий бўл, бўл меҳри дарё дегайсиз,
Сўзлари ёнар чўғ шеъримсиз, ота,
Пиримсиз, отажон, пиримсиз, ота.

Дегайсиз ҳақиқатнинг йўли узундир,
Ҳақ деганнинг доимо тили узундир,
Нима деса десин, тили узуналар,
Сўзлари ёнар чўғ шеъримсиз, ота,
Пиримсиз, отажон, пиримсиз, ота.

Муштдаккина бошимга заҳматлар ёғди,
Тушимгаям кирмаган туҳматлар ёғди.
Шеърлар айтсан, отангга раҳматлар ёғди,
Сўзлари ёнар чўғ шеъримсиз, ота,
Пиримсиз, отажон, пиримсиз, ота.

Элга ошлар беринг, наҳоримиз бир,
Қўнгилдаги гинамиз, озоримиз бир,
Кафанимиз бошқа-бошқа, мозоримиз бир,
Сўзлари ёнар чўғ шеъримсиз, ота,
Пиримсиз, отажон, пиримсиз, ота.

Уч қиз уч томондан учиб келайлик,
Меҳрингиз нуридан пчиб келайлик,
Оппоққина йўргаклар қучиб келайлик,
Сўзлари ёнар чўғ шеъримсиз, ота,
Пиримсиз, отажон, пиримсиз, ота.

Бевақт аламларга тўлмасангиз, бас,
Қўшиғимни етим қилмасангиз, бас,
Икки кўзим кўр бўлсаям, ўлмасангиз, бас,
Сўзлари ёнар чўғ шеъримсиз, ота,
Пиримсиз, отажон, пиримсиз, ота!

ЎҒЛИМ

Нибуфар осмонга кетайлик учиб,
Яшайлик топ-тоза булутни қучиб,
Кетайлик ердаги ғийбатдан қочиб,
Бизга ер юзида кун йўқ-ку, ўғлим.

Эркаклари маккор ёруғ дунёниң,
Аёллари айёр ёруғ дунёниң,
Тарозуси nochor ёруғ дунёниң,
Бизга ер юзида күн йўқ-ку, ўғлим.

Яшадим гоҳ бахт, гоҳ омад талашиб,
Бемор юрагимга тоқат талашиб,
Югурмадим шон-у овқат талашиб,
Бизга ер юзида күн йўқ-ку, ўғлим.

Ўзбекни мард дейдилар, мардлари қани?
Мардлик қилганларга нақлари қани?
Қани, Алпомишининг шаҳдлари қани?
Бизга ер юзида күн йўқ-ку, ўғлим.

Дерлар, қайтар дунё, бир күн қайтади,
Кўзимниң ёшини ким ҳам артади,
Бир ширин муҳаббат сенга тортади,
Бизга ер юзида күн йўқ-ку, ўғлим.

Қўксим кўргулиқдан кўкайиб кетди,
Мағур бошим ерга мўнгайиб кетди,
Худога айтар гапим кўпайиб кетди,
Бизга ер юзида күн йўқ-ку, ўғлим.

ДОНО ОНАМ

Доно онам, дўсти қадрдон онам,
Соддагина кўнгли бепоён онам,
Ниманиям кўрдим ёруғ дунёда,
Бор топганим — исларирайхон онам.

Доно онам, мушфиқ, меҳрибон онам,
Кўзларида минг битта армон онам,
Нима қилай кўнглингизни олиш учун
Оборайми Қўқон, Марғилон онам?

Доно онам, синглиси имон онам,
Душманни йўқ, бирдек меҳрибон онам,
Гирёнилар күн бермаса қизига,
Билдиримайин чеккани фифон онам.

Доно онам, жонгинамга жон онам,
Бошим олиб кетайин қаён онам,
Ҳар иоказнинг тингларига дучормен,
Қўксум ўққа бунчаям ишон онам.

Доно онам, умримга посбон онам,
Күркманг, мағур башынам омон онам,
Тиззангизга бошим қўйиб бир йиғлай,
Енимдасиз, қолгани ёлғон онам.

БОЛАМ

Бу қандай сир, бу не ҳол, болам,
Отанг қадди бўлди дол, болам,
Лочин болам, навниҳол болам,
Болам, жойинг жаннатда бўлсин.

Эслаганда чиққудай, жоним,
Энрқирайди бошим, товоним,
Хеч кимсадан йўқдир гумоним,
Болам, жойинг жаннатда бўлсин.

Оий яшнар кўқдайн болам,
Султондайин, бекдайн болам,
Энди қандай чидайнин, болам,
Болам, жойинг жаннатда бўлсин.

Отанг бағри тутун билмадинг,
Ажал қувса нечун билмадинг,
Оёғингда қайтиб келмадинг,
Болам, жойинг жаннатда бўлсин.

Яна келдим.

Қўзғалма, қўзим,
Йиғлайвериб кўр бўлди кўзим,
Худо берсин онангга тўзим,
Болам, жойинг жаннатда бўлсин.

ОТА УЙИМ

Ота уйим, отажон уйим,
Чорбоғингга узум бўлайин,
Ота уйим, отажон уйим,
Устуннингга тўзиим бўлайин.
Йўлагингга йўламасин ғам,
Олмаларинг пишмасин бевақт,
Имкон топиб боролмай қолсам,
Йўқлаб турсин сени оқибат.
Мен арзанда ўсдим бағрингда
Ташвишлардан, ғамлардан ҳоли.

Лекин сендей ғамхўр кўрмадим —
Дўст кўрмадим сендан вафоли.
Шу болам ҳам кўкарсинг десанг,
Раҳмин есанг аёл жонимнинг,
Сен худонинг паноҳига бер —
Отам билан онажонимни.
Меҳр кирсин эшикларингдан,
Деразангни чERTСИН камалак.
Ўғил тўла бешикларига
Алла айтсинг учта келинчак.
Қуёш сенинг бағрингдан чиқар,
Ойлар ботар деворларингга.
Кўзларимни суртиб олайни
Райҳон тўла гулзорларингга.
Ҳар қаричинг жаннатдир асли,
Ҳар қаричнинг менга минг чаман.
Юрагимдай кенгликлари кенг —
Юрагимдай кичкина Ватан.
Гарчанд бугун уй-жойим бошқа,
Сифинганим каъбам ягона,
Қаримасдан киргни минг ёшга,
Мени шоир қилган остона.

СИЗГА ВАҚТ ТОПМАДИМ, АЯЖОН!

Катта давраларда шеър айтиб ёниб,
Баҳорнинг йўлига чиқдим қувонлиб,
Яшадим шу элнинг меҳрига қониб,
Сизга вақт топмадим, аяжон!

Вақт топдим дўстларнинг хизмати учун,
Машхур шоирларниң суҳбати учун,
Аёлларнинг арзимас ғийбати учун,
Сизга вақт топмадим, аяжон!

Боламга кўйлаклар тикдим ранг-баранг,
Ўзимга қарашга вақт топдим аранг,
Демадим, онамни бир бориб кўрай,
Сизга вақт топмадим, аяжон!

Кўпинча азобни бордим елкалаб,
Ташвишимни айтдим битта-битталаб,
Бир сўз демадингиз сиз мени аяб,
Сизга вақт топмадим, аяжон!

Келсангиз, уйларим ёришиб кетар,
Бағрингизга меҳрим қоришиб кетар,
Севинчдан юрагим түлишиб кетар,
Сизга вақт топмадим, аяжон!

Бўлдим нима деган энди мен одам,
Бориб дардларингиз олиб турмасам.
Фарзандлигим ёлғон, инсонлигим ҳам —
Сизга вақт топмадим, аяжон!

СИЗГА ЕТОЛМАГАН КУНЛАРИМ

Юлдузларга етмай қолди қўлим менинг,
Бекатлари тайин билмас йўлим менинг,
Ярим бўлди асли ярим дилим менинг,
Она, сизга етолмаган кунларим кўп.

Булутлардан бўйи узун қизим деган,
Умридан ҳам куйи узун қизим деган,
Менинг билан бағри бутун қизим деган,
Она, сизга етолмаган кунларим кўп.

Она бўлиб, дардингизни ўқиб кўрдим,
Ҳаётнинг чин мактабини ўқиб кўрдим,
Анча-мунча дилгир шеърлар тўкиб кўрдим,
Она, сизга етолмаган кунларим кўп.

Юзингизда ажипларга кўзим ботсин,
Қўнглингизда тугунларга кўзим ботсин,
Дардингизни олиб, дардим йиғлаб ётсин,
Она, сизга етолмаган кунларим кўп.

Машхурлигим юқмайдиган дамлар бисёр,
Кипригимда селдан қолган намлар бисёр.
Бутун кўнглим илғамаган камлар бисёр,
Она, сизга етолмаган кунларим кўп.

Болам учун талпингани меҳрим керак,
Тўрам учун меҳримдагӣ сеҳрим керак,
Сизга, фақат сизга менинг умрим керак,
Она, сизга етолмаган кунларим кўп.

ЧОРЛОВ

Опа, булут бўлиб ситилиб кетдим,
Опа, яшин бўлиб йиқилиб кетдим,
Опа, ёмғир бўлиб тўкилиб кетдим,
Опа, дардлашгани келинг бир кеча.

Рангимнинг рангини эслолмай қолдим,
Томоғим ачишиб йиғолмай қолдим,
Ғафлат босиб, сизни йўқолмай қолдим,
Опа, дардлашгани келинг бир кеча.

Боламнинг кўзлари кўзимга сиғмас,
Тўрамнинг сўзлари сўзимга сиғмас,
Юрагим, юрагим кўксимга сиғмас,
Опа, дардлашгани келинг бир кеча.

Ёстиғимга ойлар ботсии десангиз,
Бир куним одамдай ўтсиҳ десангиз,
Юлдуз ёнимизда ётсиҳ десангиз,
Опа, дардлашгани келинг бир кеча.

Ҳамма азобимга топасиэ чора,
Келсангиз хорлиғ-у зорлик чикора,
Яхшиям сизни туққан онам бечора,
Опа, дардлашгани келинг бир кеча.

Шеърларим раёндир, шеърларим зариф,
Бир кўнглим пошходир, бир кўнглим ғариф,
Худодан сўровдимми шоир бўлай деб,
Опа, дардлашгани келинг бир кеча.

Болалигимга қайтиб, шўх ел бўлай ман,
Дардларимни айтиб, енгил бўлай ман,
Бир кунгина сизга сингил бўлай ман,
Опа, дардлашгани келинг бир кеча.

ҚИЗГИНАМ

Ифори ясама гулга ўрганма,
Бир сўзи иккӣ хил тилга ўрганма,
Имондан бенасиб йўлга ўрганма,
Меҳрга ўрганин фақат, қизгинам!

Тушингга кирмасин ҳеч қора ният,
Ҳалол бўл чексанг ҳам қанча азият,
Ажратгин ким яхши, кимлар бадният,
Меҳрга ўргангин фақат, қизгинам!

Кипригинг кўзингга тушса қийналдим,
Чап кўзинг ногақон учса қийналдим,
Мурғак танингни дард қучса қийналдим,
Меҳрга ўргангин фақат, қизгинам!

Қуралай кўзларинг шаҳло, қуралай,
Тонгда ётоғингга нурдай мўралай,
Сенга чин остона тақдир сўроқлай,
Меҳрга ўргангин фақат, қизгинам!

Ўн ўғил ўрнини босасан, бахтим,
Жон бериб, меҳр деб эккан дараҳтим,
Ўзингсан ташвишим, давлатим, тахтим,
Меҳрга ўргангин фақат, қизгинам!

Қўнгалим тутуи бўлса ўрлаб ситамлар,
Сенинг кулгуларинг қувонч тутарлар,
Фалончининг боласи десин одамлар,
Меҳрга ўргангин фақат, қизгинам!

Мафтунам!
Покликка мафтуним бўлгин,
Ой каби тўлишган гулгуним бўлгин,
Мен сенга суяни, устуним бўлгин,
Меҳрга ўргангин фақат, қизгинам!

СИЗДАН БЎЛАК

Адиrlарнинг кенглигини ютгим келар,
Шамолларни қўлим билан тутгим келар,
Қўйнингизга юлдуз бўлиб ботгим келар,
Онажоним, ғамхўрим йўқ сиздан бўлак.

Ғафлат босган қай дилларни хўрлик йўқлар,
Ҳар кўринган осмонимга булат боғлар,
Айтинг, нечун кўринмайди дини соғлар,
Онажоним, ғамхўрим йўқ сиздан бўлак.

Дўстим бўлиб кўзим ўйди яқинларим,
Ен-верига боқмай қўйди яқинларим,
Мендан нима озор кўрди яқинларим,
Онажоним, ғамхўрим йўқ сиздан бўлак.

Кўнглим гулдир, атрофида капалак кўп,
Ифорига мафтун бўлган жон-ҳалак кўп,
Оёғимдан чалган қанча суварак кўп,
Онажоним, ғамхўрим йўқ сиздан бўлак.

Бой бўлсин-ей, майли мени қарғаганлар,
Кўнглида чин адоватни асраганлар,
Менга фақат ҳасад билан қараганлар,
Онажоним, ғамхўрим йўқ сиздан бўлак.

Анбарафшон тонглар менинг қариндошим,
Наврўздаги оқ ёмғирлар кўзда ёшим,
Минг азобдан омон чиққан аёл бошим,
Онажоним, ғамхўрим йўқ сиздан бўлак.

Бўлди энди дардларимни айтмайман мен,
Гина тўла байтларимга қайтмайман мен,
Алла айтиб бермасангиз кетмайман мен,
Онажоним, ғамхўрим йўқ сиздан бўлак.

ҚАЙНОНАМГА

Оппоққина чимиlldигим тиккач энам,
Мени минг бир ният билан кутган энам,
Бир шоирни эпли келин қиласман деб,
Қанча-қанча азобларни ютган энам.

Келин бўлиб бир йил хизмат қилолмадим,
Ҳайитларда ҳатто хабар ололмадим,
Райҳон исли тонглардан ҳам барвақт туриб,
Қўлингизга иссиқ сувлар қўёлмадим.

Қасал бўлсам, атрофимда куйинасиз,
Азоб чексам, азобимга тўйинасиз,
Катта шоир бўлади бу қиз десалар,
Бир чеккада ўзимдан кўп сўйинасиз.

Бу дунёning ишларига куйиб кетсам,
Энажоним, ҳеч тинчингиз йўқолмасин.
Сўровим бор худодан ҳам, бандадан ҳам,
Юзингиздан қувончингиз йўқолмасин.

Оппоққина чимилиғим тиккан энам,
Мени минг бир ният билан кутган энам...

БОЛАЛАРИМ, СОГИНДИМ

Сочи жамалакларим,
Гулдай капалакларим,
Жончаси ҳалакларим,
Болаларим, согиндим.

Фаришта ҳаволарим,
Топилмас наволарим,
Дардимга даволарим,
Болаларим, согиндим.

Тўқмиди-ей қорнинглиз,
Омониди жонингиз,
Кўзларимда қолдингиз,
Болаларим, согиндим.

Офтоб меҳр нурларим,
Содда, бегард сирларим,
Ёзилемаган шеърларим,
Болаларим, согиндим.

Согиндим, ҳайратангиз,
Қаймоқдай суҳбатингиз,
Қийналдими дадангиз,
Болаларим, согиндим.

Омон дунё, омонат,
Ташвишларим тумонат,
Ётқизиб қўйди-ку дард,
Болаларим, согиндим.

Шамолларни ўпмайман,
Булутларни тутмайман,
Энди сира кетмайман,
Болаларим, согиндим.

ОНАМГА

Жөнім, жақоним онам,
Қибла томоним онам,
Ерим, осмоним онам,
Менда не айб бўлди,
Юрагим майиб бўлди.

Бу дунёда мараз кўп,
Разолат кўп, араз кўп,
Шубҳалар кўп, фараз кўп,
Ҳақиқат йўқ-ку, онам,
Тилимда чўғ-ку, онам!

Босганим тикон бўлса,
Топганим фифон бўлса,
Меҳнатим гумон бўлса,
Мен қайга борай, онам,
Қай йўлдан юрай, онам?

Кўзимни кўр қилганлар,
Қадримни ер қилганлар,
Ошимни шўр қилганлар,
Ҳаётдан тонсин, онам,
Худодан топсин, онам.

Кирқقا кирмай, қор бўлдим,
Кенг дунёга тор бўлдим,
Йўқ бўлдимми, бор бўлдим,
Энди фарқи йўқ, онам,
Юракда минг ўқ онам..

Сабр тилай сабрингга,
Етолмасам қадрингга,
Маҳкамроқ бос бағрингга,
Битта сирдошим, онам.
Кўзимда ёшим, онам.

Үзимдан сўзим оғир,
Айтсам, юрагим оғир,
Мен бир шўрлик қонбағир.
Кун кўрмай ўтдим, онам,
Эзилиб кетдим, онам.

Йиқилмайман шамолга,
Юз бурмайман заволга,
Борма минг хил хаёлга,
Тоза райхоним, онам,
Борки имконим, онам.

Күйнб, ёниб яшайман,
Үрним топиб яшайман,
Сенин ўпиб яшайман,
Мендан кўнглинг бўлсин тўқ,
Бошқа айтар гапим йўқ!

ОТА

Ота, кўнглимга қараб, кўнглингиз эзилдими,
Ота, раъйимга қараб, раъйингиз бузилдими,
Ота, ойининг ўн бешин бунчаям чўзилдими,
Ўғил бўлай, бўлай деб бўлмай, қолган боламан,
Ўлмай қолсам, бир куни мен ҳам одам бўламан.

Кўзларимга ҳар куни минглаб тикон қадалди,
Изларимга ҳар куни турфа ёлғон қадалди,
Тақдирнинг зарбалари ёмон, ёмон қадалди,
Ўғил бўлай, бўлай деб бўлмай, қолган боламан,
Ўлмай қолсам, бир куни мен ҳам одам бўламан.

Амалим борми, йўқми, йўқдир менга қизиғи,
Куним битса оловдай қолар умрим чизиги,
Учта полопон болам ҳаётимнинг озуғи,
Ўғил бўлай, бўлай деб бўлмай, қолган боламан,
Ўлмай қолсам, бир куни мен ҳам одам бўламан.

Ёнма-ён юрар экан адолату-разолат,
Чин инсон бўлиб яшаш, ўта ноёб маҳорат,
Шу беш кунлик дунёга меҳмондирмиз омонат,
Одамларнинг дуоси жаннатларга элтади,
Дуога арзимасам кўзим очиқ кетади!

ОНАМНИНГ ТИЛАГИ

Соддагина онам, ҳокисор онам,
Мунисгина онам, беозор онам,
Кўзида айтмаган дарди бор онам,
Шоир болам, сенга кўз тегмасин дейсиз.

Дерлар битта онанг, битта тананг дўст,
Ёр-оғайни эмас, туққан боланг дўст,
Тонгда жайномозда қилган ноланг дўст,
Шоир болам, сенга кўз тегмасин дейсиз.

Кўз очсам, ён-верим олов бўлганда,
Езганларим бошимга бало бўлганда,
Энг яқин дўстларим чин ёв бўлганда,
Шоир болам, сенга кўз тегмасин дейсиз.

Сўровдингиҳизми болам шоир бўлсин деб,
Сал-пал эл ичидаш машҳур бўлсин деб,
Яшарман Сизнimas, шеърнинг фамин еб,
Шоир болам, сенга кўз тегмасин дейсиз.

Чидолмай соғинчнинг қийноқларига,
Тавба қилиб ҳамма гуноҳларимга,
Ишоннинг ҳар куни бормоқларимга,
Шоир болам, сенга кўз тегмасин дейсиз.

Ургулайни олисдан йўқлаб келсантиз,
Шеърларимни ўқиб йиғлаб келсантиз,
Энг буюк шеърим — Сиз агар билсантиз,
Шоир болам, сенга кўз тегмасин дейсиз.

ЖАВОХИРНИНГ ХОТИРАСИГА

Жавохирим, жон томирим,
Юзларингни соғиндим ман,
Бир жуфтгини кўзмунчоқдай
Кўзларингни соғиндим ман.
Ярмин айтиб айттолмаган
Сўзларингни соғиндим ман.
Лой кўчада қолиб кетган
Изларингни соғиндим ман.
Айбинг нима эди, жоним,
Бу дунёга тўёлмадинг,
На отангга, на онангга
Об-ҳавога тўёлмадинг.
Уч ёшгина ёшинг эди.
Мургаккина баҳодирим.
Думбоққина кўлчалари
Ерга ботган Жавоҳирим.

Қабристоннинг бир четида
Дилга шу шеър ўрмалади.
Совқатмагин чучомомалар
Бўлсин сенинг кўрпаларинг.
Қуёш ҳар тонг иситсин-ей,
Жажжигина юрагингни,
Фаришталар силасинлар
Кўз мунчоқли билагингни.
Хаёлимда барқутдайин
Сочларингни тароқладим,
Бобонг бўлиб, буванг бўлиб,
Сени ҳар тонг сўроқладим.
Термуламан совуққина
Қабристоннинг тошларига,
Не-не юрак дош беролмас
Онангнинг кўз ёшларига.
Ингит бўлиб сирга тўла
Чимилдиқни тўлдирмадинг.
Бир париваш қизгинани
Тушларида кулдирмадинг.
Бекасамдан тўнлар кийиб,
Куёв бўлсанг Алпомишдай,
Тўйларингда юрмасмидик
Белни боғлаб тол қамишдан.
Эсиз, менинг гулрайхоним,
Эсиз кетган болам менинг.
Қабринг узра кўкармоқда,
Экиб кетган лолам менинг.
Бир оҳ демай икки кунда —
Оғриқларни ютган болам,
Бу дунёга кеча келиб —
Бугун эрта кетган болам.
Қабристоннинг йўлларига
Юрагимни экиб кетдим.
Онанг билан уйинггача
Бир эзғин шеър тўкиб кетдим.
Тирикларга буюргани,
Имон билан сабот, болам.
Мен синглимга бардош тилай,
Сен жойингда тинч ёт, болам!

ЖАВОХИР

(Гулчехра учун)

Жоним болам, кўнглимдаги борим, болам,
Ақт болам, маъқул, беозорим, болам,
Сенсиз менга яхши кун бекорим, болам,
Жаннатларда сузиб юрган оққушимсан.

Кўрпаларинг бўлди қаро ерлардайин,
Отанг боши бевақт ёққан қорлардайин,
Софинганда, кимдан сўраб, нима дейин,
Жаннатларда сузиб юрган оққушимсан.

Юрсам изинг, турсам бўйинг кўринади,
Тўйсиз кетдинг, фикру ўйинг кўринади,
Тушларимда ишкоҳ тўйинг кўринади,
Жаннатларда сузиб юрган оққушимсан.

Сенсиш ўтган йиллар бунча совуқ, сўлғин,
Улгунимча юрагимда дардим тўлғин,
Енгинангга боргувимча омон бўлғин,
Жаннатларда сузиб юрган оққушимсан.

ОНАМНИНГ АЙТГАНЛАРИ

Кўрпангга қараб узат, етса агар оёғинг,
Миннатли ошни пчма, йиртар бир кун томоғинг,
Омонатга хиёнат қиласма, шарт қайтармоғинг,
Сен фақат диёнатни бошингга тож бил, болам!

Ҳаёт улкан денгиэдир, чор атрофи туманлар,
Дуч келганинг гоҳ ёмғир, гоҳи қор, гоҳ тўфонлар,
Туманларда изингни пойлаб юрар ёмонлар,
Сен фақат диёнатни бошингга тож бил, болам!

Ҳар қалб меҳрга ташна, очилмаган қўриқдир,
Шул қўриқка эзгулик тоабадлик шерикдир,
Ҳақ йўлида диёнат ҳар инсонга йўриқдир,
Сен фақат диёнатни бошингга тож бил, болам!

Ҳар даврада сўзинигдан кимлигингни сезсинлар,
Камтарин бўл қадрлаб, яқинларинг сўйсинлар,
Фалончининг боласи камтаргина десинлар,
Сен фақат диёнатни бошингга тож бил, болам!

Умринг бўйи яхшилик бўлсин терган, йиққанинг,
Қулоғингга сирға қил ҳар насиҳат, уққанинг,
Кунингга ярап фақат туғишганинг, туққанинг
Сен фақат диёнатни бошингга тож бил, болам!

Ночорнинг тиззасидан мадор бўлгин, эпласанг,
Хастага меҳр деган тумор бўлгин, эпласанг,
Қишининг чилласидаям баҳор бўлгин, эпласанг,
Сен фақат диёнатни бошингга тож бил, болам!

Шумлиг-у қинғирликдан барака топди айт, ким,
Лоқайдликдан юрагинг оғримас экан сим-сим,
Нечун ёруғ дунёда яшаб юрибсан, қизим,
Сен фақат диёнатни бошингга тож бил, болам!

Сенга сабоқ бўлсин деб, кўигилдагин нақд айтдим,
Ёниб яшасанг агар, онанг учун баҳт айтдим,
Сенга келар балога мен дуойибад айтдим,
Сен фақат диёнатни бошингга тож бил, болам!

Дўстинг билан бўлишгин энг сўнгги нонингни ҳам,
Ночор, ноумидликда кўрмай кўзларингда нам,
Онам чин дунёсига кетсин десанг хотиржам,
Сен фақат диёнатни бошингга тож бил, болам!

СИНГЛИМ

Жоним синглим, жон синглим,
Юрак бағри қон синглим,
Эр ҳам бир султон, синглим,
Бир марта гапдан қолинг.

Сапчимагиз юзига,
Тик қараманг кўзига,
Инсоф берсин ўзига,
Бир марта гапдан қолинг.

Ҳаёт ўзи нимадир,
Асал билан қалампир,
Шудур пешона тақдир,
Бир марта гапдан қолинг.

Болам унспи десангиз,
Гапга кўнсип десангиз,
Уйим тинсип десангиз,
Бир марта гапдан қолинг.

Тил қурмағур сұяксиз,
Энди сал-пал сүяйсиз,
Үй зинистон әркаксиз,
Бир марта гапдан қолинг.

Бойлик, мерос ўткинчи,
Турфа лиbos ўткинчи,
Ешлик, пардоз ўткинчи,
Бир марта гапдан қолинг.

Ким ғурбатга ўч бўлар,
Балоларга дуч бўлар,
Кейин жуда кеч бўлар,
Бир марта гапдан қолинг.

Балки сизга билинмас,
Эр кўнгли совуса, бас.
Қайтиб сира илимас,
Бир марта гапдан қолинг.

Сизга ие десам экан,
Фалсафам шу тушунган,
Ютади уйни деган,
Бир марта гапдан қолинг.

Сирдошингиз бўлайман,
Оғригингиз олайман,
Сизга сабр тилайман,
Бир марта гапдан қолинг.

ТУЙХАТ

(Шарофат онанинг 80 йиллик тўйида болаларига айтган сўзлари)

Жаҳонгириш, бой болам,
Кирққа кирган тўй болам,
Икки дунём ёритган,
Лочин болам, ой болам,
Бўйларингдан айланай!

Инобатим, ботишим,
Чопиб келаётим,
Тўрт ўғлини олдига
Солиб келаётим,
Бўйларингдан айланай!

Ижобатим, полвоним,
Оғир вазн полвоним,
Кон босиминг ошганда
Зирқирайди товоним,
Бўйларингдан айланай!

Зулхуморим, Зулхумор,
Бўйларингга кўз тумор,
Ён-вершигга аланглама,
Эрингни аччиғи бор,
Бўйларингдан айланай!

Аюбжоним, бўз болам,
Кенжам, қийиқ кўз болам,
Хурсанойдай сулувиниг
Узугига кўз болам,
Бўйларингдан айланай!

Мени қандай сўйсангиз,
Болаңгиздан топинглар,
Сўнгги дамда ўзингиз
Кўзларимни ёпингиз.

ДЎСТИМ ҚОЛМАДИ

Она, сизга деган шеърларим қолди,
Қүёшга атаган нурларим қолди,
Битта ўзим билган сирларим қолди,
Ўзимдан бошқа ҳеч дўстим қолмади.

Киминки дўст билдим, чалди оёқдан,
Ўзоқроқ юрдим-ку, ҳаром — гуноҳдан,
Паноҳ қидирмадим нопок гумроҳдан,
Ўзимдан бошқа ҳеч дўстим қолмади.

Яхшилик йўлладим кимгадир баъзани,
Эвазига ёмонлик қайтди дафъатан,
Менга гийбатлардан бичдилар кафац,
Ўзимдан бошқа ҳеч дўстим қолмади.

Мен айтган достонлар қорайиб кетди,
Дилдаги армонлар қорайиб кетди,
Ҳайҳотдай осмонлар торайиб кетди,
Ўзимдан бошқа ҳеч дўстим қолмади.

Юр энди, бу ёрдан кетамиз, қалбим,
Тушимизни сувга айтамиз, қалбим,
Бир йигитга шеърлар битамиз, қалбим,
Сендан ҳам бошқа ҳеч дўстим қолмади.

МУҲАММАД

Жон Мухаммад, жоним Муҳаммад,
Жонинг бўлсин жонимга пайванд,
Юрагимдан узилган фарзанд,
Жон Мухаммад, жоним Муҳаммад.

Қарашли олов, чўғ болам,
Киприклари тийра ўқ болам,
Сендан бошқа дардим йўқ болам,
Жон Мухаммад, жоним Муҳаммад!

Мен ишонган ширин эртагим,
Үйқулари сархуш эрмагим,
Мўрғаккина мағрур эркагим,
Жон Мухаммад, жоним Муҳаммад.

Бўйларингга бўйтумор кўзим,
Икки дунё унутма сўзим,
Сен отангга тоғ бўлгин, қўзим,
Жон Мухаммад, жоним Муҳаммад.

Ярим эдим, бут-бутун бўлдим,
Ёлғон эдим, чиппа-чин бўлдим,
Уғил топиб, бой хотин бўлдим,
Жон Мухаммад, жоним Муҳаммад.

ҚИЗИМГА

Сочларингни ўриб қўяй майда, қизим,
Майда сочнинг ўзи ҳозир қайдা, қизим.
Отанг мени тушунмади, тушунмади,
Хаёлларин қизлар турган жойда, қизим.

Тоза гулдай палак ёзиб унгин, қизим,
Нима десам айтганимга кўнгин, қизим.
Отанг мени тушунмади, тушунмади,
Ҳеч бўлмаса сен тушун, тушунгин, қизим.

Сочларингни ўриб қўйай майда, қизим,
Майда сочнинг ўзи ҳозир қайда, қизим.
Отанг мени тушунмади, тушунмади,
Тур ўрнингдан, кийинамиз тўйга, қизим!

НИЯТ

Ҳар хил енгил машиналар кўп бўлади,
Йигит-қизлар ясаниб, тўп-тўп бўлади,
Кўпкари-ю курашлар хўб-хўб бўлади,
Муҳаммаднинг чимилдиқли тўйларида.

Белбоғ тўла пул сочади янгалари,
Ховлимизга гул сочади янгалари,
Чимилдиққа йўл очади янгалари,
Муҳаммаднинг чимилдиқли тўйларида.

Бир офтобрўй, нигоҳи оташ келади,
Келин эмас ҳуснда яккаш келади.
Онасига қиз бўлиб, дардкаш келади,
Муҳаммаднинг чимилдиқли тўйларида.

Кўзларимдан ёшлар оқар қатор-қатор,
Дўст-душманим, меҳмон келар турнақатор.
Етмис иккى томпрымга ёқсан «ёр-ёр»,
Муҳаммаднинг чимилдиқли тўйларида.

Поёндозлар тушар қўша боболари,
Мақтаб-мақтаб сеп ёди момолари,
Жонга ёқар Шералининг наволари,
Муҳаммаднинг чимилдиқли тўйларида.

Овсинларим исириқлар тутар, ҳай-ҳай,
Келинчакка қўшилишиб, йиғлар сурнай,
Елғизгинам куёв бўлар Отабекдай,
Муҳаммаднинг чимилдиқли тўйларида.

Мен ҳам шундай тушган эдим кўйингизга,
Фаришталар меҳмон энди уйингизга,
Жон дадаси, қурбон бўлай бўйингизга,
Муҳаммаднинг чимилдиқли тўйларида.

АСРА ЭНДИ, ХУДОИИМ

Азизгина отамни паноҳингда асрагин,
Муниргина онамни паноҳингда асрагин,

**Елғизгина опамни паноҳингда асрагин,
Күнглімдаги ноламни асра әнди, Худойим.**

**Отаси бўла туриб, отасизлар сон мингта,
Онаси тирик юриб, онасизлар сон мингта,
Ўй-жайлари бадастир, хонасизлар сон мингта,
Умиди мўл хонамни асра әнди, Худойим.**

**Ўзимни сен деб фақат шу инсонни Сиз дедим,
Естиқдошим, сирдошим ўзингиз ёлғиз дедим,
Қуралай кўз қизларим чақнаган юлдуз дедим,
Кўнгли тоза боламни асра әнди, Худойим.**

**Кимки эзгулик деса тилидаги қўшиқман,
Адолатни ёқлаган инсонларга шерикман,
Жои ўзбегим, дунёда сенинг билан тирикман,
Ўзбекистон — онами асра әнди, Худойим!**

ЕЛГОН ДУНЕ

**Сочларимнинг қорасидан оқлари кўп,
Юрагимнинг соғ жойидан доғлари кўп,
Кўкрагимда пайзаларнинг тиғлари кўп,
Кўргулитгинг бунчаям кўп, ёлғон дунё.**

**Диёнатдан хиёнатшинг бўйи узун,
Адолатнинг разолатнинг бўйи узун,
Мұхаббатдан маломатнинг бўйи узун,
Кўргулитгинг бунчаям кўп, ёлғон дунё.**

**Яхшиларга текис йўлда юрим йўқдир,
Емошингта номус йўқдир, ўлим йўқдир,
Хақ деганга яхшилик йўқ, тиним йўқдир,
Кўргулитгинг бунчаям кўп, ёлғон дунё.**

**Үттиз йилким ташвишингни елкаладим,
Майиб бўлиб кетди нозик елкаларим,
Гоҳо сендан, гоҳ ўзимдан ўпкаладим,
Кўргулитгинг бунчаям кўп, ёлғон дунё.**

**Олимларинг олимларнинг изин ўяр,
Шопрларинг шопрларнинг қўзин ўяр,
Мен куймасам, сен куймассанг, ким ҳам куяр,
Кўргулитгинг бунчаям кўп, ёлғон дунё.**

Ҳалол мениңг айтган ҳамма аллаларим,
Сизни доим ёмон гапдан паналадим,
Үлсам тулга қўшиб кўминг, болаларим,
Кўргулигинг бунчаям кўп, ёлғон дунё.

Яхши-ёмонларинг ичра бир зарраман,
Ёмонингман, лек яхшилик ахтараман,
Дардинг билан ўлмай юрган Сайёраман,
Кўргулигинг бунчаям кўл, ёлғон дунё.

ЯХШИЛИККА ЭЛЧИМАН

Мен яхшига яхшиман,
Ёмон билан йўлим йўқ,
Ҳаётда тўғри сўзман —
Эгрликда қўлим йўқ.

Шеърдир энг сўлим байтим,
Шеърдан сарви сўлим йўқ,
Яхшиликка элчиман —
Элчиларга ўлим йўқ.

Муҳаббат оташидан
Мендай бағри тилитм йўқ.
Минг афусус — ёнгинамда —
Сиздай атиргулим йўқ.
Юрагини қор боғсан
Ғайирларда кўнглим йўқ,
Камалакни соғинидим,
Ёмғирларга тўлгим йўқ.

Ўзбек деган тантн, мард
Элдан бошқа элтим йўқ.
Жонимининг банди Жиззах —
Бошқа дарди дилим йўқ.

Баҳор менга қариндош,
Қузакларда сўлгим йўқ!
Элтим бошим силайди,
Шу боисдан кўнглим тўқ!

* * *

«Бирни кўриб фикр қил», — фикр қилиб яшадим,
«Бирни кўриб шукур қил», — шукур қилиб яшадим

Икки болам меҳрини иккى кўзимга жойлаб —
Дўстларимнинг йўқловин қадр билиб яшадим.

Яхшиларни кўрганда бир қарич ўсди бўйим,
Яхшининг йўлагида майса-ю, тупроқ бўлдим.
Ёмоннинг ништар тифи юракка санчилганда —
Жоним бўғзимда портлаб момақалдироқ бўлдим.

Хастанинг кўнгли учун бир ширин сўз топай деб —
Дунёнинг бор ҳикматгўй китобин варақладим.
Бефарзанднинг уйнда бешик тўйи кўрай деб —
Мўъжиза яратгин деб тангрини сўроқладим.

Керак бўлса ҳақ сўзни айтмоқ пайти келганда,
Зулумотни типпа-тиқ тилган тилик нур бўлдим.
Мен қисматдан розиман, ҳиссиз тош бўлмадим деб —
Енмоқ, ёндиromoқ учун олов рангли шеър бўлдим.

АРМОН

Қушлар яшар бир-бирини силаб-сийпаб,
Гуллар яшар бир-бирини ўраб-чирмаб,
Нурлар яшар қуёш тафтни қўмсаб-қўмсаб,
Одамзотда, айтнинг меҳр камроқ нечун?

Бебош сувлар қўшилишиб, ирмоқ бўлар,
Ҳатто тоғлар бир-бирига ўртоқ бўлар,
Жонзотда ҳам меҳр тўла нигоҳ бўлар,
Одамзотда, айтнинг меҳр камроқ нечун?

Айтсан бийрон тилим бирдан қонаб кетар,
Айтмай десам бор вужудим ёниб кетар,
Диёнат ҳам бир кун бпздан тониб кетар,
Одамзотда, айтнинг меҳр камроқ нечун?

Уэр, сизга оғир ботса хаёлларим,
Нени кўрсам, бирин-бирин баёнладим,
Юрагимни кемирмоқда хаёлларим,
Одамзотда, айтнинг меҳр камроқ нечун?

Яқин келинг, биродарим, наслингиз мард,
Бу дунёда ҳар не бисёр, меҳр қаҳат,
Сизни суйиб, сизни аяб ёздим фақат,
Одамзотда, айтнинг меҳр камроқ нечун?

ХАҚ СҮЗ

Қалдирғочнинг иинин бузмоқ жиноят,
Чумолининг лашкарини узмоқ жиноят,
Үзганинг насибасини сузмоқ жиноят,
Хақ сўзни айтмоқлик жиноят эмас.

Қурбинг етса агар савобни эпла,
Эплолмасанг мачитни, тавобни эпла,
Хақ сўзни ёқлаган хитобни эпла,
Хақ сўзни айтмоқлик жиноят эмас.

Қилич келганда, ҳам рост сўзни айтдим,
Қай куфр йўллардан сени деб қайдим,
Фақат ҳақиқатга хизмат қил, байтим,
Хақ сўзни айтмоқлик жиноят эмас.

Эгилар, букилар синмас ҳақиқат,
Алдам-қалдамларга кўнмас ҳақиқат,
Қабрда ҳам сени тинч қўймас ҳақиқат.
Хақ сўзни айтмоқлик жиноят эмас.

Ёзуғимга ёзилган сени деб куймақ,
Нечун безовтасан меҳнаткаш юрак,
Мен сени авайлаб яшашим керак,
Хақ сўзни айтмоқлик жиноят эмас.

Ғафлатмас, ҳушёрлик майин ичиргин,
Лозим бўлса, тоғларнинг тошин кўчиргин,
Худойим, бир марта мени кечиргин,
Хақ сўзни айтмоқлик жиноят эмас.

ОЙНИНГ ЎН БЕШИНИ

Шодликлар вақтинча, кулгу вақтинча,
Аламлар вақтинча, қайғу вақтинча,
Қадрига етмасанг туйғу вақтинча,
Ойнинг ўн бешини ёруғ дейдилар.

Кимнинг кўнглини олдим ширин сўз топиб,
Қай йўлда адашдим номард дўст топиб,
Ўйлайман бошларим ёстиққа ботиб,
Ойнинг ўн бешини ёруғ дейдилар.

Бир сўзи икки хил тилларни кўрдим,
Манзили икки хил йўлларни кўрдим,
Ёзда совуқ урган гулларни кўрдим,
Ойнинг ўн бешини ёруғ дейдилар.

Ногоҳ дард ўртади хону монимни,
Пушаймонлар қийпар аёл жонимни,
Соғиниб кетяпман Бибихонимни,
Ойнинг ўн бешини ёруғ дейдилар.

Юрагим санчади баъзи баъзида,
Шеър ёзгим келади меҳр ҳақида,
Қачон келар дейман дамлар расида,
Ойнинг ўн бешини ёруғ дейдилар.

Яшайман ўн бешин кутмоқ деб дардим,
Менам одамдайин қўшиқ ёзардим,
Бир бор бандам дегин, беназир Тангрим,
Ойнинг ўн бешини ёруғ дейдилар.

АЙТСИН

Баҳо берманг сарғайган рашг-рўйимга сиз,
Азоблардан ўсмай қолган бўйимга сиз,
Аралашманг на азам, на тўйимга сиз,
Менинг битмас армонимни қалам айтсин.

Мен тош бўлди, босиб янчиб ўтди кимлар,
Найза бўйли нишин санчиб ўтди кимлар,
Айб тополмай кейин тинчиб кетди кимлар,
Юрагимда изи қолган ярам айтсин.

Баъзан қонли зардобрларга бошим ювдим,
Охири йўқ азобларга бошим ювдим,
Кўзим кўрмас саробларга бошим ювдим,
Бошимни тош қилиб туққан онам айтсин.

Яхшидан кўп ёмон менга эш бўлганда,
Забун ҳолим кўриб, кўнгли хуш бўлганда,
Чин дўстларим ағёрларга қўшилганда,
Томошабин бўлган жумла олам айтсин.

Феруза ранг ҳаволарга қариндошман,
Райхон бўйли саболарга, қариндошман,
Муножотли паволарга қариндошман,
Иеботини қариндошим кўклам айтсин.

Фийбат талаб касларга тоx эрмак бўлдим,
Рости камроқ ёлғони кўп эртак бўлдим,
Шоирам деб сўйгац элга керак бўлдим,
Жойнамозлар тўқиб берган қасам айтсан.

Минг шукурким, аёлгина жоним бутун,
Ҳаромлардан ҳазар қилган қоним бутун,
Жиззах деган юртда менинг поним бутун,
Қолган гапни менни билган одам айтсан.

ОЛИШСА МЕН БИЛАН...

Олишса мен билан мардлар олишсан,
Тилаги, маслаги нақдлар олишсан,
Ўксиган дилларни осмон қилғувчи,
Кўнгилта соҳиби таҳтлар олишсан.

Олишса мен билан зўрлар олишсан,
Фикридан қайтмаган ӯрлар олишсан,
Майда-чўйдаларни сўймайди жиним,
Нигоҳларни ботир шерлар олишсан.

Олишса юраги ўтлар олишсан,
Темурийман деган зотлар олишсан,
Узбекни ўзиға бек дея билган —
Дили пок, имони бутлар олишсан.

Шу Ватан йўлида жонимни тикдим,
Қон томирим ледим сарҳадларини,
Бағримга босайни қиёматгача,
Қўллаб турса, мендайн фарзандларини.

УЗ ЭЛИМГА СИҒМАДИМ

Мен ҳар жойга сиғдим қўшиқ, куйиб билан,
Мискинларни қўллағувчи ушун билан,
Ишим тўла ғам, устимда тўйим билан,
Фақат ўз элимга сиғмадим.

Мен ҳар шеърга муҳаббатни етакладим,
Суймаганни сүйдирдишлар эртакларим,
Пок қўшиққа тўлиб кетди эртакларим,
Фақат ўз элимга сиғмадим.

Мен ҳар йўлга эзгуликни экавердим,
Яхшиликнинг мевасини тўқавердим,
Қодир эгам, бу не кундир зим-зиё, зим,
Фақат ўз элимга сиғмадим.

Эй биродар, бу дунёда нималар гап,
Чарчамадинг изларимга тўҳмат қадаб,
Мен юрибман давраларда сени мақтаб,
Фақат ўз элимга сиғмадим.

Сўзим абгор бўлса, майли сўзингдан топ,
Кўзларимни ўйдинг, икки қўзингдан топ,
Мен худога солдим, энди қизингдан топ,
Фақат ўз элимга сиғмадим.

ТУҲМАТ

Дунё шундай дўсти бешафқат,
Топганларим бўлди машаққат,
Ҳар не бисёр, ширин сўз қаҳат,
Худо, қуруқ туҳматдан асра.

Ғанимларим бунча мулойим,
Озор кўрмасинлар илойим,
Мен аларга бол тутдим доим,
Худо, қуруқ туҳматдан асра.

Тегирмонда янчилди бошим,
Ёмғирларга санчилди ёшим.
Темирдан ҳам темир бардошним,
Худо, қуруқ туҳматдан асра.

Ёмонликнинг турн хилма-хил,
Чўкиб кетаяпман йилма-йил,
Севгим, фақат ўзинг соддадил,
Худо, қуруқ туҳматдан асра.

Жоним десам, танда жоним йўқ,
Бир дамгина ширин оним йўқ,
Жаннатларда менга ғаним йўқ,
Худо, қуруқ туҳматдан асра.

Менга ором, ҳузур бегона,
Ҳақни истаб бўлдим девона,
Бунча бевақт туғдингиз, она,
Худо, қуруқ туҳматдан асра.

КЕТАР БҮЛСАМ

Давраларда ортиқ бүлсам мард кетаман,
Мағрур кетгум, дадил кетгум, шарт кетаман,
Үйламанғиз үралашиб юради деб,
Имонимни бутун ютиб нақд кетаман.

Кетар бүлсам, олов бўлиб чўғ кетаман,
Ишларимдан фақат кўнгли тўқ кетаман,
Эзгуликнинг йўлларига нур таратиб,
На армони, на бир дарди йўқ кетаман.

Кетар бүлсам, қучофимда гул кетаман,
Яхшиларнинг эшигига қул кетаман,
Кўнглим тоза, тилим тоза, йўлим тоза,
Пок яшадим, бошқаси бир пул кетаман.

Кетар бүлсам, райҳондайин бўй кетаман,
Иzlаримда муножотлар куй кетаман,
Майда-чўйда ғийбатларга йўқ тоқатим,
Ҳар шеъримда бир байрам, бир тўй кетаман.

Юрагимда одамларга соғ ниятим —
Ноҳақликдан оғрир ҳалол ҳамиятим,
Ўзи мағрур, сўзи олов Сайёраман,
Ўзимдан ҳам устун турар ориятим.

МЕНДАН ЎТМАЙДИМИ?

Дардингни дастурхон қиласан, дўстим,
Не яхши, не ёмон биласан, дўстим,
Гапирсам ишонмай куласан, дўстим,
Мендан ўтмайдими, ўтмасми мендан?

Кичкина елкамда катта ташвишлар,
Савобга даҳлдор турли юмушлар,
Қўзимни очирмас гала миш-мишлар,
Мендан ўтмайдими, ўтмасми мендан?

Бола бўлиб, онамга вақт тополмасам,
Она бўлиб, боламга вақт тополмасам,
Хатто ўзимни ҳам овутолмасам,
Мендан ўтмайдими, ўтмасми мендан?

Күэлмдан ёш эмас, қон оққан дам бор,
Еруғ ёзда бошимга қор ёққан дам бор,
Шукурким, менгаям баҳт боққан дам бор,
Мендан ўтмайдими, ўтмасми мендан?

Яхшилик қилдиму, қайтмади баъзан,
Кўнгил яраларни битмади баъзан,
Бир келган азоблар кетмади баъзан,
Мендан ўтмайдими, ўтмасми мендан?

Ишқ олиб кетганди ҳаловат, тинчим,
Фақат шеърларимга етганди кучим,
Бека бўлолмадим бир йигит учун,
Мендан ўтмайдими, ўтмасми мендан?

Бўлар бўлмас учун чекмай азият,
Олдинга юрмоқлик — энг яхши ният,
Шудир қизларимга мендан васият,
Мендан ўтмайдими, ўтмасми мендан?

Менинг айтганларим, на байт, на эртак,
Куй энди дам олсин чарчаган юрак,
Олов бўлиб ёнин яшамоқ керак,
Мендан ўтмайдими, ўтмасми мендан?

ҚҮНГЛИМ

Менинг бола кўнглим, нораста кўнглим,
Қайдан меҳр кўрса пайваста кўнглим,
Яхшиликка мудом ҳавасда кўнглим,
Йиглама, кўзингнинг ёшларини арт.

Ҳар ён боқ, кўзингга алам тўладир,
Тўй эмас, мардуми мотам тўладир,
Нечун бутун эмас, бир кам тўладир,
Йиглама, кўзингнинг ёшларини арт.

Қимлар икки тилда сўзлар адашмай,
Қимлар ёлғон сурар кўзи қамашмай,
Қимлар яшомайди шухрат талашмай,
Йиглама, кўзингнинг ёшларини арт.

Юраги занглардан куйган бу дунё,
Арзои оҳанглардан куйган бу дунё,
Сохта жаранглардан куйган бу дунё,
Йиглама, кўзингнинг ёшларини арт.

Дардкашим, менгадир иеки оғириңг,
Фақат ўксинмасын юрак бағириңг,
Ютмоққа мажбурсаң оши тахириңг,
Йиғлама, күзингіштіңг ёшларини арт.

Дардларниңгии айтсанг, енгил бўласан,
Бўлмаса, томирни чигал бўласан,
Оғрина, сен менга спигил бўласан,
Йиғлама, күзингіштіңг ёшларини арт.

Бир ишон дардида куйдик, қайтамиз,
Ҳаммадан ҳам ортиқ, суйдик, қайтамиз,
Юр, энди кўз ёшга тўйдик, кетамиз,
Энди эса менинг кўз ёшимни арт.

ТЕНГ БЎЛМА

Биродар, бошингга ғам,
Ногоҳ тушиб қолса ҳам,
Яхши билан кўр баҳам,
Нокас билан тенг бўлма.

Устнингга қулаб осмон,
Бўғзингга келсада жон,
Тупурсанг ҳам лахта кон,
Бир паст билан тенг бўлма.

Етганда оғзинг ошга,
Тўлса гар кўзинг ёшга,
Бошинг тегеа ҳам тошга,
Бадиафе билан тенг бўлма.

Қолсанг ҳамки погоҳ оч,
Қолсанг юпуш, ялангоч,
Этагингни кесиб қоч,
Восвос билан тенг бўлма.

Диёнатшинг бор бўлса,
Суяңганинг ор бўлса,
Айтганларим кор бўлса,
Мараз билан тенг бўлма.

Етай десанг ниятга,
Қолиб кетмай тухматга,
Амал ҳамда давлатга,
Хавас билан тенг бўлма.

Күним ўтсин десанг тинч,
Ҳалоллик бўлса илинж,
Бир илтимос, бир ўтиш —
Ифлос билан тенг бўлма.

БИЗНИНГ КЎЧАДА...

«Бизнинг кўчада ҳам байрам бўлажак».
F. Fулом.

Кўнглим, оғринма сира суҳбати ёлғонлардан,
Диёнати яримта, қалби бемонлардан,
Суянгани ёвузлик топгани гумонлардан,
Бизнинг кўчада бир кун байрам ҳам бўлиб қолар.

Ҳақ гапни айтиб, минг бор балога дучор бўлдинг,
Қенггина эдинг гоҳи феъли-кўйи тор бўлдинг,
Шукур, минг бора шукур, ёнгинамда бор бўлдинг,
Бизнинг кўчада бир кун байрам ҳам бўлиб қолар.

Нурдан тоза, гулдан соф юзингга юзим босдим,
Тунги уйқуларимга тун чироқларни осдим,
Ойнинг ўн беши ёруғ бўлади, гапнинг рости,
Бизнинг кўчада бир кун байрам ҳам бўлиб қолар.

Бу фоний дунё ичра минг амал-у минг ташвиш,
Дарди йўқ бедарларга ёмонлик ҳам бир юмуш,
Қўлингдан келгани шу — фақат, фақат кечириш,
Бизнинг кўчада бир кун байрам ҳам бўлиб қолар.

Емғир бўлиб, сингамиз тафти ўт тупроқларга,
Бардошлимииз, тиккамиз ҳар неки қийноқларга,
Худо инсоф берсин-да, бизларга муштоқларга,
Бизнинг кўчада бир кун байрам ҳам бўлиб қолар.

УМР ДЕГАНЛАРИ

Бу не кун, изнингда мингта пойлоқчи,
Душманга қўшилиб, дўст ҳам айгоқчи,
Боғингга тош отар турфа қароқчи,
Умр деганлари шу бўлдимикин?

Сабру тўзим ичра миттигина жон,
Бунчаем бераҳм ўқларга нишон,
Сўзимда ҳазил йўқ, биродар, ишон,
Умр деганлари шу бўлдимикин?

Юз ёшга кирдим мен ўттиздан ўтмай,
Соғайдим дилимниг яраси битмай,
Хаёт оғу ила бол аралаш май,
Умр деганлари шу бўлдимикин?

Шеърларинг болангдай содда ва равон,
Ўзингдан кейин умр кўрмоғи аён,
Сайёра, тур кетдик, терганн радиҳон,
Умр деганлари шу бўлдимикин?

ҚИЙНОҚ

Кўнгилга дарз етса, ёмон қийнайди,
Айбинг не эди деб гумон қийнайди,
Дўстларинг сотсалар ҳалол номиңгни,
Энг содиқ ҳамроҳинг — виждон қийнайди.

Кўксингга санчилса, минг турли гийбат,
Боссанг ер, қарасанг осмон қийнайди.
Азнат чинкала маҳр-оқибат,
Қадрингининг кетгани арзои қийнайди.

Эй фалак, бу не кун бирорта дўст йўқ,
Кечаги дўст бугун душмон қийнайди.
Дард айтсанг сўзларинг қийнайди сим-сим,
Айтмасанг чидолмай забон қийнайди.

Биродар сўзимни оғир олмагин,
Нетайким, дардларим пинҳон қийнайди.
Кимгаям ишондим, кимга суюндим —
Яқин тутдим деган пушаймон қийнайди.

Бир ҳовучдир умр, ўтади бир кун,
Кимни шайтон, кимни раҳмон қийнайди.
Сайёра, аламинг тугамас нечун —
Ҳамиша инсонни инсон қийнайди.

ДУСТИМ МЕНИ СОТГАН КУН

Тунларим ялдо бўлди,
Ишонч мосуво бўлди,
Юрагим яро бўлди,
Дўстим мени сотган кун.

Ғамниң қиличи сүйди,
Қунларим қора кийди,
Ким суюнди, ким күйди,
Дүстим мени сотган кун.

Күллар ичди ёшимни,
Эзиб ичу тошимни,
Әмғир юзді бошимни,
Дүстим мени сотган кун.

Дүнәдин не сүрабман,
Нима умр күрибман,
Сарсон бўлиб юрибман —
Дүстим мени сотган кун.

Емонлигим йўқ эди,
Гумонлигим йўқ эдим,
Душмонлигим йўқ эди,
Дүстим мени сотган кун.

Биродар, бул кун ёмон,
Ўтдай куяр танда жон,
Бошингга қулар осмон,
Дүстим мени сотган кун.

ТАСКИН

Қизиқ, дунё бу дунё, ажаб дунё бу дунё,
Баъзан севинч, баъзида газаб дунё бу дунё,
Үйлаб, ўйлаб қарасам, азоб дунё бу дунё,
Үксинма, кўнглим, энди сени худо сўрасин.

Кимларга ўзинг эмас, меҳнатинг керак бўлди,
Қиличдай сўзинг билан шиддатинг керак бўлди,
Ким айтади зигирча ҳурматинг керак бўлди,
Үксинма, кўнглим, энди сени худо сўрасин.

Кенглар учун кенг бўлган торлар учун тор дунё,
Меҳрларга бегона киборлари бор дунё,
Ҳеч бандани табибга қилиб қўйма зор дунё,
Үксинма, кўнглим, энди сени худо сўрасин.

Соф бўлсанг, омон бўлсанг шеъринг учун кераксан,
Топса бир пиёз берган еринг учун кераксан,
Узоқларда алқаган элинг учун кераксан,
Үксинма, кўнглим, энди сени худо сўрасин.

Бошинг ёстиққа тегиб ўйлаб күргин бирма-бир,
Қадр қанча туради, қанча туради сабр,
Қадрингга йиғламай ҳеч тинч, жимгина ётавер,
Үксинма, күнглим, энді сени худо сұрасин.

Үксинлар мингта шеър шундайни топмаслар,
Тоза түйғуларингнинг кундайни топмаслар,
Кундузы чироқ ёқиб, сендайни топмаслар,
Үксинма, күнглим, энді сени худо сұрасин.

Ғарип дилинг тоширдинг тақдирниң құлларига,
Фақат яхшилик әкдінг умрингнинг йұлларига,
Құзинг түқилиб қолди Жиззахнинг йұлларига,
Үксинма, күнглим, энді сени худо сұрасин.

* * *

Дүстга зор қылма, Худо,
Евга хор қылма, Худо,
Қадрин билмас номардға
Хеч дучор қылма, Худо.

Осмонни отам дедим,
Заминни онам дедим,
Юлдуз изнімдан юрди,
Ойни дугонам дедим.

Ишқда күйдим, кул бўлдим,
Армонларга эл бўлдим,
Бир йигитнинг тинчини —
Бузган атиргул бўлдим.

Сенга юкиндим, Худо,
Сенга сиғиндим, Худо,
Ҳар ҳолда бир хабар ол,
Сени соғиндим, Худо.

ДИЕНАТНИ ЮТМАНГ, ИНИМ

Манзилингиз йироқ бўлса, йўлдан тонманг,
Насибангиз янтоқ бўлса, гулдан тонманг,
Топганингиз гуноҳ бўлса, элдан тонманг,
Диёнатни ютманг, иним, диёнатни.

Оёғингиз остидаги ер бўлади,
Шунн озроқ англасангиз зўр бўларди,
Эркак деган асли зоти шер бўлади,
Диёнатни ютманг, ишим, диёнатни.

Оғир бўлинг, олииг ўзни вазминликка,
Беҳудага тушаверманг тушкунликка,
Сўз айтаман олиб сизни яқинликка,
Диёнатни ютманг, ишим, диёнатни.

Яхшиларни тавоб қилинг, ўзбекчилик,
Эзгуликни офтоб билинг, ўзбекчилик,
Эпласангиз жавоб қилинг, ўзбекчилик,
Диёнатни ютманг, ишим, диёнатни.

ҲАҚИҚАТ

Бу дунёниш ишларига юрак бағри қон, биродар,
Ақл ила тафаккури лолмикни ҳайрон, биродар,
Мен биламан пималардан кўнглиңгиз вайрон, биродар.
Пулингизмас, ўзингиз керак бўлган дўст қидиринг.

Кимсалар бор умрп бўйи бир яхшилик қилолмаган,
Қўшинисининг мотамида бир кун туриб беролмаган,
Ҳатто туққан жигарининг омадини кўролмаган,
Пулингизмас, ўзингиз керак бўлган дўст қидиринг.

Қизиқ, бунча бу одамлар иззатталаб, обрўталаб,
Пулингиз кам бўлса ҳатто йўталмагай сизга қараб,
Сўз айтсангиз гўрингизга қўядилар гишталар қалаб —
Пулингизмас, ўзингиз керак бўлган дўст қидиринг.

Яхши одам бирорларга ўлигини ортиб қўймас —
Бандаснга озор бериб қўймоқликни кўзи қиймас,
Бир яхшилик қилиб кўринг, айтиб, айтиб сўзи тўймас,
Пулингизмас, ўзингиз керак бўлган дўст қидиринг.

Дўст ким ўзи?

Ташвишларга елкасини тутганлар дўст,
Фамилигизга мадад бўлиб, дардингизни ютганлар дўст,
Куйиб айтган сирингизни тишларида тутганлар дўст,
Пулингизмас, ўзингиз керак бўлган дўст қидиринг.

Үэр, агар кўнглиингизга озор етса шу ғазалдан,
Мен қўрқаман бепарволик аталгувчи дард — касалдан,
Қуда бўлинг, дўст тўтигининг кўзлари тўқ камбагалдан,
Пулингизмас, ўзингиз керак бўлган дўст қидиринг.

Сизга ҳалол ганий айтиш — дилимдаги битта орзу,
Икки қошнинг орасида бўлар дерлар шодлик, қайғу,
Дўст, душманни ажратолмай топиб олган фалсафам шу,
Пулингизмас, ўзингиз керак бўлган дўст қидиринг.

ЭИ, ДЎСТ

Эй дўст, қовоғиннга қиров қўнмасин,
Озурда дамингни бирор билмасин,
Азият кўнглингга ногоҳ тегмасин,
Ёнингда эканимни сезиб турсанг, бас.

Эй дўст, кўзингдаги памлар недандир,
Юрагиннга чўккан ғамлар недандир,
Ташвишлари бисёр дамлар недандир,
Ёнингда эканимни сезиб турсанг, бас.

Эй дўст, бардошларнинг тошга айлансанн,
Йиғлаб ол, дардларнинг ёшга айлансанн,
Софинчнинг бир сунбул сочга бойлансанн,
Ёнингда эканимни сезиб турсанг, бас.

Эй дўст, бир кам дунё ками тўлмайди,
Суянчиғиннг бўлса кўнглинг сўлмайди,
Дардингни олмасам энди бўлмайди,
Ёнингда эканимни сезиб турсаңг, бас.

НОМАРДЛАРГА АЙТМАГИН

Сиринг бўлса менга айт, мен тошларга айтаман,
Учириб кетар шамол — бебошларга айтаман,
Оқиб кетар сувларга — сирдошларга айтаман,
Зинҳор, зинҳор сирингни номардларга айтмагин.

Сиринг бўлса гулга айт, баҳорларга элтади,
Заррин томчи нурга айт, наҳорларга элтади,
Райҳонларга билдиргин гулзорларга элтади,
Зинҳор, зинҳор сирингни номардларга айтмагин.

Бўлиб энг яқин дўстинг қаймоқ бўлиб чопарлар,
Оёғингга билдирамай сув қўймоқ бўлиб чопарлар,
Сиринг билгач, кўзингни ўймоқ бўлиб чопарлар,
Зинҳор, зинҳор спрингни номардларга айтмагин.

Ким кўп ёруғ дунёда дўстга ўхшаш душман кўп,
Не кўп ёруғ дунёда олови кам гулхан кўп,
Ифорлари гулларга ўхшамаган гулшан кўп,
Зинҳор, зинҳор спрингни номардларга айтмагин.

Эй, қариндош, тилингдан илинмагин ҳеч қачон,
Шундагина эртангни кўра оласан осон,
Шу сўзимни эсингдан чиқариб қўйсанг ёмон,
Зинҳор, зинҳор спрингни номардларга айтмагин.

НАСИҲАТ

Меҳрибон бўл, болам, доим меҳрли бўл,
Садоқатли, диёнатли, сабрли бўл,
Хор-зор бўлма, ҳамма жойда қадрли бўл,
Номардларни оёғидан осадилар.

Ёмонларнинг иши ёмон, янчадилар,
Номардларнинг ниши ёмоц, санчадилар,
Бошгинанинг етиб охир тинчийдилар,
Номардларни оёғидан осадилар.

Савоб ишни ёд айлагин, ёд айлагин,
Ҳар иочорнинг кам кўнглини шод айлагин,
Разолатни кўрган кунинг дол айлагин,
Номардларни оёғидан осадилар.

Иззатини билганларни иззат қиласин,
Энг биринчи диёнатни ҳурмат қиласин,
Яхшиларга савоб учун хизмат қиласин,
Номардларни оёғидан осадилар.

Бу дунёда ҳар қилмишининг жавоби бор,
Қиёматнинг қиёматли азоби бор,
Савоб ишнинг қайтимлари, савоби бор,
Номардларни оёғидан осадилар.

Амал қиласин айтган ҳамма ўғитимга,
Рози бўлай токи берган оқ сутимга,
Эгалик қил қўшиқ тўла тобутимга,
Номардларни оёғидан осадилар.

ЮРАГИМГА

Тулхан эмас, чақин эдинг, олов эдинг,
Жиссимидаги энг муқаддас ялов эдинг,
Яхшиликка әлчи эдинг, қалов эдинг,
Қирққа кирмай чарчадингми?

Томирларинг минг бир ғамдан холи эди,
Киприкларинг қатра намдан холи эди,
Бутун эдинг, яхлит эдинг, не гап энди,
Қирққа кирмай чарчадингми?

Сендан фақат тилаганим ғайрат эди,
Тиниб-тиннас оташ эди, меңнат эди,
Күэ ўнгимда ўпирилдинг, даҳшат энди,
Қирққа кирмай чарчадингми?

Сендей дўстни йикитмоқда минг дардларим,
Етмиш иккى томирларинг дилбандларим,
Биз йиқилсак, шима бўлар фарзандларим,
Қирққа кирмай чарчадингми?

Ориятинг кучли сенинг орлиғимсан,
Ҳар не келса кўкси қалқон — борлиғимсан,
Бу дунёда топган ёлғиз бойлиғимсан,
Қирққа кирмай чарчадингми?

Тур ўрнингдац, паст кетмайлик, йиқилмайлик,
Нокасларининг оёғига тўкилмайлик,
Қўлингни бер, энкаймагин, эгилмайлик,
Қирққа кирмай чарчадингми?

Сен чарчасанг ким артади кўзда ёшим,
Сийламади близни тақдир — бағри тошим,
Сен энг яқин суюнчиғим — қариндошим,
Қирққа кирмай чарчадингми?

* * *

Надин бунча оқардинг-ей, сочим менинг,
Үттизгаям киргани йўқ ёшим менинг.
Тегирмоннинг тошларинда минг айланиб —
Бир мартаям ёрилмаган бошим менинг.

Молу дунё тўпламадим, дўст тўпладим,
Ҳаётнинг чин фалсафасин ҳижжаладим.
Олдга боқсам — ярқирайди нурли манзил —
Бешикларда мўлтирайди жўжаларим.

Ҳаёт сенинг ўйниларинг бунча кўп-ей,
Ярминг байрам, ярминг эса талотўп-ей.
Тонгги тоза шудрингларни ичир менга,
Ҳалолгина юзларингдан битта ўпай.

Ҳалолгина юзларингдан ўпгим келди,
Булутларга кўзим ёшин тўкким келди.
Жиззахларни ёмон жой деб атасалар —
Улгим келди, Сирдарёга чўкким келди.

Бир йигитнинг рўзгорида овораман,
Мен Худодан унга инсоф ёлвораман,
Суриштираманг қаерданман ва кимман мен,
Жиззах деган юртнинг қизи Сайёраман!

ЖОН БИРОДАР, У ТОМОНГА КЕТГУНЧА

Бегуноҳга озор берма билиб, билмай,
Ўзгага енг бўлма, ўзинг ёқа бўлмай,
Этагингга савоб тўккин тиниб тинмай,
Жон биродар, у томонга кетгунча.

Ким хуш кўрар асли худо безорликни,
Топган тутганлари фақат озорликни.
Тарозуси бўлар экан маккорликни,
Жон биродар, у томонга кетгунча.

Онанг забун бўлса, бир кун қиздан қайтар,
Отанг маҳзун бўлса ўғил издан қайтар,
Ношукурроқ бўлсанг, рўзғор туздан қайтар,
Жон биродар, у томонга кетгунча.

Дўст излама амалингга хушторлардан,
Молу дунё излаб кўнгли беморлардан,
Имдод кутма фикри-ўйи ноchorлардан,
Жон биродар, у томонга кетгунча.

Жоним ачиб ёздим, бугун фақат ростин,
Билмам, сенинг куйларинга куйим мосми,
Бошгинангга қўйиб ётгин жойномозни,
Жон биродар, у томонга кетгунча.

· ЕЗУГИМДА НИМАЛАР БОР

Осмөнларим тутуцларга түлиб кетди,
Қарғалару, құзғуларга түлиб кетди,
Гулларгамас ўтиналарга түлиб кетди,
Езугимда нималар бор ҳали менинг.

Эслаганда юракларим зирқирайди,
Айтылмаган тилакларим чирқирайди,
Юрагиммас, сүякларим зирқирайди,
Езугимда нималар бор ҳали менинг.

Ярим күңгілім, бутун бўлмай сўлар бўлди,
Суяңгапим — шеърим бошим силар бўлди,
Шаббодалар менга тўзим тилар бўлди,
Езугимда нималар бор ҳали менинг.

Кел, севгилим, кўзим билан суюйин мен,
Дийдорининг термулайин, тўяйин мен,
Эсламасанг, дунёга ўт қўяйин мен,
Езугимда нималар бор ҳали менинг.

Савдоси кўп, ғавғоси кўп бозор дунё,
Ғавғосининг кўплигидан безор дунё,
Мен кўрсам ҳам, сен кўрмагин озор дунё,
Езугимда нималар бор ҳали менинг.

Дарис тутма қўшиқларни, малҳамларни,
Мен севаман кўнгли тоза одамларни,
Қошларига ўсма қўяй кўкламларни,
Езугимда нималар бор ҳали менинг.

Ўт нигоҳга бойлансынлар киприкларим,
Юрагига жойлансынлар битикларим,
Зора сенга инсоф берса қўшиқларим,
Езугимда нималар бор ҳали менинг.

ЮРАГИМ ЕМОН САНЧДИ..

Юрагим ёмон санчди, бу нимадан ишора,
Наҳот манзилга етдим, умр шундан иборат,
Онам кимга қолади, кимга суюнар, ёраб,
Қирқа етмай, қирқина жонимга нелар бўлди?

Кўзларимда мунг курса, кўзлари ҳайрон отам,
Отасининг меҳрига тўймаган гирён отам,
Бола бўлиб, сиз учун яшадим қачон отам,
Қирқقا етмай, қирққина жонимга нелар бўлди?

Ҳар куним олов бўлди, ҳар дамим оташ маним,
Бешикдан қабргача қўшиқ бўлди топганим,
Кел, пешонангдан ўпай изим пойлаган ғаним,
Қирқقا етмай, қирққина жонимга нелар бўлди?

Жаннатлардан келаман, азизлар, сизни йўқлаб;
Тупроқлар ёполмаган кўзимга меҳр михлаб,
Болаларим — ёзишмаган шеърларим қолар йиғлаб.
Қирқقا етмай, қирққина жонимга нелар бўлди?

...ГА

Сиз меҳрдан гапирманг, меҳр ўлиб қолади,
Диёнатдан гапирманг тутаб кетар диёнат,
Сиз қадрдан гапирманг қадр чўкиб кетади,
Адолатдан гапирманг, сапчиб кетар хиёнат.

Сиз ҳаёдан гапирманг, уялиб кетар ҳаё,
Андишадан сўзламанг, сизга уят бўлади.
Соддагина қизларга муҳаббатдан гапирманг,
Улар фақат шудрингнинг таъмларини билади.

Сиздаги майманикни ер зўрға кўтаради,
Осмон ёмғир юборар кўз ёшлари тўкилиб,
Ҳеч бўлмаса, бир марта ўз ҳолингизга қайтинг,
...Менга ҳаво етмаяпти кетаяпман бўғилиб...

МЕН БИЛГАН ДУНЕ

Кимга кенг-у, кимга тор дунё,
Шодлик тўла ғамгузор дунё,
Мунис дунё, беозор дунё,
Дардларингни ичгим келади,
Севиб сени қучгим келади.

Кўкламларинг барқут, абрли,
Қадамларинг меҳру қадрли,
Одамларинг бунча сабрли,
Кўҳна дунё, омонат дунё,
Ташвишлари тумонат дунё.

Бозорларинг бетиним сенинг,
Озорларинг бежирим сенинг,
Топганларинг кечирим сенинг,
Кечиримли, узрли дунё,
Шафоатли, меҳрли дунё.

Тонгларингдай тоза сўзларинг,
Ёмғирлардан ёшли кўзларинг,
Камалаклар ёқут изларинг,
Бир анвойи ҳайратли дунё,
Диёнатли-зийнатли дунё.

Еахт санадим азобларингни,
Чанқаб ичдим шаробларингни,
Дариф тутма савобларингни,
Узимдайин дарди кўп дунё,
Чор тарафи талотўп дунё.

Тош бошимда юрса тош тегирмон,
Иўқлаб тургин мен бир хаста жон,
Суяничим — онам, онажон,
Айтилмаган сўзинг бўлайин,
Дардинг олган қизнинг бўлайин.

Беш кунгина яшайин яйраб,
Фамгин тортма кўзимга қараб,
Қоламан-ку, кунингга яраб,
Суяничим — жонажон дунё,
Ғаниматим — онажон дунё.

ОҚИБАТ

(Шароф Рашидовнинг порлоқ хотирасиға)

Аввалига уни отам дея сўйдилар,
Ўғилларига унинг исмин қўйдилар,
Тўнларини сенг тескари кийдилар,
Бу қандай замондир, замон, яхшилар,
Қайга кетди иисоф, имон, яхшилар.

Кимларгадир «Оилоҳ» эди, «Худо» эди у,
Билмасдик, бор дўстидан жудо эдя у,
Сотқин дўстлар даврасида танҳо эди у,
Бу қандай замондир, замон, яхшилар,
Қайга кетди иисоф, имон, яхшилар.

Қали ор-у номус, ўзликлариміз,
Күзингиз қайда-ей ўзбеклариміз,
Гүріпа тинч ётмаса ўллариміз,
Бу қандай замондир, замон, яхшилар,
Қайга кетди инсоф, имон, яхшилар.

Жиззахда ўсган у, мангу яшайди,
Ватандош үйіда орзу яшайди,
Хақиқат бор деган түйғу яшайди,
Бу қандай замондир, замон, яхшилар,
Қайга кетди инсоф, имон, яхшилар.

Қай бировлар изламасын паноҳларини,
Давр кечирмайды гуноҳларини,
Тинч қўйинг Шароф ота арвоҳларини,
Бу қандай замондир, замон яхшилар,
Қайга кетди инсоф, имон, яхшилар!

1985

МЕХР

(Устозим насиҳатлари)

Бошинг эгиб кириб келдинг даргоҳимга,
На тайинли жавоб қилдинг сўроғимга,
Шак келтирма ҳақнинг кўриб турмоғига,
Ўксинмагин, худо топмас жой йўқ, болам.

Меванг бордир галалашиб тош отсалар,
Пок номинингга ёпишмаган сўз қотсалар,
Ажаб эмас, бир кун келиб асқотсалар,
Ўксинмагин, худо топмас жой йўқ, болам.

Арпа экиб, дои олмағай ҳеч бир банда,
Ёмонликнинг умри қисқа, пароканда,
Шу гапимни эсла, бошга кун тушганда,
Ўксинмагин, худо топмас жой йўқ, болам.

Яхшилик қил, фақат кимдан қайтар дема,
Қайтар бир кун, хисоб-китоб ғамин ема,
Қалбинг бўлсин оқ дарёда оппоқ кема
Ўксинмагин, худо топмас жой йўқ, болам.

Ота-онанг, боланг соғми, шу катта баҳт,
Мехнат қилсанг толеинг нақд, пиззатинг нақд —
Шоирам деб кўзларни тўрт кутар Жиззах,
Ўксинмагин, худо топмас жой йўқ, болам.

Дунё мезбон, бизлар эса меҳмонлармиз,
Кўнгли гоҳи вайрон, гоҳи осмонлармиз,
Девзирадан ўзинг севган ош дамлаймиз,
Ўксинмагин, худо топмас жой йўқ, болам.

Ким қилмағай, ким топмағай» — бордир мақол,
Бу мақолнинг магзини чақ болам, дарҳол,
Лекин булдай музтар юрма, афтодаҳол,
Ўксинмагин, худо топмас жой йўқ, болам.

Бандасига озор етса поҳақ, бехос —
Фақат худо жазосини берар ҳолос —
Энди эса меҳр деган битта шеър ёз —
Ўксинмагин, худо топмас жой йўқ, болам.

МУАЛЛИМ

(Азимжон Бадалов хотирасига)

Эшигидан енгил мошин кирмаган,
Тушига бегона хотин кирмаган,
Ташвишлардан холи бир кун кўрмаган,
Муаллим!

Эскигина дўпписи пешонасида,
Жўжалари парвона айлонасида,
Маломат қилмаган замонасига,
Муаллим!

Лекин кўнгли тоза, қўллари тоза,
Ҳаром бош суқмаган йўллари тоза,
Маошга сиғинган йилларц тоза,
Муаллим!

Биляпман ис увол, нимаси савоб,
Ҳаёт тандир экан, чўғларни азоб,
Сизни тополмаган шигоҳим бетоб,
Муаллим!

Еруғ дунёсига дилда гиналар,
Дардим гоҳо янги, гоҳо кўналар,
Кўпроқ яшасайди сиздайгиналар,
Муаллим!

УЧРАШАМИЗ...

Жонио дўстим, қадрдонгинам,
Кўрмайин деб кўзларингда нам,
Мен уйимга кетай хотиржам,
Кўришамиз, худо хоҳласа.

АЗОБЛАРНИ БИРГА ИЧДИК БИЗ,
КЎЗ ёШЛАРДА ДАРЁ КЕЧДИК БИЗ,
КУВОНЧЛАРНИ КАМРОҚ КУЧДИК БИЗ,
Кўришамиз, худо хоҳласа.

СОГИНЧИМ БОР НИГОҲЛАРИНГДА,
СЕВИНЧИМ БОР СЎРОҚЛАРИНГДА,
ОФТОБ ёНАР ёНОҚЛАРИНГДА,
Кўришамиз, худо хоҳласа.

ҲАЁТ БУНЧА ТАШВИШ, ТАЛОТЎЛ,
БИЯГА ДЕГАН АЛАМЛАРИ КЎП,
ҚИЗЛАРИНГНИНГ ЮЗЛАРИДАН ЎП —
Кўришамиз, худо хоҳласа.

ТИНЧ ЮРСАНГ ҲАМ ҚЎЙМАГАЙЛАР ТИНЧ,
АДАШМАСДАН ТОПАДИ ЎКИНЧ,
ЛЕКИН БИЗДАЙ БЎЛЛОМАСЛАР ҲЕЧ,
Кўришамиз, худо хоҳласа.

ТЕРМУЛАСАН ЁҚИМЛИ ВА ЖИМ,
СЕНДЕК ҲАМДАРД ДЎСТНИ КЎРМАДИМ,
ОМОН БЎЛГИН,
ХАЙР ДЕМАДИМ,
Кўришамиз, худо хоҳласа.

ИҚРОР

КИМЛАРНИ ДАРД, КИМНИ НОМАРД ЎЛДИРАДИ,
КИМНИ БОЙЛИК ВА ё ОМАД ЎЛДИРАДИ,
КИМНИ АЖАЛ ВАҚТИ БЕВАҚТ ЎЛДИРАДИ,
ЎЗБЕКЛАРНИ ГИЙБАТ — БЎҲТОН ЎЛДИРОЛМАС!

ЧОВУТ СОЛИБ ПИШИБ ТУРГАН ОШГИНАНГГА,
ЧЎМИЛТИРАР КЎЗДАН ОҚҚАН ўШГИНАНГГА.
БИР КУН КЕЛИБ ОХИР ЕТАР БОШГИНАНГГА,
ЎЗБЕКЛАРНИ ГИЙБАТ — БЎҲТОН ЎЛДИРОЛМАС!

Дўстни дўстга осонгина қайираплар,
Отадан ўз фарзандини айираплар,
Дўстинг бўлиб, жон жойлари куйинарлар,
Ўзбекларни гийбат — бўхтон ўлдиролмас!

Бирни мингга кўпайтирсак, минг бўлади,
Иzzат қилсанг, феъли кўйи кенг бўлади,
Иzzатларинг тупроқ билан тенг бўлади,
Ўзбекларни гийбат — бўхтон ўлдиролмас!

Ким Жиззахдан, ким Фориш-у, ким Бахмалдан,
Даъво излаб сурншти́рар йўқ касалдан,
Қон-қонига сингиб кетган бу азалдан,
Ўзбекларни гийбат — бўхтон ўлдиролмас!

Талашарлар, минбарларнинг тўри талаш,
Қай шонрнинг ёшилмаган шеъри талаш,
Ўлиб кетган отасининг гўри талаш,
Ўзбекларни гийбат — бўхтон ўлдиролмас!

Жон дўстим-ей, бир соғиндим, йўқлаб ёздим,
Кўнглингизга оғир олманг, тиғлаб ёздим,
Мен бу шеърни тонг отгунча йиғлаб ёздим,
Ўзбекларни гийбат — бўхтон ўлдиролмас!

ШОИРЛАР

Жон яхшилар, айланайин отингиздан,
Ўзбек деган пайғамбарий зотингиздан,
Битта гапим чиқмасин ҳеч ёдингиздан,
Сиздан кўпроқ сизни суяр шоирлар,
Сиздан кўпроқ сиз деб куяр шоирлар.

Жон яхшилар, кўнглимдаги офтобларим,
Мен ишонган, сажда қилган меҳробларим,
Ҳақ йўлинда ҳақ талабим — бетобларим,
Эзгуликка устун бўлар шоирлар,
Ҳақ бор жойда бутун бўлар шоирлар.

Жон яхшилар, қиз сўйингиз шоирдайин,
Дўстга эътиқод қўйингиз шоирдайин,
Эпласангиз хўб куйингиз шоирдайин,
Муҳаббатда Мажнун бўлар шоирлар,
Хижрондан ҳам мамшун бўлар шоирлар.

Жон яхшилар, новвотим бор сўзимдаги,
Меҳрим тўла қорачигим — кўзимдаги,
Қабримгача кетадиган бўғзимдаги,
Миллатининг тоза гули шоирлар,
Муҳаммадининг сўйган қули шоирлар.

* * *

Қайта қуриш ишма берди?
Пулдорларга пул берди.
Бефаҳм нодонларга
Ярим қарич тил берди.

Мустақиллик ишма берди?
Ўзбекка парвоз берди.
Худо бехабарларга
Нурли жойномоз берди.

Чархипалак дунёда
Паст баланд бўлма, элим.
Душманларинг хор бўлсин,
Сен асло ўлма, элим!

Яхши-ёмон кунингда
Битта дуо асрасин.
Бандаси асролмайди,
Фақат Худо асрасин!

ОМОНАТ

Бу дунёда не омонат,
Иисонга инсон омонат,
Молу дунё ўткинчидир,
Иссиққина жон омонат.

Яшаш учун томинг бўлса,
Яхши деган юминг бўлса,
Яхшиларга ёндошгандা
Бўлмагай армон омонат.

Яхшиликни қарз леб билсанг,
Ҳалолликни фарз деб билсанг,
Бут бўлмаса эътиқодинг,
Инсоф-у, имон омонат.

Ҳақиқатни ёниб айтдим,
Ёмонликдан тониб айтдим,
Ёлғон бўлса, соқов бўлсин,
Мендаги забон омонат.

Чин дўстларинг бўлса кўпроқ,
Олтин бўлса олсанг, тупроқ,
Замин бўлса туғишганинг,
Бўлмаса, осмон омонат.

Парилардай қизни сўйсанг,
Арэир қанча ёниб, куйсанг,
Жонинг ўзинигда қолса-ю,
Қолмаса жонон, омонат.

Бошгинамда тутай сени,
Улгунимча кутай сени,
Фақат сенинг келганинг чин,
Қолгани ёлғон — омонат.

* * *

«Ит қариса този бўлади,
Киз қариса қози бўлади».
Доно дунё, донишманд дунё
Ҳаммасига рози бўлади.

Қуёш юзи тутун бўлади,
Ой булутдан устун бўлади.
Ярим дунё, яримта дунё,
Қачон бағринг бутун бўлади.

Чекканларим фифон бўлади,
Ношукурлик ёмон бўлади.
Вақтини айт, қачон, эй дунё,
Одамларинг инсон бўлади?

ШУҚУР ҚИЛИНГ

Оёғингиз юриб тургани учун,
Юрагингиз уриб тургани учун,
Кўзларингиз қўриб тургани учун,
Худога минг марта шукурлар қилинг.

Худонинг меҳридан яралган аёл,
Сўзларим оғирроқ ботар эҳтимол,
Ошингиз ҳалолми, нонингиз ҳалол,
Худога минг марта шукурлар қилинг.

Фақат яхшиликка асранигиз жонни,
Сиғинганим атанг қибла томонни,
Бўйларидан ўргулинг Узбекистонни,
Худога минг марта шукурлар қилинг.

МЕН ЯНА ЯНГИ ШЕЪР ЁЗАВЕРАМАН

Азизим, сен мени инкор этасан,
Фийбатингнинг тубига қачон етасан,
Ҳар тонгдан шукурмас, қусур кутасан,
Мен эса янги шеър ёзавераман.

Кўнглиниг тўла ҳасад, араз бўлади,
Топганинг миш-мишу ғараз бўлади,
Дунё сенга кин тўла қафас бўлади,
Мен эса янги шеър ёзавераман.

Яқин дўстларингни сотасан арzon,
Осон унугилар оқибат, виждон,
Ўртада меҳр ила муҳаббат сарсон,
Мен эса янги шеър ёзавераман.

«Бир қўлимда қалам, бирида болам»,
Рўзғорим — қибламдир, паноҳим Эгам,
Шундай толе берсин Худо сенга ҳам,
Мен эса янги шеър ёзавераман.

Бахилиниг боғлари кўкарган қачон,
Қадаминиг етган ер заҳ очар шу он,
Менга ҷоҳ қазийсан, ўзинг чалажон,
Мен эса янги шеър ёзавераман.

Қанча ғийбат қилсанг, шунча баландман,
Илдизи эзгулик бўлган дарахтман,
Куйга орзуманда, бир қуйпарастман,
Мен эса янги шеър ёзавераман.

Яхшиям сен борсанг, йўлим нурафшон,
Ҳақ менинг йўлдошим — дилим нурафшон,
Минг гўрга тиқсанг ҳам чиқаман омон,
Мен эса янги шеър ёзавераман.

Шиддатни Нурхондан олган аёлман,
Тўмарислар билган чашма зилолман,
Увайсийдан қолган наэми ҳалолман,
Мен эса янги шеър ёзавераман.

Пприм деб сиғиндим, қўллайди халқим,
Ўксинсам бошимни силайди халқим,
Шеъримга омонлик тилайди халқим,
Мен эса янги шеър ёзавераман.

МАРГИЛОНГА БОРИБ КЕЛАЙ

Юлдуз Усмоновага

Кўнгил букун чўкди ёмон,
Кўзим ёмғир тўкди ёмон,
Юраккинам сиқди ёмон,
Маргилонга бориб келай.

Атиргуллар чалиб қарсак,
Булоқларин жони ҳалак,
Ийлларимдан чиқса керак,
Маргилонга бориб келай.

Келдингми деб жоним болам,
Иссик нонлар ёпар онам,
Ташвишларин кўрай баҳам,
Маргилонга бориб келай.

Орзулари осмон юртим,
Тилло юртим, маржон юртим,
Сўлим садарайҳон юртим,
Маргилонга бориб келай.

Ҳидларингга тўйгим келди,
Қўксингга бош қўйгим келди,
Кўйим билан суйгим келди,
Маргилонга бориб келай.

Қуёш чиқар Маргилондан,
Ой севади уни жондан,
Гина қилманг Юлдузхондан,
Маргилонга бориб келай.

ТУШИНГИЗГА КИРСИН АНДИЖОН

Булут ариб, қүёш чарақлар,
Лабларида кулгү ярақлар,
Меҳр деган илинж сўроқлар,
Одамлари бунча меҳрибон,
Тушингизга кирсин Андижон.

Бу диёрга кўклам ярашин,
Боғларига бирам ярашин,
Мақтамоққа шеър ҳам ярашин,
Бир ёнда гул, бир ёнда райҳон,
Тушингизга кирсин Андижон.

Избосканда изларим қолди,
Оловдайин сўзларим қолди,
Лазгиларда қизларим қолди,
Қизлариям бир куйдирмажон,
Тушингизга кирсин Андижон.

Келажаги ёруғ, нақд ўзбек,
Алпомишдан қолган шаҳд ўзбек,
Султонингни асра, мард ўзбек,
Эзгуликка йўғрилган макон,
Тушингизга кирсин Андижон.

Шафтолиранг гуллар напормон,
Капалаклар ишқа андармон,
Кўзларимда соғинч кетарман,
Қалдирғочлар қўшиғи маржон —
Тушингизга кирсин Андижон.

БАҲОР

Яхши ўйлар оғушида авж билан келдинг,
Турфа куйлар оғушида мавж билан келдинг,
Насимларга ялла билан қўшиқ куйлатиб,
Бошгинангда қизғалдоқдан тож билан келдинг,
Баҳор!

Оппоқ қорин ярқиратиб олмослар мисол,
Моргузор ҳам завқинг билан тебранса хиёл,
Тароватинг, нафосатинг муҳаббатингни
Ерга, элга ўйдинг бугун, саҳийсан, хушҳол,
Баҳор!

Чорла мени, югурайин бағриңгга шошиб,
Чунон сени соғиндим-ку, дилгинаң жүшиб,
Сүз излайман сайқал дея шаъшингга ранғгин,
Ахир ўзинг сайқалсан-ку, келдинг нур сочиб,
Баҳор!

Әнтикаман, шодланаман борлиққа боқиб,
Вужудимга шеър қуйилар, күй келар оқиб,
Оҳанглардан, оқ тонглардан сўраб олганим,
Билсанг энди, оҳ, қанчалар кетишинг ёқиб,
Баҳор!

САРАТОН

Саратон-у саратон,
Қўзингдан ўпсин раийон,
Сариқ сочли иссиқ жон,
Бир қултумгина сув бер.

Олмалар пишиб кетди,
Олчалар пишиб кетди,
Сойлар тўн ечиб кетди,
Бир қултумгина сув бер.

Қуёш ёнди, нур ёнди,
Оловингда ер ёнди,
Яйлов, ўтлоқ бир ёнди,
Бир қултумгина сув бер.

Бағриңда куйдир мени,
Оташга тўйдир мени,
Ўзингга сўйдир мени,
Бир қултумгина сув бер.

Чанқофимни бос, жоним,
Чигилимни ёз, жоним,
Қийналди-ку, ёш жоним —
Бир қултумгина сув бер.

ЯХШИ НИЯТ

Ёмғир қорга айланди, пахталарим совқотди,
Қуч ғайратим, шаҳдим ҳам зардаларим совқотди,
Хирмонларим совқотди, марзаларим совқотди,
Деҳқонга чин имконни яратиб бер, табиат!

Офтоб урган далалар офтобларни қўмсайди,
Офтоби ранг чаноқлар гулобларни қўмсайди,
Қўнгилни иситгани офтоби-куп кулсайди,
Деҳқонга чин имконни яратиб бер, табнат!

«Куз кун санар!» дейдилар, кун санаб меҳнат қилдик,
Ғўзамизшинг авжига кўз тикиб, роҳат қилдик,
Бугун эса биз сенинг иззатинг термулдик,
Деҳқонга чин имконни яратиб бер, табнат!

Қимирлаган инсоннинг барп бугун далада,
Сен ҳам бир ҳиммат қилгини ҳиммат севар паллада,
Иссиқ кунинг баҳоси ё кумуш, ё тиллада,
Деҳқонга чин имконни яратиб бер, табнат!

Пахтасини бағрида ислитган ота Ўзбек,
Этигиини далада тўзитган ота Ўзбек,
Ҳатто душманигаям туз тутган ота Ўзбек,
Деҳқонга чин имконни яратиб бер, табнат!

Сени оқ далаларда кутиб турган ўша — биз,
Энг катта хирмон исми Ўзбекистон — гўшамиз,
Ҳосил байрамларида соғ-омони кўришамиз,
Деҳқонга чин ймконни яратиб бер, табнат!

ЖИЗЗАХ АЁЛЛАРИГА

Юзингиздан офтоб чиқиб, офтоб ботар,
Қўнглинигизга меҳрдайин моҳтоб ботар,
Нечун баъзап бағринигизга азоб ботар,
Бир-биридан ширин Жиззах аёллари.

Кўпdir ҳали феъли кўйи ёмонлар ҳам,
Минг хил ғийбат, миш-миш билан гумонлар ҳам,
Жоним билан дардингизни кўрай баҳам,
Бир-биридан ширин Жиззах аёллари.

Ҳаётдир бу — кимга тожу-тахт беради,
Кимга шодлик, кимларгадир баҳт беради,
Ҳаммамизшинг баҳомизни вақт беради,
Бир-биридан ширин Жиззах аёллари.

Рўзғорингиз сизнинг ярим пирларингиз,
Естиқларга қолиб кетди сирларингиз,
Қадрингизга етсин фақат эрларингиз,
Бир-биридан ширин Жиззах аёллари.

Қариндошим, жондошим деб сизни сүйдим,
Мен ўзбекман, имон деган либос кийдим,
Сизни севиб-севиб бугун шоир бўлдим,
Бир-биридан ширин Жиззах аёллари.

ЕЛҒИЗ АЁЛ

Утаверди кунлар, ҳафталар,
Утирмади кечирим сўраб,
Топдингизми бирортасини,
Ёқимлироқ бизлардан кўра,
Хижронларнинг оғриғи сим-сим,
Иўқламайсиз бизни, ёлғизим.

Дунёдаги энг ширин ишқ,
Айриликдир ёмондан-ёмон,
Сиз мен айтган энг ҳалол қўшиқ —
Қолганлари ҳаммаси ёлғон.
Нечун ишқнинг қўшиқлари жим,
Софинмайсиз бизни, ёлғизим.

Үртамизда сарсон жудолик,
Юрагимни ўртар изтироб,
Худо, бир бор қилгин худолик,
Бераверма менга кўп азоб,
Куйлар ярим, хандалар ярим,
Сизни кутган бандалар ярим.

Сиз келасиз, яшнайди дунё,
Байрам булар бизнинг кўчада,
Бўйинингиздан қучади гуллар,
Тонг ҳам отмас ўша кечада.
Зўрим йўқдир, Сизда бир зорим,
Айбситмайсиз бизни, ёлғизим.

Юзингиздан нурлар томганда,
Нурафшон бир хаёл бўламан,
Жоним, фақат Сиз келган куни
Энг чиройли аёл бўламан.
Энди Сизга бардошу тўзим,
Инсоф берсин фақат ёлғизим.

БАРНОҚИЗ

(Барноқиз табиблар таъқиқлаганига қарамай, фарзанд кўрди,
уч қиздан сўнг ўғил топиб, боласи дунёга келган онда яфот этди)

Опасининг кўзини ёшлаб
кетган Барноқиз,
Бир уй полапонини ташлаб
кетган Барноқиз,
Киприклари қошига тегиб
кетган Барноқиз,
Тўрасининг бўйини эгиб
кетган Барноқиз,
Кенг уйнинг келинчаги
бекасийдинг Барноқиз,
Кимлар етмаган баҳтнинг
эгасийдинг Барноқиз,
Минг келинни танирдим
чиндайин-а Барноқиз,
Лекин кўрмаган эдим
сендаини Барноқиз,
Қайнонанинг ҳурмати
бари савоб Барноқиз,
Сени сўраганларга
недир жавоб Барноқиз,
Кўзларимнинг ёшлари
ёмғирларда Барноқиз,
Қўлингнинг изи қолди
тандирларда Барноқиз,
Менинг оҳу-фиғоним
қай сўзда бор Барноқиз,
Сенинг ҳусни одобинг
қай қизда бор Барноқиз,
Уч қиздан сўнг ўғилни
армон қилган Барноқиз,
Армонинг етганда хазон
бўлган Барноқиз,
Бек боласин кўзига
суртолмаган Барноқиз,
Оёгини узатиб кетолмаган,
Барноқиз,
Очиқ кетди кўзларинг,
ёпилмади Барноқиз,
Алвидога лойиқ сўз
топилмади Барноқиз,

Фаришталар рұхингни
алқаб кетди Барноқиз,
Тұртта боланғ түрт ёққа
тарқаб кетди Барноқиз,
Яратған азиз қылсиян
иззатларда Барноқиз,
Жонгинанғ омон бўлсигин
жашнатларда Барноқиз.

АЕЛЛАРНИ АСРАНГ, ЭРКАКЛАР

Гулдай сулув гулойимларни,
Ойдан ойдин бегойимларни,
Ипакдайни мулойимларни,
Аёлларни асранг, эркаклар!

Нур тўкилар ёлоқларидан,
Дур тўкилар дудоқларидан,
Адо бўлиб фироқларида,
Аёлларни асранг, эркаклар!

Үриб сочу анбарларидан,
Қўзлариниң гавҳарларидан,
Уриб кўйиниң жигарларидан,
Аёлларни асранг, эркаклар!

Уйингизишиниң машикалари,
Оғеримасин кўнгилчалари,
Мурсадири лунёиниң бари —
Аёлларни асранг, эркаклар!

Кўнглига доғ тушмасин унинг,
Сочига оқ тушмасин унинг,
Бошига тоғ тушмасин унинг,
Аёлларни асранг, эркаклар!

Надоматдан, тұқматдан асранг,
Фалокатдан, кулфатдан асранг,
Асранг, оғир меҳнатдан асранг,
Аёлларни асранг, эркаклар!

Ўзбек деган аслимиз ҳаққи,
Пүклаган түрт фаслимиз ҳаққи,
Тоза, ҳалол наслимиз ҳаққи,
Аёлларни асранг, эркаклар!

Суяңгувчи зўр тоғимиз Сиз,
Ёниб турган қароғимиз Сиз,
Ким бўлмайлик паноҳимиз Сиз —
Аёлларни асранг, эркаклар!

ЭРКАКЛАР

Топшигани савоб, тутгани хайр,
Ҳар яхши ишлари юртига доир,
Тили ҳам, йўли ҳам, кўли ҳам ботир,
Белида белбоги бор эркакларни.

Кўнглида ғайирлик асрамас ҳеч ҳам,
Боласини севар хотинидан ҳам,
Яхши ниятини кўради баҳам,
Белида белбоги бор эркакларни.

Мард бўлса айбингин кечиб қўяди,
Ҳар замонда адашиб ичиб қўяди,
Суйсаям, энг тоза аёл сужди,
Белида белбоги бор эркакларни.

Кўнгилда балқийди меҳрдай офтоб,
Бу гапни айтмоқлик менгаям азоб,
Баъзи бровлари аёлдан хароб,
Белида белбоги бор эркакларни.

Жон аёл, айтайн тилгинам кўйиб,
Яшайлик вомусдай либосни кийиб,
Хурматин қўяйлик жойига қўйиб,
Белида белбоги бор эркакларни.

ИИГИТИ ИИГЛАМАСИН

Боғларда булбуллар йиғласин майли,
Сочлари сунбуллар йиғласин майли,
Маъюс мажнунтоллар йиғласин майли,
Иигит йиғламасин дунёда.

Ёмғир булат багрин сўкар ўша кун,
Оҳорли ёшларни түкар ўша кун,
Забардаст тоглар ҳам чўкар ўша кун,
Пигит йиғламасин дунёда.

Ҳар уйнинг чироғи, нури бўлакча,
Юракка солған ишқ-қўри бўлакча,
Ҳар жойда эркакнинг ўрии бўлакча,
Йигит йиғламасин дунёда.

Йигитнинг кўзини нам қилма, ҳаёт,
Бошгинасин эгик, ҳам қилма, ҳаёт,
Кўрган кунларини кам қилма, ҳаёт,
Йигит йиғламасин дунёда.

Бир сўзни ахтариб юрадим доим,
Шу сўзни мен бугун топдим, худойим,
Бўлмасин десангиз қиёмат қойим,
Йигит йиғламасин дунёда.

ТУИДА

Апбарағшон шурлар чўлғар тўйхонани,
Кимдир четда ёзиб турар тўёнани.
Бир париваш азиз бошим ерга эгиб —
Азиз қилиб кириб келар остоинани.

Жоним келин, севинг куёв — парвонани,
Дардингизда дарди кўйп бегонани.
Икки дунё хор бўлмайсиз, мен кафилман,
Асерсангиз қайнота-ю қайнонани.

АТЛАС КЎЙЛАКЛИ ҚИЗЛАР

Бир чиройли, бир латиф.
Нилюфар гулдай, зариф,
Боқсанг, кетар қизариб,
Атлас кўйлакли қизлар.

Нигоҳлари маъноли,
Тирноқлари хиноли,
Малакдиirlар иболи,
Атлас кўйлакли қизлар.

Кундан тиниқ кунсулув,
Өйдан ойдан ойсулув.
Шамол ўшмаган оҳу,
Атлас кўйлакли қизлар.

Табассуми яширин,
Нози ўзидан ширин,
Бўй етган бирин-бирин,
Атлас кўйлакли қизлар.

Ҳар бирни бир гул чамап,
Гап отмоққа қўрқаман,
Хаёлимда қучаман,
Атлас кўйлакли қизлар.

Юринг яйраб, яшариб,
Гулзорларга ярашиб,
Кетай сизга эргашиб,
Атлас кўйлакли қизлар.

САРВИГУЛИМ

Сарвигулим, жону дилим,
Яшнаб турган атиргулим.
Дардинг билан ёниб битди,
Юрак бағрим тилим-тилим.

Сарвигулим, жону дилим,
Менинг бир туп атиргулим.
Ҳар замонда хабар олгии,
Биз томонга тушса йўлинг.

Сарвигулим, жону дилим,
Яшнаб турган атиргулим.
Етмиш иккى томиримда
Меҳринг оқар — кўклам кўнглим.

Сарвигулим, жону дилим,
Менинг қизил баҳмал гулим.
Шакар лабинг оташида
Соқов бўлар бийрон тилим.

Сарвигулим, жону дилим,
Менинг тоза райҳон гулим,
Сенсиз менинг кўнглим ярим —
Бошимгаям етмас қўлим.

Сарвигулим, жону дилим,
Бунчаларам қилма зулм.
Бошқа қизга назар килсанг —
Шул кун мени топар ўлим!

ДУНЕ

Кўрни кўрсанг қўзинг қис, кўзлари кўр дунё бу,
Карни кўрсанг эшитма, қулоғи кар дунё бу,
Зўрларга зўр, зарликка бисёри зар дунё бу,
Мен обдон боқиб бўлдим, энди менга боқ, дунё.

Юрагим бешигига армонларни беладим,
Кўзимнинг кипригига ҳижронларни михладим,
Йиғлоқи булутларни ўпид-ўпид ухладим,
Мен обдон боқиб бўлдим, энди менга боқ, дунё.

Ширин-ширин кунларим болаликдан хотира,
Умидим тўй кўрмаган бўй қизлардай бокира,
Ҳақнинг манзили сари яхши куним йўлқира,
Мен обдон боқиб бўлдим, энди менга боқ, дунё.

Кимга ҳаёт кун ўтар деган эрмак туюлар,
Кимга ғийбати бисёр ёлғон эртак туюлар,
Кимга миннати бешак чархи ўрмак туюлар,
Мен обдон боқиб бўлдим, энди менга боқ, дунё.

Тегирмоннинг тошида янчилган бошим омон,
Кўзим кўриб турибди, қолгани бари гумон,
Қўлларпнгни кессалар алам қиларкан ёмон,
Мен обдон боқиб бўлдим, энди менга боқ, дунё.

Битта гапим, бандасин ҳар эшикда хор қилма,
Номардинг бир сўзига маҳтал қилмай, зор қилма,
Тарозинг палласини тенг қўйгин, ноҷор қилма,
Мен обдон боқиб бўлдим, энди менга боқ, дунё.

Кўзим ёшин артмасанг, сендай дунё керакмас,
Мурувватингдан ўзга дарди шифо керакмас,
Йўқса ҳеч кимга мендай бир бедаво керакмас,
Мен обдон боқиб бўлдим, энди менга боқ, дунё.

ТҮРТЛИҚЛАР

Шеърдан бўлган менинг ҳамма қон, томирим,
Шеър демасанг, томирликдан тон, томирим.
Мен юртимни куйлаш учун туғилганман,
Жиззах менинг жонимдаги жон томирим!

* * *

Сен ҳуснуга тоб беролсаңг, ой сеники,
Шалоласи пиллапоя сой сеники,
Раҳбар бўлсанг миллатингни тани аввал,
Шундагина энг мўътабар жой сеники.

* * *

Ақлинг етмаса агар, султонни даъво қилма,
Бўйинг етмаса агар, осмонни даъво қилма.
Ортишдан бирор гиёҳ кўкартира олмасанг,
Чўллигингча қолурсан, бўстонни даъно қилма.

* * *

Оқии қора дейдилар оқлигин кўриб,
Кўнсанг, яхши бўласан, тўғри бўласан.
Зигирча эътироуз билдиресанг борми,
Муттаҳам бўласан, ўғри бўласан.

* * *

Қалбдаги сир бўлмоқ осон эмасдир,
Кўздаги нур бўлмоқ осон эмасдир.
Ўзингизни асранг бегона кўздан,
Шоирга ёр бўлмоқ осон эмасдир!

* * *

Йигит гул тутади, қиз-чи қиёлаб,
Ийманур одмоққа гулни гулни-чечакни.
Не тонг бир кун келиб шу иккала қалб —
Ийманиб кўтарса оппоқ йўргакни.

* * *

Юлдузга ўз юрти — осмон яхшироқ,
Дилдан сўзлашгани инсон яхшироқ,
Ортишдан гап ташиб юргувчи дўстдан,
Кулиб жон олгувчи душмон яхшироқ.

* * *

Ажаб, юракка сира буюриб бўлмас, жоним,
Кўнгилнинг туғёнлари яна қоғозга кўчди.
Бўйингизни кўрмасам, қандай ўтаркин куним,
Бир кунгина кўрмовдим, осмон узилиб тушди.

* * *

Не гап бўлди бугун?

Дил зада бўлди,
Бир ширин табассум арзанда бўлди.
Йўқламай қўйдилар йўқлагучимиз,
Уликмиз, агарчи жон танда бўлди.

* * *

Кўришармиз ҳали бошлар омон бўлса,
Вақт кўрсатар ким яхши, ким ёмон бўлса.
Ен-атрофим тўла минг хил одам билан,
Қани энди ҳамма сиздек инсон бўлса.

* * *

Имон менинг кўйлагимдир, Имондан бошқа
устим йўқ,
Адолатдир сифинганим, шу боис каму-қўстим йўқ.
Ҳар яхшига ризқ тилаган бандасиман
Муҳаммаднинг,
Худо таниш — билишимдир, Худодан бошқа
дўстим йўқ.

* * *

Яшасанг олов бўлиб, яшагин, дўстим,
Тутантирпқ бўлма, машъала бўлгин,
Инқисанг олдинга қараб йиқил-да,
Кунинг битса, чўғни чангллаб ўлгин.

* * *

Мен Худодан меҳр деган нур сўрадим,
Эзгуликдай қимматбаҳо дур сўрадим,
Мансаб билан молу-дунё ўткинчидир,
Дардингизни оладиган шеър сўрадим.

* * *

Сиз битмас қўшиқсан тилимда менинг,
Едингиз ҳаминафас йўлимда менинг,
Остонангиз аро қул бўлар эдим,
Агар бўлганида қўлимда менинг.

* * *

Ўзбекка эрк деган тақдир ярашди,
Тақдирни мақташга шоир ярашди,
Кўлингизга ҳовучлаб, ичинг, биродар,
Жиззах наврўзига ёмғир ярашди.

* * *

Кўзларингда ноёб меҳр бор,
Кўзларингда жозиба, нур бор.
Афсус, ўзинг билмассан буни —
Кўзларингда покиза шеър бор.

* * *

Марварид тун, сени жондан ҳилол севсим,
Ҳар ошиқ ўз жуфтин поку ҳалол севсин.
Қаҳри қаттиқ бўлар агар кўнгли қолса,
Севадиган бўлса агар аёл севсин!

* * *

Оёғингиз юриб турсин, юриб турсин,
Юрагингиз тўхтамасдан уриб турсин.
Бандасининг кўрганлари омонатдир —
Худо сизни ҳар қадамда кўриб турсин!

* * *

Сиз киприкни йўқотсангиэ кўз ичидан ахтаринг,
Дона холни бир чиройли юз пичдан ахтаринг.
Яхши сўздан дур теради, олтин терар, нур теради,
Шоирларинг кимлигини сўз ичидан ахтаринг.

ҚАТРАЛАР

Мен кузни ёмон кўраман,
Қузни кўзларим кўрмайди,
Зотан куз...
Рад этилган севгисига ўхшайди қизнинг...

* * *

Кўлларингда тилло узук,
кўзи сузук,
Кўзларингга боқолмайман, сўнган ўтни ёқолмайман,
Кўлларингда тилло узук,
ўксиб қолдим,
ўксиб, ўксиб, ўксиб...

ТИЛАҚ

Мен сизга не тилайман,
Узоқ умр тилайман.
Худодан «бандам» деган,
Калима-нур тилайман.

Эркакнинг чўнтағига
Қут-барака тилайман.
Үйдаги фарзандига
Тўй-маърака тилайман.

Лёлнинг жони гулдан,
Гулдан юрак тилайман.
Ҳар байрамда ялтироқ —
Янги кўйлак тилайман.

Элим!
Дардингни айтган
Битта куйчи болангман.
Дардларим кўп демагин,
Дардларингни олай ман.

Менинг ҳалол бешигим,
Фийбатларга бермайман.
Жиззах — менинг жаннатим,
Жаннатларга бермайман.

Дўстлар!
Ўзбекка монанд
Комили инсон бўлинг.
Энди менга ижозат,
Сиз эса омон бўлинг!

ЎЗБЕКИСТОН ПИЛЛАСИ

Садафгина маржонмидинг, дурмидинг,
Тоңгдай тоза фариштадай нурмидинг,
Ўзбекона меҳр менман дермидинг,
Ўзбекистон пилласи, Ўзбекистон пилласи.

Мұъжиза-ку етти рангли камалак,
Атласмикин, барқутмикин ё ипак,
Тут барғидан яралган ҳайрат демак,
Ўзбекистон пилласи, Ўзбекистон пилласи.

Уй тўрида иззатланган фарзандим,
Меҳнатимдан зумрадланган оқ қандим,
Отамерос кашибим — қадри баландим,
Ўзбекистон пилласи, Ўзбекистон пилласи.

Сахий юртга кўзмунчоқдай зеб тушган,
Жайрон-жайрон келинларга сен тушган,
Бунча сенинг хислатларинг кўп тушган,
Ўзбекистон пилласи, Ўзбекистон пилласи.

Заргар элнинг йўли ёруғ мунаввар —
Топгани зар, тутгани зар, қўли зар —
Ер юзини ясатмоғи муқаррар,
Ўзбекистон пилласи, Ўзбекистон пилласи.

Ихлос қилсанг келгай Хизрдан дуо,
Мисқолинг ҳам қўзимизга тўтиё,
Ният қилдик, юксалавер!

Бисмиллоҳ!
Ўзбекистон пилласи, Ўзбекистон пилласи.

ПАЙГАМБАР ЭЛИМ

Менинг она элим, жон, жондош элим,
Туркийлар қавмiga қариндош элим,
Бирдан бино бүлган мингга бош элим,
Мен сизга чин сүзлар айтгани келдим,
Мен сизга наврўзлар айтгани келдим.

Меҳнат билан топдингиз баҳтингиз бугун,
Иймон билан күрдингиз тахтингиз бугун,
Күрсүн кенг бу олам шахтшигиз бугун,
Менинг дәхқон элим, менинг жон элим,
Күнгли дарёликда Зарабашон элим!

Кетяиман қаламдай содиқ дүст топиб,
Қапи шеър битолсам, арзиr сўз топиб,
Яшайман чопонингиз барини ўпиб,
Тупроқ ҳидларига сармас боламан,
Улмасам, сизга лойиқ фарзанд бўламан.

Қайда бўлмай юрак дардим ўзингиз,
Ҳалолдир едирган иону тузингиз,
Шонр бўларниди она қизингиз —
Бўлмасаигиз агар самандар элим,
Менинг сиғинганим пайғамбар элим!

МУНДАРИЖА

Абдулла Орипов. Шопранинг фазилати	
Элми	
Узбекистоним	
Ўзингга буюрсии, элим!	
Биз кечиримли халқмиз	
Узбекистон полвонлари	
Азия элга	
Бир-бирингни асра, ўзбегим	
Нидо	
Ҳайрат	
Мадҳия	
Пок нома битдим	
Темур фарёди	
Қайтгин, болам	
Ишонинг!	
Аёлнин алқаган эл	
Хорижлик ўзбеклар қўшиғи	
Ватан	
Хуш келибсан, Наврӯзим!	
Жиззах алёри	
Худо умр берса	
Ой ботмали бу кеча	
«Сизни кўрган куннимда ўзгача эди олам»	
Сиз менга ёқасиз	
Согинидим	
Алам	
Ушалмаган баҳт	
Каламкошим	
Беш кетаман	
Бўйлари киёматим	
Бир сўз айтинг	
Согиниб кетдим	
Мени ҳеч ким ўзингиздай тушуммайди	
Меникисиз	
Ўзингизни кўргим келди	
Севилмаган келинчак	
Мени ўага дунёларга олиб кетинг	
Муҳаббат пок, муҳаббат ҳалол	
«Баҳтим, икки дунё баҳтини»	
Термулгим келди	
Менинг севгимга шон	
Мен сени қизғонман	

Ишиматим	31
Ширдингиз	32
Эрингга шукур	33
Ингиздан күринг	33
Ардингизда күйнб кетди	34
Дыон	35
Лтижо	35
Элим дент	36
Үзләримда күзларингиз қолди	37
Стонаси тилло ёр	38
На сизга	38
Ппоойим	39
Ир дона бүлай ўзим	39
Лишмайман	40
Сиззакхларда	40
Лента ҳеч не керак эмас	41
Изғонаман	41
Игинамда сиз борсиз	42
Издек бүлөлмайды	42
Елмайсан, жоним	43
Евгилим!	44
Узиб қўй ўзимга қараб	44
Урбон бўлай	45
Менинг ҳозир авж нарлада куйлар пайтим»	45
Рижен	46
Леи бўлмасанг	46
Улойим	47
Чен сизни ҳеч кимга бермайман	47
Сумушшиби ноласи	48
Лризим	49
Ўшик	49
Селмадинг	50
Лабар олмасанг	50
Лигиг айтган ёр-ёр	51
Сиздан айрилишидан Кўрқаман	52
Тушингизда тинчтмадим, тушлар қани»	52
Биз ҳам таниматмиз	53
Зафо бўлиб уйғонаман	54
Азизим	54
Жоним, жонимдан ўтган қийноқ мени қўймайди»	54
Сиғмадим	55
Ауҳаббатнинг юзларидан ўполмадик	56
Севги	56
Соракуз	57
Утич	57
Сўзларингни соғинаман	58
Люниш	59
Селмадингиз	59
«Менинг ҳеч кимсага ёмонлигим йўқ»	61
Сизга ишни сувладим	60
Арас	61
«Байрамлар келади гудни ёпиниб»	61
Алла	62
«Болам, сени опичлаб, зўрга катта қиляпман»	62
«Ой кеча, ойдин кеча, ойи хиёл этглган»	63
«Сен кўзининг қорачнги, керагимсан, болажон»	63

Ота-онамга	63
Дадажон	64
Арзимас	65
Жоним, болам	66
Отажон	67
Үелім	67
Доно онам	68
Болам	69
Ота үйим	69
Сизга вақт топмадым, аяжон!	70
Сизга етолмаган күнларым	71
Чорлов	72
Киатинам	72
Сиздан бұлак	73
Қайнонамга	74
Болаларим, соғындым	75
Онамга	76
Ота	77
Онамнинг тилаги	77
Жавохирнинг хотирасига	78
Жавохир	80
Онаңнинг айтганлари	80
Синглем	81
Тұихат	82
Дүстім қолмады	83
Мұхаимад	84
Қизимга	84
Ният	85
Асра әнди, Худойим	85
Елғон дүнә	86
Яхшиликка әлчімай	87
«Бирни күриб фикр кіла», — фикр қилиб яшадым»	87
Армон	88
Хақ сұз	89
Ойнинг үп бешини	89
Айтсан	90
Олишса мен билан	91
Ұз әлімге сиғмадым	91
Тұхмат	92
Кетар бұлсам	93
Мендан утмайдими?	93
Күнглем	94
Тенг бұлма	95
Бизнинг күчада	96
Умр дегендары	96
Қийинқ	97
Дүстім мені сотған күн	97
Таскин	98
«Дүстіга зор қылма, Худо»	99
Диенатни ютманг, иним	99
Хақиқат	100
Эй, дүст	101
Номардларга айтмагын	101
Насиҳат	102
Юратынга	103
«Надин бунча оқардинг-ей сочим менинг»	103

Жон биродар, у томонга кетгунча	104
Езуғында пималар бор	105
Юрагим ёмон санчди	105
...Га	106
Мен билган дүшө	106
Оқибат	107
Мехр	108
Муаллим	109
Учрашамиз	110
Иқрор	110
Шоирлар	111
«Қайта қуриш нима барди?»	112
Омолат	112
«Ит қариса тоза бўлади»	113
Шукур қилинг	113
Мен яна янги шеър ёзавераман	114
Марғилонга бориб келай	115
Тушингизга кирсии Аидижон	116
Баҳор	116
Саратон	117
Яхши ният	117
Жиззах аёлларига	118
Ёлғиз аёл	119
Барноқиёз	120
Аёлларни асраниг, эркаклар	121
Эркаклар	122
Иигит йигламасин	122
Тўйда	123
Атлас кўйлакли қизлар	123
Сарвигулим	124
Дүшё	125
Тўртликлар	125
Қатралар	128
Тилак	129
Узбекистон пилласи	130
Пайғамбар элни	131

Адабий-бадиий нашр

САИЕРА ТҮЙЧИЕВА

ЭЛ ИМ

шეърлар

Муҳаррир **М. Содикова**
Тех. муҳаррир **Н. Жўраева**
Мусаххих **К. Одилов**

Теришга берилди 16.06.2000. Босишга рухсат этилди 10.07.2000.
Қоғоз бичими 84×108^{1/22}. Адабий гарнитура. Юқори босма. Шартли босма т. 8,5. 5000 нусха. Буюртма 773.

УзР ФА «Фан» нашриёти: 700047. Тошкент, акад. Я. Гуломов кўчаси, 70.

УзР ФА «Фан» нашриётининг босмахонаси: 700170. Тошкент,
Х. Абдуллаев кўчаси, 79